Hechos

1 Teófilo, ti lec xquil jbatique, ti ta ba'yel libro
ti laj jts'ibabote, ja' laj calbot ava'i scotol ti c'u
s'elan ilic abtejuc, ti c'u s'elan ichanubtasvan ti
Jesuse,
2 ja' to ti c'alal ista sc'ac'alil imuy batel ta vina-
jele. C'alal mu to ox ta xmuy batel ta vinajele, laj
st'uj ti yajcholc'optaque. Laj sbijubtas ta sventa
ti Ch'ul Espíritue ti c'u s'elan xu' ta spasique.
3 C'alal icha'cuxi xa ti Jesuse, laj yac' sba iluc
stuc ta stojol ti yajcholc'optaque. Cha'vinic (40)
c'ac'al, ep ta tos ti c'u s'elan laj yac' sba iluc ta
stojolique, yo' jech ta sna'ic ti cha'cuxiem xae. Ja'
jech xtoc tey laj yal ti ventainel yu'un ti Diose.
4 Ti Jesuse c'alal tey to schi'uc ti yaj-
cholc'optaque, laj yalbe ya'i ti mu to xloq'uic
batel ta jteclum Jerusalene. Jech laj yal:
—Malaic li'e, ja' to ti mi laj avich'ic ti c'usi yaloj
ono'ox ti Jtot ti ta xaq'ue jech chac c'u cha'al laj
calboxuc ava'iique.
5 Ta melel, ti Juane vo' laj yac' ta ich'el. Yan ti
vo'oxuque jutuc xa sc'an ti ta xavich'ic ti Ch'ul
Espíritue —xi ti Jesuse.

Ti Jesuse ta xmuy batel ta vinajel

6 C'alal tey to ox tsobolic schi'uc ti Jesuse, jech
laj sjaq'uic ti yajcholc'optaque:
—Cajval, ¿mi ja' xa yorail li'e ti ta xavac' jven-
tain jba jtuccutic yan velta ti j'israeluncutique?
—xutic ti Jesuse.

7 Jech laj stac' ti Jesuse:
—Le'e, ja' yabtel stuc ti Jtote. Yu'un sna'oj stuc
ti c'usi ora ta spase. Ma'uc aventaic ti vo'oxuque.
8 Pero c'alal ta xavich'ic ti Ch'ul Espíritue, ta
xac'boxuc atsatsalic yo' jech ta xaloq'uic batel ta
yalel ti jc'oplale. Ta xavalic li' ta Jerusalene, ti
ta sjunul slumal ti Judeae, ti ta sjunul slumal ti
Samariae, ti ta sjoylej banomile —xi ti Jesuse.
9 C'alal jech laj yo'nton ta yalel taje, ti yaj-
cholc'optaque tey laj yilic ti ic'bil imuy batel ta
vinajel ti Jesuse. Ja' o tey tal voliatuc ta toc. Tey
ich'ay batel ta satic ti Jesuse.
10 C'alal jech sq'uelojic ti ta xmuy batel ta
vinajel ti Jesuse, ja' o laj yilic ti tey va'al ta sts'elic
cha'vo' viniquetic ti saquic ti sc'u'ique.
11 Ati cha'vo' viniquetique jech laj yalic:
—Galilea viniquetic, ¿c'u cha'al tey va'aloxuc
ta sq'uelel muyel ti vinajele? Ti Jesús ti li' imuy
batel ta atojolique, ja' no'ox jech ta xcha'sut talel
jech chac c'u cha'al laj avilic ti imuy batel ta
vinajele —x'utatic.

Ta xich' t'ujel ti Matíase yo' ta x'och ta sq'uexol ti Judase

12 Ti stuquique iloq'uic batel ti ta vits ti ja'
sbiinoj Olivose. Sutic batel ta Jerusalén. Mu
nomuc ta xil sbaic. Ja' no'ox jech snatil ixanavic
jech chac c'u cha'al ta xal smantalil ti sc'ac'alil
cuxob o'ntonale.
13 C'alal ic'otic ta Jerusalene, tey imuyic batel
ta scha'cojal na ti bu oyic ono'oxe. Ti ta scotolic
taje, tey oyic ti Pedroe, ti Jacoboe, ti Juane, ti
Andrese, ti Felipee, ti Tomase, ti Bartolomee,

ti Mateoe, ti Jacoboe, ja' ti snich'on ti Alfeoe,
ti Simone, ja' ti buch'u tiq'uil to ox ta partido
cananistae, schi'uc ti Judase, ja' ti schi'il ta
voq'uel ti Jacoboe.
14 Scotolic ti va'i yepalic taje jun yo'nton ta
stsob sbaic yo' ta staic ta c'oponel ti Diose jmoj
schi'uc ti Maríae ti ja' sme' ti Jesuse, ti schi'iltac
ta voq'uel ti Jesuse, schi'uc yan antsetic.

15 Ti jech ta stsobilan sbaique, tey lic va'iuc ti
Pedro ta o'lol ti jch'unolajeletique, ti nopol van
vacvinic (120) ta vo'e. Jech laj yal:

16 —Quermanotac, tsots sc'oplal ti jech ic'ot ta
pasel jech chac c'u cha'al laj sts'iba ta sc'op Dios
ti Davide ta sventa ti ventainbil yu'un ti Ch'ul
Espíritue. Laj sts'iba sc'oplal ti Judase, ti ja' itun
ta j'ic'vanej ti c'alal laj xchuquic batel ti Jesuse.
17 Yu'un ti Judase ja' jchi'ilcutic ti jmoj quich'oj
cabtelcutique.
18 Ti taq'uin ti itojbat yu'un ti c'usi chopol laj
spase, laj smanic o jsep banomil. Ts'acal to un, ti
Judase pajal sjol ibaj yalel. Tey it'om. Iloc' scotol
ti sbeel sch'ute.
19 C'alal jech laj ya'iic ti jnaclejetic ta Jerusa-
lene, laj yac'be sbiin Acéldama ti banomile. Ti
smelol ta sc'op stuquique, ja' osilal ch'ich'.
20 Yu'un ti ta libro Salmoe jech ta xal:

Xocluc comuc o ti snae.

Mu'yuc buch'u xnaqui o tey,
ti xie. Jech ta xal xtoc:

Va'iuc yan yajval ti yabtele,
ti xie.

21 ’Oy li' viniquetic ta jtojoltique ti chi'invanic
ono'ox c'alal li' to ox jchi'uccutic ti Cajvaltic
Jesuse.
22 Ti viniquetic taje ja' yilojic scotol c'alal
i'ac'bat yich' vo' ti Jesús yu'un ti Juane schi'uc
ti c'alal to imuy batel ta vinajele. Tsots sc'oplal ti
ac'o yich'ic t'ujel junuc ti buch'u yilojic taje yo'
jech ta jchi'incutic, yo' jech ta xc'ot ta rextigo ti
icha'cuxi ti Jesuse —xi ti Pedroe.
23 C'alal jech laj ya'iique, ja' o tey laj sva'anic
cha'vo' viniquetic, ja' ti Matíase schi'uc ti José
Barsabase. Ti yan sbi xtoc ti Josee ja' Justo.
24 Jech lic sc'oponic ti Diose:
—Cajval, xavojtiquinbe yo'nton scotol cristia-
noetic. Ac'bun quilcutic buch'u junucal laj at'uj
ti cha'vo' li'e.
25 Ti buch'u laj at'uje, ja' ta xich'be yabtel ti
Judase ti ich'ay yabtel ta scoj ti smule, ti tey ibat
ti bu ono'ox jech laj sc'ane —xutic ti Diose.
26 Ts'acal to un, lic sq'uelic suerte ti buch'ue.
Ja' ic'ot ta stojol ti Matíase. Tey icom ta abtel
schi'uc ti buluchvo' yajcholc'optac ti Jesuse.

2

Ta xtal ti Ch'ul Espíritue

1 C'alal sta sc'ac'alil ti q'uin Pentecostese, ti
jch'unolajeletique tey tsobolic ti bu ono'ox ta
stsob sbaique.
2 Ja' o ta jech yepal laj ya'iic ti oy c'usi tsots
xjumet ti ilic talel ta vinajele jech chac c'u cha'al
xjumet tsots ic'. Tey xjumet ic'ot ta yut na ti bu
chotajtic ti jch'unolajeletique.

3 Tey laj yilic ti co'ol s'elan leb c'oc' ti laj
xch'acan sba batel ta stojolic ta jujun ti c'u yepal
tey tsobolique.
4 Scotol ti jch'unolajeletique noj ic'otic ta
yo'ntonic ti Ch'ul Espíritue. Tey lic c'opojicuc
ta yan c'opetic, ja' ti c'u s'elan ta x'ac'bat sna'ic
yu'un ti Ch'ul Espíritue.
5 Ti jech ic'ot ta pasele, ja' o tey talemic
ta Jerusalén ep j'israeletic ti ta spasic ono'ox
smantal ti Moisese, ti liquemic talel ta jujun lum
ti oyic ta sjoylej banomile.
6 C'alal jech laj ya'iic ti oy c'usi tsots xjumete,
tey ibat stsob sbaic ti j'israeletique. Mu stac'
a'yeluc c'usi ta xalic. Yu'un ta xc'oponatic ta
sc'op stuquic jujun.
7 Ti j'israeletique toj elom laj ya'iic. Ch'ayal
ic'ot yo'ntonic ta jmec. Jech lic yalbe sbaic ta
jujuntal:
—¿Mi mu ja'uc van liquemic talel ta Galilea
scotolic ti va'i s'elan ta xc'opojique?
8 ¿C'usi xutic ti ta xc'opojic ta jc'op jtuctic ti
liquemotic ta jujun lume?
9 Yu'un ep ta chop li' jtaoj jbatique. Oy jlomotic
liquemotic talel ta Partia, ta Media, ta Elam, ta
Mesopotamia, ta Juda, ta Capadocia, ta Ponto, ta
Asia.
10 Oy jlomotic liquemotic ta Frigia, ta Panfilia,
ta Egipto, ta Africa tey ta jelavel lum Cirene. Oy
jlom liquemic talel ta Roma ti xch'unojic xa jech
chac c'u cha'al ti jch'unojtique. Oy jlom jchi'iltic
ti tey voq'uemic ta Romae.
11 Oy jlom liquemic talel ta Creta, ta Arabia.
Pero jcotoltic ta xca'itic ta jc'op jtuctic ti yutsilal

ti Diose —xut sbaic.
12 Scotolic ch'ayal yo'ntonic. Mu stac' a'yeluc ta
xa'iic c'usi ta snopic. Jech o xal jech ta sjac'anbe
sbaic:
—¿C'usi xal o ti jech le'e? —xut sbaic.
13 Pero oy jlom lic labanvanuc. Jech ta xalic:
—Yu'un ta xyacubic —xut sbaic.

Ti Pedroe jech laj yalbe ti cristianoetique

14 Ti Pedroe tey lic va'iuc schi'uc ti yan bu-
luchvo' jcholc'opetique. Jech tsots lic c'opojuc ti
Pedroe:
—Jchi'iltac ti li' ta Judeae schi'uc ti vo'oxuc ti
talemoxuc ta Jerusalene, a'yic ava'iic lec ti c'usi
ta xcalboxuque.
15 Ma'uc jyacubeluncutic jech chac c'u cha'al ta
xanopique, yu'un naca to baluneb ora ic'luman.
16 Ti jech li'e, ja' ic'ot ta pasel jech chac c'u
cha'al laj yal ti j'alc'op Joele:
17 Jech laj yal ti Diose:
C'alal po'ot xa sta ti slajebaltic batel c'ac'ale, ta
xcac'be yich'ic ti Jch'ul Espíritu scotol ti
cristianoetique.
Ti avalab anich'nabique ta xalbeicun jc'oplal.
Ti jva'lej viniquetique oy c'usi xlic cac'be yilic.
Ti moletique oy c'usi ta xcac'be yilic ta svayichic.
18 Ti jech c'ac'al taje, ta xcac'be yich'ic ti Jch'ul
Espíritu ti caj'abteltac viniquetique, ti
antsetique, yo' jech ta xalbeicun jc'oplal.
19 Oy c'usi ta xcac' iluc ta vinajel ti ch'ayal ta xc'ot
yo'ntonique.
Ti li' ta banomile, ta xcac' iluc ch'ich', c'oc',
ch'ayil ti capal ta toque.

20 Ti c'ac'ale ta x'ic'ub. Ti ue ta stsajub jech
chac c'u cha'al ch'ich' c'alal po'ot xa sta
sc'ac'alil ti ta xcha'sut talel ti Cajvaltique.
Ti c'ac'al taje, ja' jun muc' ta c'ac'al ti yan yutsile.
21 Scotol ti buch'utic ta sc'anbeic vocol ti Cajval-
tique, ja' ta xcolic,
xi ti Diose, xi.
22 ’A'yio ava'iic lec, Jchi'iltac, ti c'usi ta xcale.
Ti Jesús ti liquem talel ta Nazarete, ana'ojic lec
ti ja' jun vinic ti ac'bat yabtel yu'un ti Dios ta
atojolique. Yu'un ep ta tos laj yac' iluc ti tsots
xu' yu'une ta sventa smuc'ul stsatsal ti Diose.
23 Ac'o mi jech, pero c'alal la'ac'batic ta avoc
ta ac'obique, ti vo'oxuque achucojic batel yo' laj
avaq'uic ta milel ta cruz jmoj schi'uc ti viniquetic
ti toj chopolique. Ti jech taje, ja' ic'ot ta pasel ti
snopoj st'ujoj ono'ox ti Diose.
24 Pero ti Diose laj xcha'cuxes ti Jesuse. Yu'un
mu xu' ti ta xlaj o ta j'ech'ele.
25 Yu'un ti ajvalil Davide jech laj yalbe sc'oplal
ti Jesuse:
Tey ono'ox va'al ta xquil ti Dios ta jtojole.
Ti stuque tey ono'ox oy ta jbats'i xocon, jech mu
xixi'.
26 Jech o xal xmuyubaj ti co'ntone.
Jun yutsil ti c'usitic ta xloc' ta quee.
Jech o xal un, jun co'nton ta xicham.
27 Yu'un jna'oj, ti vo'ote mu xavac' comuc o ti
jch'ulel ti bu oy ti animaetique.
Mi ja'uc ta xavac' c'a'uc sbec'tal ti avajtunel ti
c'ux ta xava'ie.
28 Laj avac'bun quil ti sbeelal cuxlejale.
Jech xtoc ximuyubaj xa ti oyun ta atojole,

xi ti Davide.
29 Jchi'iltac, jna'ojtic lec ta melel ti icham ti
jmolmuc'totic Davide. Laj yich' muquel. Ti
smuquinale tey to ta xquiltic.
30 Pero ti Davide ja' jun j'alc'op. Jech o xal
sna'oj lec ti i'albat yu'un ti Diose ti oy jun snitilul
ta xcom ta sq'uexole, ti ja' Cristoe.
31 Ti Davide co'ol s'elan ti yiloj xa ta vo'nee ti
laj yal ti ta xcha'cuxi ti Cristoe. Laj yal xtoc ti mu
xc'a' ti sbec'tale, ti mu xcom o sch'ulel ti Jesús ti
bu oy sch'ulelic ti animaetique.
32 Ti Jesús taje icha'cuxesat yu'un ti Diose.
Vu'un rextigouncutic scotol taje.
33 Ta smuc'ul stsatsal ti Diose ic'at muyel ta
vinajel. Tey c'ot chotluc ta sbats'i c'ob. Laj yich'
ti Ch'ul Espíritu ti albil ono'ox yu'un ti Dios ti
ta xaq'ue. Scotol ti vi s'elan ti laj avilique, ti laj
ava'iique, ja' liquem talel ta stojol ti Jesuse.
34 Ma'uc stuc ti David ti imuy batel ta vinajele.
Yu'un ti Davide jech laj yal:
Ti Diose jech laj yalbe ti Cajvale:
“La' chotlan ta jbats'i jc'ob,
35 ja' to mi sta yorail ta xcac'bot ta avoc ta ac'ob
ti avajcrontae”,
xut, xi ti Davide.
36 Jech o xal, ac'o jna'tic lec jcotoltic ti
j'israelotique, ti Jesús ti Buch'u laj avaq'uic ta
milel ta cruze, ti Diose laj xa sva'an ta Ajvalil
ta Jcoltavanej. ¿C'u cha'al xijna'etotic? —xi ti
Pedroe.
37 C'alal jech laj ya'iic taje, jech o xal lic ya'iic
ta yo'ntonic ti oy smulique. Jech lic sjac'beic ti
Pedroe schi'uc ti yan jcholc'opetique:

—Jchi'iltac, ¿c'usi sc'an ta jpascutic? —xiic.
38 Jech laj stac' ti Pedroe:
—Ictaic ti chopol avo'ntonique. Sutanic talel ta stojol ti Diose. Ich'ic vo' ta sventa ti Jesucristoe yo' jech ta xa'ac'batic perdón yu'un ti amulique. Jech ti Diose ta xac'boxuc ti Ch'ul Espíritue.
39 Yu'un jech ono'ox albil yu'un ti Diose ti ta xavich'ic schi'uc ti avalab anich'nabique. Ja' jech xtoc ta xich'ic ti buch'utic nom oyique. Yu'un ti Ch'ul Espíritue ja' sventa scotolic ti buch'utic ta x'ic'atic yu'un ti Cajvaltic Diose —xi ti Pedroe.
40 Ja' jech yepal laj yal ti Pedroe. Pero oy to yan ti jech laj sbijubtas ti schi'iltaque:
—Q'uelo me abaic. Mu me xachanbe yo'ntonic ti ch'ayemal cristianoetic li'e —xi.
41 Jech o xal ti cristianoetic ti buch'utic laj xch'unic ti c'usi laj yal ti Pedroe, laj yich'ic vo'. Ti jech c'ac'al taje i'epajic más nopol oxmil ti jch'unolajeletique.
42 Scotolic jun yo'ntonic xch'unojic batel ti c'u s'elan ta xchanubtasatic yu'un ti yaj'cholc'optac ti Jesuse. Jmoj yo'ntonic scotolic. Jun yo'ntonic ta staic ta c'oponel ti Diose. Ta stsob sbaic ta spasel sna'obil ti Cajvaltique.

Stalelic ti ba'yel jch'unolajeletique

43 Scotol ti cristianoetique labal xi'el ta xa'iic ti c'alal ta sq'uelic ti ta xaq'uic iluc smuc'ul stsatsal ti Diose schi'uc ti ta xaq'uic señailetic ti yajcholc'optac ti Jesuse.
44 Scotol ti buch'utic xch'unojique jmoj yo'ntonic ta scoltaan sbaic ti c'usitic oy yu'unique.

45 Yu'un ta xchonic ti c'usitic oy yu'unique yo'
jech ta scoltaic ti buch'u abol sbaique.
46 Jujun c'ac'al ta stsob sbaic ta templo. Jech
xtoc ta stsob sbaic ta naetic ta spasic sna'obil ti
Cajvaltique. Xmuyubajic no'ox ta xve'ic scotolic.
Biq'uit yac'oj sbaic.
47 Scotolic ta xalbeic slequilal ti Diose. Lec
x'ilatic yu'un ti yan cristianoetique. Ti Caj-
valtique yantic ta sboles batel jujun c'ac'al ti
jch'unolajeletic ti buch'utic ta staic ti coltaele.

3

Icol ti jun coxov vinique

1 Oy jun c'ac'al ti nopol xa batel oxib ora
mal c'ac'ale, ibatic ta templo ti Pedroe schi'uc
ti Juane. Yu'un ja' xa yorail ti ta xich' tael ta
c'oponel ti Diose.
2 Ti ta sti' temploe, scotol c'ac'al, tey chotol jun
vinic ti coxov ono'ox ivoq'ue. Tey chba xchotanic
ta ti' templo ti Alac' sba ti sbie, yo' ta sc'anbe
limoxna ti buch'u tey ta x'oche.
3 Ti coxov vinique c'alal laj yil ti ta x'ochic batel
ta templo ti Pedroe schi'uc ti Juane, tey lic sye'
sc'ob yo' ta sc'anbe limoxna.
4 Ti Pedroe schi'uc ti Juane tey laj sq'uelic ti
coxov vinique. Ti Pedroe jech lic yalbe:

—Q'ueluncutic talel —xut.

5 Ti coxov vinique tey lic stoy muyel sat.
Yac'touc ti oy c'usi ta x'ac'bate.
6 Jech laj yal ti Pedroe:

—Mu'yuc jtaq'uin. Mu'yuc jc'ulejal ta xcac'bot. Pero oy yan ti c'usi xu' ta xcac'bote. Ta sventa ti Jesucristo ta Nazarete, va'lan, xanavan —xut.

7 Jech ti Pedroe laj snitbe liquel sbats'i c'ob ti coxov vinique. C'alal jech laj spase, ta ora no'ox tey itsatsub ti yacane schi'uc ti sat yoque.

8 Jech ti coxove bit, iva'i. Tey lic xanavuc. Tey i'och batel schi'uquic ta templo. Xbitbun no'ox ta xanav batel. Xmuyubaj xa ta xalbe slequilal ti Diose.

9 Scotol ti cristianoetique laj yilic ti lec xa ta xanave schi'uc ti tey ta xalbe slequilal ti Diose.

10 Toj ch'ayl ic'ot yo'ntonic ta xi'el ti jech ic'ot ta pasele. Yu'un ti cristianoetique xojtiquinic lec ti ja' ti coxov vinic ti buch'u tey ta xich' chotanel ta sti' templo ti Alac' sba sbie, yo' jech tey ta sc'an ti limoxnae.

Oy c'usi ta xal ti Pedro ta coreol ti ja' Salomón sbie

11 Ti coxov ti buch'u icole tey xnabet batel ta spat ti Pedroe, ti Juane. Mu x'ictavan. Scotol ti cristianoetique tey ch'ayal yo'ntonic bat sq'uelic ti bu ti Pedroe schi'uc ti Juane ti ta scoreolal templo ti ja' Salomón ti sbie.

12 Ti c'alal jech laj yil ti Pedroe, jech lic yalbe ti cristianoetique:

—Jchi'iltac, ¿c'u cha'al ti toj elom ta xava'iique? ¿C'u cha'al ti ta xaq'ueluncutic ta jmeque? ¿Mi yu'un ta xanopic ti ta jtsatsalcutic ta jlequilalcutic ti jech icol ti jech ta xanav ti vinic li'e?

13 Ti jech li'e, ja' laj scolta ti Dios yu'un ti jmolmuc'totique, ja' ti Abrahame, ti Isaaque, ti

Jacobe. Yu'un laj xa yac' ta ich'el ta muc' ti
Snich'one, ja' ti Jesuse, ti Buch'u laj avaq'uic
ta yoc ta sc'ob ti jchapanvanejetique. C'alal ta
scolta ox ya'i batel ti Pilatoe, pero mu jechuc laj
ac'anic.
14 Ja' laj ac'anic ti ac'o coluc batel ti jmilvaneje.
Ma'uc laj ac'anic ti ac'o coluc batel ti Ch'ul
vinique.
15 Ja' jech laj avaq'uic ta milel ti j'ac'-cuxlejale.
Pero icha'cuxesat yu'un ti Diose. Ti jech
icha'cuxie, rextigouncutic.
16 Ti jech icol ti coxove, ja' ta sventa ti Jesús ti
quich'ojcutic ta muq'ue. Ja' stuc Jesús laj yac'be
yip yacan ti vinic ti xavojtiquinique. Ti jech
jch'unojcutic ti Jesuse, ja' jech colem ic'ot jech
chac c'u cha'al ti ta xavilique.
17 ’Jna'oj lec, Jchi'iltac, ti vo'oxuque schi'uc
ti jpasmantal avu'unique, c'alal laj avaq'uic ta
milel ti Jesuse, mi ja'uc laj ana'ic ta melel ti c'usi
ta xapasique.
18 Ti jech laj apasique, ja' ic'ot ta pasel
yu'un ti Diose ti jech ono'ox laj yalic comel ti
j'alc'opetique ti ta ono'ox xich' svocol ti Cristo
Jcoltavaneje.
19 Jech o xal, Jchi'iltac, ictaic ti chopol
avo'ntonique. Sutanic talel ta stojol ti Diose,
yo' jech ch'aybil ta xc'ot ti amulique. Jech ti
Cajvaltique ta xac'boxuc scuxobil avo'ntonic.
20 Ti Diose laj stacboxuc talel ti Jesucristoe, ti
jech ono'ox albil sc'oplal ta vo'ne ti ta xcom ta
Avajcoltavanejique.
21 Manchuc mi ja' jech albil sc'oplal ti Jesu-
cristoe, pero mu to ta xtal ta ora. Tey to ta xcom

ta vinajel ja' to ti mi sta yorail ti ta xcom ta ach'
scotol yu'un ti Diose jech chac c'u cha'al yalojic
ono'ox comel ti ch'ul j'alc'opetic ta vo'nee.
22 Ti Moisese jech ono'ox laj yalbe ti jmol-
muc'totic ta vo'nee: "Ti Cajvaltic Diose ta
stacboxuc talel jun j'alc'op ti ta x'ayan li' ta
atojolique jech chac c'u cha'al ti vu'une. Ich'beic
ta muc' ti c'usi ta xayalboxuque.
23 Yu'un scotol ti buch'utic mu xich'ic ta muc'
ti j'alc'op taje, ac'o yich' ch'aquel loq'uel ta stojol
ti yalab snich'nab ti Diose, yo' jech ta xich'
svocolic", xi.
24 'Ti c'usi ic'ot ta pasel ta jtojoltic li' ta orae,
jech ono'ox lic yal tal ti j'alc'op Samuele. Ja' jech
xcholet laj yalic talel scotol ti j'alc'opetic ti c'u
yepal laj ech'uc talele.
25 Scotol ti c'usi laj yalbe ti j'alc'opetic ti oy
c'usi ta xac' ti Diose, ja' avu'unic. Ta sventa yo'
lec oyoxuc, jech ti Diose laj spas trate schi'uc ti
jmolmuc'totic Abrahame, ti jech laj yal ti Diose:
"Ta sventa anitilultac ta staic bendición scotol ti
cristianoetic ti oyic ta sjoylej banomile", xi.
26 C'alal laj xcha'cuxes Snich'on ti Diose, ba'yel
laj stac talel ta atojolic, yo' jech ta scoltaoxuc,
yo' jech ta xavictaic ta spasel ti chopole —xi ti
Pedroe.

4

Ti Pedroe schi'uc ti Juane oyic ta stojol ti jchapanvanejetique

1 Ti Pedroe schi'uc ti Juane yacalic ta xc'opojic
ta stojol ti cristianoetique, c'alal ja' o talic ti

paleetique schi'uc ti banquilal yu'unic ti jchabiej
temploe, schi'uc ti jsaduceoetique.
2 Toj capem tal ti sjolique. Yu'un ti Pedroe
schi'uc ti Juane ta xalbe ya'i ti cristianoetique ti
ta xcha'cuxi ti animaetique jech chac c'u cha'al
icha'cuxi ti Jesuse.
3 Jech o xal laj stsaquic batel, laj stiq'uic comel
ta chuquel. Ta yoc'lomal to laj sloq'uesic. Yu'un
mal xa ti c'ac'ale.
4 Ti buch'utic laj ya'iic ti c'u s'elan laj yal ti
Pedroe ep laj xch'unic. I'epajic ti jch'unolajeletic
nopol vo'mil ti ja' no'ox viniquetique.
5 Ta yoc'lomal tey laj stsob sbaic ta Jerusalén
ti banquilaletic yu'un ti j'israeletique, schi'uc ti
moletic ti ich'bil yeique, schi'uc ti jchanubtas-
vanejetic yu'un ti mantale.
6 Ja' jech xtoc tey oy ti Anas ti banquilal pale
to oxe, ti Caifase, ti Juane, ti Alejandroe. Talic
xtoc scotolic ti buch'utic ja'ic yuts' yalaltac ti
banquilal paleetique.
7 Tey laj yalic mantal ti ac'o sloq'uesic talel ta
chuquinab ti Pedroe schi'uc ti Juane. Ts'acal to
tey lic sva'anic ta o'lol. Jech lic sjac'beic:
—¿Buch'u ta sventa, buch'u laj yac'boxuc
avabtelic ti jech ta xapasique? —xutic.
8 Ti Pedroe ta sventa ti ventainbil yo'nton
yu'un ti Ch'ul Espíritue, jech laj yal:
—Banquilal j'abteletic, moletic yu'un ti jlumal-
tique,
9 yu'un ti jech ta xajaq'uic ti ta xac'an xana'ic
ti c'u s'elan icol ti coxov vinique,
10 jamal ta xcalboxuc ava'iic yo' jech ta xana'ic,
yo' jech ta sna'ic scotol ti jchi'iltique. Ti vinic

ti colem xa ti ta xavilic ti li' va'al ta atojolique,
ja' coltaat yu'un ti Jesucristo ta Nazarete, ja' ti
Buch'u laj ajoc'anic ta cruze. Pero icha'cuxesat
yu'un ti Diose.
11 Ti Jesús taje ja' ti jbej ton ti laj ajipic loq'uel ti
vo'oxuc j'abteloxuque. Pero ja' itun ta sliquebal
ti nae.
12 Mu'yuc xa yan ti bu ta jta ti jcoltaeltique.
Yu'un mu'yuc laj sva'an yan Jcoltavanej ti Dios
li' ta banomile. Ja' no'ox ta sventa Jesús ta jtatic
ti jcoltaeltique —xi ti Pedroe.
13 Ti jchapanvanejetique laj yilic ti mu'yuc xi'el
ta xa'iic c'alal ta xc'opojic ti Pedroe, ti Juane.
Laj yilic xtoc ti ja' viniquetic ti mu'yuc yich'ojic
chanubtasele, ti ja' cristiano no'oxe. Jech o xal
tey labal ta xa'iic. Tey ivul ta yo'ntonic ti ja'ic ti
jmoj to ox ixanavic schi'uc ti Jesuse.
14 Ja' jech xtoc ti coxov vinic to oxe tey jmoj
va'ajtic schi'uc ti Pedroe schi'uc ti Juane. Jech
o xal ti jchapanvanejetique mu'yuc c'usi xu' ta
stabeic ti smulique.
15 Tey itacatic loq'uel ti bu tsobolique. Stuquic
xa no'ox tey xvulajetic comic.
16 Jech ta xalbe sbaic:
—¿C'usi ta xcutic ti viniquetic le'e? Yu'un
scotol ti jnaclejetic li' ta Jerusalene laj xa sna'ic
lec ti laj xa yaq'uic iluc ti smuc'ul stsatsal ti Diose.
Mu xa xu' ta jmuctic.
17 Ja' lec, la' jsibtastic yo' jech mu x'epajic ti
cristianoetic ti buch'utic ta xich'ic albel sc'oplal
ti Jesuse —xiic.
18 Jech o xal itaatic ta iq'uel yan velta. Tsots
i'albatic ti mu xa xalbeic sc'oplal ti Jesuse.

19 Pero ti Pedroe, ti Juane jech laj staq'uic:
—Jchi'iltac, nopo ava'iic lec, ¿mi ja' lec ta xil ti
Diose ti ja' ta jch'uncutic ti amantalique, mi ja'
lec ti ja' ta jch'unbecutic smantal ti Diose?
20 Yu'un ti vu'uncutique mu xu' xquicta jba-
cutic ta yalel ti c'usi quilojcutique, ti c'usi
ca'yiojcutique —xiic.
21 Manchuc mi laj yich'ic sibtasel yu'un ti
jchapanvanejetique, pero icoltaatic batel. Yu'un
mu sna'ic c'usi ta xut yo' ta xac'beic castigo. Ja'
ti scotol ti cristianoetique ta xalbeic slequilal ti
Diose ti c'usi ic'ot ta pasele.
22 Ti vinic ti buch'u icol ta sventa smuc'ul
stsatsal ti Diose más ta cha'vinic (40) jabil yich'oj.

Ti jch'unolajeletique ta sc'anic yip yo'ntonic ta stojol ti Diose

23 Ti Pedroe schi'uc ti Juane ti c'alal icoltaatic
batele, tey ibatic ti bu oy ti yan schi'iltaque. Tey
laj yalic ti c'u s'elan i'albatic yu'un ti banquilal
paleetique schi'uc ti moletique.
24 C'alal jech laj ya'iique, scotolic jech laj yalic
ti laj staic ta c'oponel ti Diose:
—Cajval, vo'ot Diosot ti laj apas ti vinajele, ti
banomile, ti nabe, scotol ti c'usitic oye.
25 Ta sventa ti Ch'ul Espíritu avu'une, laj sjam
ye ti avajtunel Davide ti jech laj avale:
Mu'yuc c'usi bal o ti xvochvun ti cristianoetic ta
sjoylej banomile.
Mu'yuc c'usi bal o ti c'usi ta snop stuquique.
26 Ti ajvaliletique schi'uc ti jpasmantaletic li' ta
banomile laj stsob sbaic,

yo' jech ta xiscrontainic ti Diosune schi'uc ti
Buch'u t'ujbil cu'une, Ja' ti Cristoe,
xachi ta ac'op, xi.
27 ’Ti Herodese, ti Poncio Pilatoe, melel, laj
stsob sbaic li' ta Jerusalene schi'uc ti jyan-
lum cristianoetique, schi'uc ti jchi'ilcutique ta
scrontainel ti Ach'ul Nich'on Jesuse, ti ja' va'anbil
avu'un ta Jcoltavaneje.
28 Ti jech taje, ja' laj spasic scotol jech chac c'u
cha'al anopoj ti ta xc'ot ta pasel ono'oxe.
29 Avi tana un, Cajval, q'uel avi s'elan
ta sibtasvanic. Ac'bun yip co'ntoncutic ti
avaj'abteluncutique yo' jech mu ta xi'eluc ta
xcalcutic ti ac'ope.
30 Ta sventa amuc'ul atsatsal, coleso ti
jchameletique. Ac'o iluc ti tsots xu' avu'un ta
sventa ti Ach'ul Nich'on Jesuse —xiic.
31 C'alal jech laj yo'ntonic ta sc'oponel ti Diose,
tsots inic ti bu stsoboj sbaic ti jch'unolajeletique.
Scotolic iventainbatic yo'ntonic yu'un ti Ch'ul
Espíritue. Oy yip yo'ntonic ta yalel batel ti sc'op
Diose.

Ti c'usi oy yu'unique, ja' yu'un scotolic

32 Ti epal jch'unolajeletique jmoj yo'ntonic
scotolic. Mi ja'uc oy bu ta xalic ti ja' yu'un
stuquic ti c'usi oy yu'unique. Yu'un ti c'usitic oy
yu'unique, ta xalic ti ja' yu'un scotolic.
33 Ti jcholc'opetique tsots xu' yu'unic. Ta
xalbeic sc'oplal ti icha'cuxi ti Cajvaltic Jesuse.
Scotolic ep ta x'ac'batic bendición yu'un ti Diose.
34 Mu'yuc buch'u junucal ta xich' svocol
yu'unic. Yu'un scotolic ti buch'utic oy yosilique,

mi snaique, ta xchonic. Ta xich'ic talel ti
taq'uine.
35 Tey chba yac'beic ti jcholc'opetique yo' jech
ti stuquique ta xch'acbeic ti jch'unolajeletic ti
buch'utic mu'yuc c'usi oy yu'unique.
36 Ja' jech laj spas jun vinic ti oy ta stojol ti
jchunolajeletique. Ti jun vinic taje, ja' jun levita
ti ja' José sbie. Voq'uem talel ta Chipre banomil ti
joyobtabil ta nabe. Ti jcholc'opetique laj yac'beic
yan sbi ti Josee, ja' Bernabé, Jpat o'ntonal, xi ti
smelol ta xale.
37 Ti vinic taje laj xchon jsep yosil. Ti stojol ti
yosile laj yac'be ti jcholc'opetique.

5

Ti smul ti Ananíase schi'uc ti Safirae

1 Pero oy jun vinic ti jech laj spas eque, ti ja'
Ananías ti sbie. Safira sbi ti yajnile. Laj xchon
jsep yosilic.
2 Ti vinic taje laj xch'ac comel o'lol ti taq'uine.
Ti o'lole yich'oj batel ta stojol ti jcholc'opetique
co'ol schi'uc ti ts'acal ti taq'uin yilele. Ti yajnile
sna'oj scotol ti jech laj snopique.
3 Ti Pedroe jech laj yal:

—Ananías, ¿c'u cha'al laj avac' ochuc ta
avo'nton ti pucuje, ti jech ta xajut c'op ta stojol ti
Ch'ul Espíritue, ti laj ach'ac comel o'lol ti taq'uin
ti c'u yepal latojbat yu'un ti avosile?
4 Ti avosil ti laj achone, ¿mi yu'un ma'uc
avu'un? Ti c'alal laj achone, ¿mi yu'un ma'uc
avu'un ti taq'uine? Jech o xal, ¿c'u cha'al jech laj

anop? Ma'uc laj alo'la ti cristianoetique. Ja' laj alo'la ti Diose —xi.
5 C'alal jech laj ya'i ti Ananíase, ta ora no'ox tey yal ta lum. Chamel ic'ot. Scotol ti buch'utic laj ya'iic taje, lic xi'icuc ta jmec.
6 Tey italic jun chib jva'lej viniquetic. Laj xpixic ta poc' ti animae. Tey bat smuquic.
7 Ech' xa ox nan oxib ora, ja' o i'och batel yajnil ti Ananíase. Mu sna' ti c'usi ic'ot ta pasele.
8 Ti Pedroe tey laj sjac'be ti antse:
—Albun ca'i, ¿mi jech ono'ox yepal stojol ti avosilic jech chac c'u cha'al laj avalique? —xi.
Jech laj yal ti antse:
—Ja' jech yepal stojol —xi.
9 Ti Pedroe jech laj yal:
—¿C'u cha'al jech jmoj avo'ntonic ti ta xalajeltsabeic yo'nton ti Ch'ul Espíritu yu'un ti Cajvaltique? Le' xtalic ti viniquetic ti buch'utic ay smuquic ti amalale. Avi tana ta xayiq'uic batel ec —xut.
10 Ta ora no'ox tey iyal ta lum ta yoc ti Pedroe. Chamel ic'ot. C'alal i'ochic ti jmucvanejetique, chamem xa vul staic ti ants xtoque. Tey laj spoyic loq'uel. Tey ba smuquic ta xocon ti smalale.
11 Ti jch'unolajeletique schi'uc ti yan cristianoetique c'alal laj ya'iic ti c'usi ic'ot ta pasele, toj ech'em ixi'ic ta jmec.

Ti Diose ep laj yac' iluc smuc'ul stsatsal ta sventa ti jcholc'opetique

12 Ti jcholc'opetique ep laj yaq'uic iluc smuc'ul stsatsal ti Diose ta stojol ti cristianoetique. Scotolic ta stsob sbaic ta coreol ti ja' Salomón sbie.

13 Ti yan cristianoetique oy xi'el ta yo'ntonic ti
ta stsob sbaic schi'uc ti jch'unolajeletique. Pero
ta xalic ti toj lec ti stalelique.
14 Ep ti cristianoetique laj xch'unic ti Cajval-
tique, viniquetic, antsetic.
15 Ti cristianoetique ta sloq'uesic ta calle ti
jchameletic yu'unique. Tey xtal xpuch'anic
schi'uc stem o mi schi'uc svayeb ti jchameletique.
Ja' ti spatoj yo'ntonique, ac'o mi snac'obal no'ox
ti Pedro ta xc'ot ta stojol ti jchameletique, yo' jech
ta xcolic.
16 Ja' jech xtoc ti cristianoetic ti nacajtic ta
jujun jteclum ti oy ta sjoylej ti Jerusalene, ta
xic'anic talel ti yajchamelique schi'uc ti buch'utic
ta x'ilbajinatic yu'un ti pucujetique. Scotolic
icolic.

Ti Pedroe, ti Juane ta xich'ic ilbajinel

17 Ti banquilal palee schi'uc ti jsaduceoetic ti
jmoj sjolic schi'uque lic yit'ixal yo'ntonic.
18 Jech o xal laj stsaquic, laj stiq'uic ta muc' ta
chuquinab ti jcholc'opetique.
19 Pero ti ta ac'obaltique, tal sjam ti ti'
chuquinab jun yaj'ángel ti Cajvaltique. Laj
sloq'ues batel ti jcholc'opetique. Jech laj yalbe:
20 —Loc'an batel. Batanic ta muc' ta templo.
Ba albeic ya'i ti cristianoetique sc'oplal ti ach'
cuxlejale —xi.
21 Ti c'alal jech laj ya'iique, sob xa ta yoc'lomal
ibatic ta templo. Tey lic chanubtasvanicuc.

Yan ti banquilal palee schi'uc ti jsaduceoetique
laj stsob sbaic talel scotol ti banquilal jchapan-
vanejetique, ja'ic ti moletic yu'un ti j'israeletique.

Tey laj yalic mantal ti ac'o yich' loq'uesel talel ta
chuquinab ti jcholc'opetique.
22 C'alal ic'otic ta chuquinab ti mayoletique,
mu'yuc xa tey laj staic. Isutic batel, bat yalic ti
mu'yuc xa tey laj staique.
23 Jech c'ot yalic:
—Lec bajal laj jtacutic ti ti' chuquinabe. Tey
va'ajtic ti soldadoetique xchabiojic ti ti' chuquin-
abe. Pero c'alal laj jamcutique, mu'yuc xa tey laj
jtacutic —xiic.
24 C'alal jech laj ya'iic ti banquilal palee schi'uc
ti banquilal jchabiej temploe, schi'uc ti palee-
tique, tey lic sjac'be sbaic:
—¿Bu to ono'ox c'alal ta xpaj ti c'op taje? —xut
sbaic.
25 C'alal jech ta xalbe sbaique, ja' o tal jun vinic
ti jech vul yale:
—Ti viniquetic ti laj atiq'uic ta chuquele tey
xa oy ta templo ta xchanubtas ti cristianoetique
—xi.
26 Jech ti banquilal yu'un ti jchabiej temploe
tey ibatic schi'uc ti yajmayoltaque. Tey laj
stsaquic talel ti jcholc'opetique. Pero lec no'ox
laj yiq'uic talel. Ja' ti oy xi'el ta xa'iic mi ta xlajic
ta ton yu'un ti cristianoetique.
27 C'alal laj yiq'uic talele, c'ot yaq'uic ta stojol ti
banquilal jchapanvanejetique. Jech ti banquilal
palee jech laj yal:
28 —Ti vu'uncutique laj xa calboxuc ava'iic
ti mu xa xavalbe sc'oplal ti vinic taje. Pero,
¿bu ibat avu'unic ti mantale? Yu'un ivinaj
xa avu'unic sjunul Jerusalén ti c'u s'elan ta
xachanubtasvanique. Pero ma'uc no'ox. Yu'un

ta xacajan ta jbacutic ti jech icham ti vinic taje
—xi.
29 Jech ti Pedroe schi'uc ti yan jcholc'opetique
jech itac'avic:
—Ja' cabtelcutic ti ta jch'unbecutic smantal ti
Diose manchuc mi mu sc'anic ti cristianoetique.
30 Ti Dios yu'un ti jmolmuc'totique laj
xcha'cuxes ti Jesuse, ja' ti Buch'u laj ajipanic
ta cruze.
31 Ti Diose laj xa yac' ta sbats'i c'ob ti Jesuse. Ja'
xa banquilal Ajvalil. Ja' xa Jcoltavanej cu'untic
ti j'israelotique, yo' xu' to ta xquictatic ti chopol
co'ntontique, yo' jech ta jtatic perdón yu'un ti
jmultique.
32 Ti jech taje, rextigouncutic schi'uc ti Ch'ul
Espíritue ti i'ac'bat ti buch'utic ta xch'unbeic ti
c'usi ta sc'an ti Cajvaltique —xiic.
33 C'alal jech laj ya'iique, icap sjolic. Ta sc'an
ta smilic ya'iic.
34 Ti ta scotolic ti jchapanvanejetique oy tey jun
jfariseo vinic ti Gamaliel ti sbie. Ja' jun banquilal
jchanubtasvanej yu'un ti mantale, ti ich'bil ta
muc' yu'un ti cristianoetique. Laj yal mantal ti
ac'o yich' loq'uesel jliqueluc ti jcholc'opetique.
35 Ts'acal to un, jech lic yalbe ti jchapanvane-
jetique:
—Jchi'iltac, bijanic me ti c'usi ta xapasbeic ti
viniquetic li'e.
36 Vuleso me ta avo'ntonic sc'oplal ti Teudas
ta vo'nee. Ti Teudase laj snop ti cajal xa'i sbae.
Tey ts'acliat yu'un nopol chanib ciento (400)
viniquetic. Pero ilaj ta milel. Jech ti schi'iltaque
tan puc ibat. Tey laj o sc'oplal.

37 Ts'acal to un, ja' jech laj spas ti Judas xtoque,
ja' ti buch'u liquem talel ta Galilea banomile.
C'alal ista sjabilal ti tsacobbiile, ep viniquetic laj
sts'acliic batel. Pero jech xtoc ilaj ta milel. Ti
schi'iltaque tey laj stani sbaic batel.
38 Jech o xal ch'an utic ti viniquetic li'e. Mu
xatic' abaic ta stojolic. Yu'un ti mi ja' no'ox
smantal cristiano ti c'usi ta spasique, tey ta xlaj
sc'oplal.
39 Pero mi ja' yabtel Dios ti c'usi ta spasique,
mu xu' ta xach'aybeic sc'oplal. Ja' lec, bijanic
me, naca me ja'uc ta xacrontainic ti Diose —xi ti
Gamaliele.
40 Scotol ti jchapanvanejetique oy smelol laj
ya'iic ti c'usi laj yal ti Gamaliele. Tey laj yiq'uic
ochel ti jcholc'opetic ta stojol ti jchapanvaneje-
tique. Tey laj yac'beic nucul. Ja' jech xtoc tey laj
yalbeic ti mu xa xu' ta xalbeic sc'oplal ti Jesuse.
Ts'acal to laj scoltaic batel.
41 Ti jcholc'opetique xmuyubajic xa iloq'uic
batel ta stojol ti jchapanvanejetique. Ja' ti jech
laj sc'an ti Dios ti ta xich'ic q'uexlal ta sventa ti
Jesuse.
42 Pero mu xicta sbaic ta yalel sc'oplal ti
Jesucristoe. Tey ono'ox ta xchanubtasvanic jujun
c'ac'al tey ta templo schi'uc ta naetic.

6

Ta xich'ic va'anel vucvo' diaconoetic

1 Ts'acal to un, c'alal i'epajic ti
jch'unolajeletique, lic c'op yu'unic. Ti
jsa'c'opetique, ja'ic ti j'israelal jch'unolajeletic
ti ta xc'opojic ta griego c'ope. Lic yalic ti ja'

c'uxubinbil ti me'unal antsetic ti ta xc'opojic ta hebreo c'ope, ti ja' mu'yuc c'uxubinbil ti me'unal antsetic yu'unique ti c'alal ta xich' ch'aquel ti ve'lil jujun c'ac'ale.

2 Jech o xal ti lajcha'vo' jcholc'opetique lic stsobic talel scotol ti jch'unolajeletique. Jech lic yalic:

—Mu lecuc ti mi ja' ta jpajtsan jbacutic ta yalel ti lequil ach' c'op yu'un ti Diose, yo' jech ta jventaincutic ta xch'aquel ti ve'lile.

3 Jech o xal, Quermanotac, ja' lec, t'ujic vucvo' viniquetic ti li' oy ta jtojoltique, ti ojtiquinbil lec avu'unique, ti oy sbijilique, ti ventainbil yo'ntonic yu'un ti Ch'ul Espíritue. Ja' ac'o sbainic ti abtel li'e.

4 Jech ti vu'uncutique ja' no'ox ta jtacutic ta c'oponel ti Diose schi'uc ta xcalcutic ti sc'op Diose —xiic.

5 Lec laj ya'iic scotolic ti jech taje. Tey lic st'ujic:

Ti Estebane (Ja' jun vinic ti xch'unoj ti Cajvaltique, ti ventainbil yu'un ti Ch'ul Espíritue.)

Ti Felipee

Ti Prócoroe

Ti Nicanore

Ti Timone

Ti Parmenase

Ti Nicolase (Ja' jun jyanlum vinic ti liquem talel ta Antioquíae, ti xch'unoj to ox c'u s'elan xch'unojic ti j'israeletique.)

6 C'alal laj st'ujique, tey yic'ojic batel ta stojol ti jcholc'opetique. Tey laj sc'oponbeic Dios ta stojolic. Tey laj scajan sc'obic ta sbaic.

7 Jech ti sc'op Diose yantic ta xbol batel. Ja' jech xtoc yantic ta x'epajic batel ti jch'unolajeletic

ti ta Jerusalene. Jech xtoc ep paleetic yu'un ti j'israeletique laj xch'unic ti Cajvaltique.

Itsacat ti Estebane

8 Ti Estebane ja' jun vinic ti yich'ojbe smuc'ul stsatsal slequilal ti Diose. Jech o xal ep laj yac' iluc smuc'ul stsatsal Dios ta stojol ti cristianoetique.

9 Oy jayvo' j'israeletic ti ta stsob sbaic ta ch'ul na ti Colemic xa ta mosovil sbie. Ja'ic tey liquemic talel ta jteclum Cirene, ta jteclum Alejandría, ta Cilicia, ta Asia. Ti va'i yepalic taje tey lic stsaquic ta c'op ti Estebane.

10 Pero mu xu' ta stsalic ta c'op ti Estebane. Ja' ti ac'bil sbijil yu'un ti Ch'ul Espíritue.

11 Jech o xal ti jsa'c'opetique laj stojic jun chib viniquetic yo' ac'o yalic ti laj ya'iic ti chopol ta xc'opoj ta stojol ti Moisese, ta stojol ti Diose.

12 Jech o xal tey xvochlajetic xa liquel ti cristianoetique, ti moletique, ti jchanubtasvanejetic yu'un ti mantale. Jech o xal tey ibatic, laj stsaquic ti Estebane. Laj yiq'uic batel ta stojol ti banquilal jchapanvanejetique.

13 Ja' jech xtoc laj sa'ic yan jutc'op rextigoetic ti jech laj yalique:

—Ti vinic li'e mu xicta sba ti chopol ta xc'opoj ta stojol ti ch'ul templo cu'untique schi'uc ti mantale.

14 Laj ca'icutic xtoc ti jech ta xale: “Ti Jesús ta Nazarete ta slilin ti temploe. Ta syanijes ti c'u s'elan liquem cu'untic ti laj yac'botic comel ti Moisese”, xi ta xal —xiic ti jutc'opetique.

15 Scotolic ti jchapanvanejetique schi'uc ti cristianoetic ti c'u yepal tey chotolique, c'alal laj sq'uelbeic batel sat ti Estebane, tey laj yilic ti co'ol s'elan sat jun ángele.

7

Ti c'u s'elan itac'av ti Estebane

1 Ti banquilal palee jech lic sjac'be ti Estebane:
—¿Mi jech scotol taje? —xi.
2 Ti Estebane jech laj stac':
—Jtot me'oxuc, Jchi'iltac, a'yibeicun ava'iic lec ti c'usi ta xcalboxuque. Ti Ch'ul Dios cu'untique laj yac' sba iluc ta stojol ti jmolmuc'totic Abrahame ti c'alal nacal to ox ta Mesopotamia banomile, c'alal mu'yuc to ox ta xbat nacluc ta Harane.
3 Jech laj yal ti Diose: "Ictao comel ti avosile, scotol ti avuts' avalaltaque. Batan ta banomil ti bu ta xcac'bot avile", x'utat.
4 Jech o xal ti Abrahame iloc' batel ti jech nacal to ox ta Caldea banomile. Ibat nacluc ta Harán. Tey icham ti stote. Ts'acal to un, ti Abrahame ic'at talel yu'un ti Diose li' ta jlumaltic ti li' nacalotic avi tanae.
5 Pero mi ja'uc jun ta yav ac'anil laj sta ti srexto osil ti i'ac'bat ti Abraham yu'un ti Diose. Pero i'albat yu'un ti Diose ti c'alal ta xcham ti Abrahame, ja' ta x'ac'bat yich'ic ti snich'nabtaque manchuc mi mu'yuc to ti snich'nabe.
6 Ja' jech xtoc ti Abrahame i'albat yu'un ti Diose ti co'ol s'elan jyanlumetic ta xanavic ta yan banomil ti snitilultaque, ti ta x'ochic ta mosovil chanib ciento (400) jabil ti ta x'ilbajinatique.

7 Ja' jech xtoc ti Abrahame jech i'albat yu'un ti
Diose: “Pero vu'un ta jchapan ti jteclum ti buch'u
ta smosovinvane. Ts'acal to un, ta xloq'uic talel
ti anitilultaque, yo' jech xtal yich'icun ta muc' ta
banomil li'e”, xi.
8 Ti Diose laj spasic jun trate schi'uc ti Abra-
hame. Svinajeb ti tratee, ja' ti circuncisione.
Jech o xal c'alal ivoc' snich'on ti Abrahame, ja'
ti Isaaque, laj yac'be yich' circuncisión c'alal
yich'oj xa ox svaxaquibal c'ac'al svoq'uele. Ja'
jech laj spas xtoc ti Isaaque schi'uc ti snich'one,
ja' ti Jacobe. Ja' jech laj spas xtoc ti Jacobe schi'uc
ti snich'nabtaque, ja' ti lajcha'vo' totil me'iletic ti
bu lij'ayanotic talele.

9 ’Ti snich'nabtac ti Jacob taje, ti ja'ic ti jtotic
jme'tic ta vo'nee, lic yit'ixal yo'ntonic yu'un ti
schi'ilic ta voq'uele, ja' ti Josee. Jech o xal laj
xchonic yo' ta x'ic'at batel ta Egipto banomil.
Pero ti Josee chi'inbil yu'un ti Diose.
10 Scotol svocol ti Josee, icoltaat yu'un ti Diose.
I'ac'bat sbijil. Jech o xal laj sta ti lec i'ilat yu'un
ti Faraone, ti ja' ajvalil yu'un ti Egipto banomile.
Jech ti Faraone laj sva'an ti Josee yo' ta sventain
ti Egipto banomile schi'uc ti laj sventainbe sna
stuc ti ajvalil Faraone.

11 ’Jech xtoc lic muc' ta vi'nal. Tey laj yich'
svocolic scotol ti cristianoetic ti oyic ta Egipto
banomile, ti oyic ta Canaan banomile. Jech o
xal ti jmolmuc'totique mu'yuc xa bu ta sta ti
sve'elique.
12 C'alal laj ya'i ti Jacob ti oy trigo ta Egipto
banomile, tey laj stac batel ti snich'nabtaque,

ja'ic ti jmolmuc'totic ta vo'nee. Ja' sba velta ti ibatic taje.

13 Ti c'alal ibatic ta schibal veltae, ti Josee laj yac' sba ta ojtiquinel ta stojol ti sbanquiltaque. Jech ti ajvalil ti oy ta Egiptoe laj sna' ti ja' jun hebreo vinic ti Josee.

14 Jech ti Josee laj stac ta iq'uel ti stote, ja' ti Jacobe schi'uc ti yuts' yalaltaque. Ti ta scotolique, oy vo'lajuneb schanvinic (75) ta vo'.

15 Ja' jech s'elan ic'ot ta pasel ti ba nacluc ta Egipto banomil ti Jacobe. Tey icham ta Egipto. Tey chamic xtoc ti jmolmuc'totic ta vo'nee.

16 Ts'acal to un, ti sbaquil ti jmolmuc'totic Jacobe laj xcuchbeic loq'uel ti ta Egiptoe. Tey bat smuquic ta osil ti bu laj sman ti Abrahame, ti ja' yosilic to ox ti snich'nabtac ti Hamor ti oy ta Siqueme.

17 ’C'alal po'ot xa sta yorail ti ta xc'ot ta pasel ti c'usi yaloj ono'ox ti Dios ta stojol ti Abrahame, jech ti j'israeletic ti tiq'uilic ta Egipto banomile ta x'epajic ta jmec.

18 Tey och jun ajvalil ti ta Egiptoe ti mu'yuc laj yojtiquin ti anima Josee.

19 Ti ajvalil taje laj slo'la laj yutilan ti jmolmuc'totic ta vo'nee. Laj yalbe mantal ti ac'o sjipic ti ach' voq'uel ololetique yo' jech ta xchamic.

20 Ti jech yorail taje, ja' o ivoc' ti Moisese, ti ja' jun querem ti lec ta xil ti Diose. Ti stot sme' ti nene' Moisese tey laj sts'itesic oxib u ta yut snaic.

21 C'alal sta yorail ti bat sjipique, ja' stuc ti yantsil nich'on ti ajvalile laj stam, laj sts'ites jech chac c'u cha'al junuc yol stuc.

22 Jech o xal un, ti Moisese ichanubtasat scotol
ti c'u s'elan sbijilic ti j'epicio cristianoetique. Oy
yip ti sc'op ti c'usi ta xale schi'uc ti c'usi ta spase.
23 ’C'alal yich'oj xa cha'vinic (40) jabile, ti Moi-
sese bat svu'lan ti schi'iltaque, ja' ti j'israeletique.
24 Ja' o tey laj yil ti ta xmajat yu'un jun j'ejipcio
vinic ti jun schi'ile. Jech o xal ti Moisese ba stic'
sba yo' jech ta spoj, yo' ta spac sutel ti c'usi ta
spasbat ti schi'ile. Tey laj smil comel ti j'epicio
vinique.
25 Yu'un laj snop ti Moisese ti ac'o yilic ti
schi'iltaque ti ta xcoltaatic yu'un ti Dios ta sventa
ti stuque. Pero ti schi'iltaque mu'yuc laj sna'ic.
26 Ta yoc'lomal un, tey laj yil ti Moisese ti
ta smaj sbaic cha'vo' j'israeletic. Jech o xal ti
Moisese ba stic' sba yo' ta spajtsan ti schi'iltaque.
Jech laj yalbe: “¿C'u cha'al ta xamaj abaic ti ja'
achi'il abaique?”, xut.
27 Ti buch'u ta x'ilbajin ti schi'ile laj stac'olta
batel ti Moisese. Jech laj yal: “¿Buch'u laj yac'bot
avabtel yo' jech ta xacom ta ajvalil ti jech ta
xachapanuncutique?
28 ¿Mi yu'un ta xac'an ta xamilun ava'i jech
chac c'u cha'al volje laj amil ti j'epico vinique?”,
xi.
29 C'alal jech laj ya'i ti Moisese, ijatav batel
c'alal yosilal Madián sbi. Tey inaqui jech chac
c'u cha'al jyanlum cristiano. Tey i'ayan cha'vo'
snich'on.
30 ’C'alal cha'vinic (40) xa ox jabil snacleje, oy
jun c'ac'al ta xanav ta xocol banomil nopol vits
Sinaí. Tey laj yil jun ángel ta jpets biq'uit te' ti
volol ta c'oc' ti ta xa xc'ac' yilele.

31 Ti Moisese elom laj ya'i ti c'usi laj yile. C'alal
inopaj batel yo' ta sq'uel yil leque, ja' o laj ya'ibe
sc'opojel ti Cajvaltic Dios ti jech laj yale:
32 “Vu'un Diosun yu'un ti amolmuc'totaque.
Diosun yu'un ti Abrahame, yu'un ti Isaaque,
yu'un ti Jacobe”, xi. C'alal jech laj ya'i ti Moisese,
lic nicuc ta xi'el. Mi ja'uc xa sc'an sq'uel batel ti
c'oq'ue.
33 Pero ti Cajvaltic Diose jech laj yal: “Loq'ueso
ti axonobe. Yu'un ti bu va'alote, ja' ch'ul
banomil.
34 Yu'un laj xa quil ti oy svocolic ti calab
jnichnab ti oy ta Egiptoe. Laj xa ca'i ti x'ajlajetic
yu'un ti svocolique. Jech o xal liyal talel yo' tal
jcolta loq'uel ta mosovil. La' cha'e, yu'un ta jtacot
batel ta Egipto”, x'utat.

35 ’Ac'o mi jech bajbil ti Moisés yu'un ti
schi'iltaque, manchuc mi i'albat: “¿Buch'u laj
stacot talel yo' ta xacom ta ajvalil ta jchapan-
vanej cu'uncutic?”, ti x'utate, pero ti Diose laj
stac batel, yo' ta xcom ta ajvalil, yo' ta xcom ta
jcoltavanej. Ja' jech icoltaat ta sventa ti ángel ti
laj yac' sba iluc ta jpets te' ti ta xa xc'ac' yilele.
36 Ti Moisés taje laj sloq'ues talel ti jmol-
muc'totic ti oyic to ox ta mosovil ti ta Egiptoe. Tey
laj yac' iluc smuc'ul stsatsal Dios ti ta Egiptoe, ti
ta Tsajal Nabe, schi'uc cha'vinic (40) jabil ti tey
oyic ta xocol banomile.
37 Ti Moisés taje ja' laj yalbe ya'i ti jchi'iltic ta
vo'nee: “Ti Diose ta stacboxuc talel jun j'alc'op
ti ta x'ayan ta atojolique jech chac c'u cha'al ti
listacun talel ti vu'une. Ich'ic me ta muc' ti c'usi
ta xale”, xi.

38 Ja' ono'ox ti Moisés taje ti tey schi'uc ti
jchi'iltic ta xocol banomile. Ja' ta sventa ti
Moisese ti ta xa'iic ti jchi'iltic ti c'u s'elan ic'opoj
ti ángel ti ta jol vits Sinaie. Ja' jech xtoc laj yich' ti
c'op ti ja' cuxlejale yo' jech ta xiyet'esbotic talel.
39 ’Pero ti jmolmuc'totic ta vo'nee mu'yuc laj
yich'ic ta muc' ti Moisese. Laj sbajic. Ja' no'ox
oy ta yo'ntonic ti ta sutic batel ya'iic ta Egipto
banomile.
40 Jech o xal un, ti jmolmuc'totique laj yalbeic
ti Aarone: “Ta jc'ancutic ti ta xameltsanbuncutic
jayibuc rioxetic yo' jech ta xiyic'otic batel. Yu'un
mu jna'tic c'usi laj spas ti Moisese ti c'alal laj
sloq'uesotic talel ta yosilal Egiptoe”, xiic.
41 Jech o xal un, tey laj smeltsanic ti riox
yu'unique, ja' sloc'obbail jun nene' vacax. Laj
smilbeic smoton. Xmuyubajic xa laj spas-
beic sq'uinal ti srioxic ti laj smeltsan ta sc'ob
stuquique.
42 Jech ti Diose tey laj xch'ac sba batel ta
stojolic. Tey laj yac'be comel ta sba ti ac'o
yich'ic ta muc' ti c'analetic ti oy ta vinajele co'ol
s'elan jech chac c'u cha'al ts'ibabil ta slibro ti
j'alc'opetique:
Ti vo'oxuc j'israeloxuque ti cha'vinic jabil ti
laxanavic ta xocol banomile,
¿mi ja' laj avaq'uic ta jmoton ti animaletic laj
amilique?
43 Mo'oj, yu'un ja' no'ox acuchojic batel ti ava-
jrioxic Moloc ti tiq'uil ta caxae schi'uc ti
sloc'obbail ti c'anal riox Refán sbie.
Ja' no'ox sloc'obbail ti laj ameltsan atuquic yo'
jech ta xavich'ic ta muc'.

Jech o xal ta jloq'uesoxuc batel ta alumalic.
Ta jtacoxuc batel ta sjelavel to ti Babilonia banomile,
xi ti ts'ibabile.
44 ’Ti ta xocol banomile, ti jmolmuc'totique
tey yich'ojic ti templo nucule, ti bu chabibil ti
cha'pech ton ti ja' tey ts'ibabil smantal ti Diose.
Ti templo nucule ja' jech laj yich' pasel jech chac
c'u cha'al i'albat ti Moisés yu'un ti Diose c'alal
i'albat ti jech s'elan ac'o spas jech chac c'u cha'al
i'ac'bat yile.
45 Ti templo nucule xcholet itun yu'unic ti
jmolmuc'totique. Ti jmolmuc'totic ti laj xchi'inic
talel ti Josuee, laj yich'ic ochel ti templo nucule
c'alal laj spasic ta canal ti jyanlum cristianoetic ti
li' to ox oyic ta jlumaltique. Ti jech taje, ja' stuc ti
Diose laj sloq'ues batel ti jyanlum cristianoetique
yo' jech ta x'och naclicuc ti stuquique. Ja' jech
s'elan xcholet laj sventainic talel ti templo nucul
ti jmolmuc'totique, ja' to c'alal ista yorail ti och
ta ajvalil ti Davide.
46 ’Ti ajvalil Davide laj sta ti lec i'ilat yu'un ti
Diose. Jech o xal un, ta ox sva'an jun muc' ta
templo yo' jech ta xnaqui ti Dios yu'un ti Jacobe.
47 Pero ja' xa laj smeltsan ti templo yu'un ti
Diose ti ajvalil Salomone.
48 Pero ti cajal Diose mu xnaqui ta templo ti
meltsanbil yu'un ti cristianoetique jech chac c'u
cha'al laj yal ti jun j'alc'ope:
49 Ti vinajele ja' tey chotolun.
Ti banomile ja' stec'leb coc.
Jech o xal un, ¿c'usi xa nailal ta jc'an ta spasbei-
cun?

¿Bu oy ti na ti xu' ta jcux co'ntone?
50 ¿Mi mu ta jc'obuc laj jmeltsan scotol ti c'usitic oye?
xi ti Diose, xi ti j'alc'ope.

51 ’Pero ti vo'oxuque staoj yav ti toj yij ti avo'ntonique. Ti achiquinique, ti avo'ntonique co'ol s'elan jech chac c'u cha'al ti buch'u mu xojtiquinic ti Diose. Ja' no'ox ta xacrontainic ti Ch'ul Espíritue jech chac c'u cha'al laj spasic ti jmolmuc'totique.
52 ¿Buch'u junucal ti j'alc'opetic ti mu'yuc laj yilbajinic ti amolmuc'totique? Ti stuquique laj smilic ti j'alc'opetic ti laj yalbeic sc'oplal ti oy Buch'u ta xtal ti lec yo'ntone. Ca'lal jech ital ti Buch'u lec yo'ntone, vo'oxuc laj avaq'uic ta c'abal. Laj amilic.
53 Ti vo'oxuque laj avich'ic ti mantale ta sventa ti ángeletique. Pero mu'yuc laj ach'unic —xi ti Estebane.

Icham ti Estebane

54 C'alal jech laj ya'iic ti jchapanvanejetique, cap sjolic. Xc'uxuxet xa yeic ta scrontainel ti Estebane.
55 Pero ti Estebane, ti ventainbil yo'nton yu'un ti Ch'ul Espíritue, laj sq'uel muyel ti vinajele. Laj yilbe yutsilal ti Diose. Tey laj yil ti Jesús ti va'al ta sbats'i c'ob ti Diose.
56 Jech lic yal:

—Q'uel avilic, jamal ti vinajel ta xquile. Tey va'al ta sbats'i c'ob Dios ti Jesús ti co'ol j'elantique —xi.

57 Pero ti jchapanvanejetique laj smac ti schiquinique. X'avlajetic xa bat stsaquic ti Estebane.
58 Tey laj yiq'uic batel ta sti'il jteclum. Tey ba yac'beic ton. Ti rextigoetique laj yaq'uic comel ta chabiel sc'u'ic ta stojol ti querem vinic Sauloe.
59 C'alal jech yacal ta xac'beic ton ti Estebane, jech lic sta ta c'oponel ti Diose:
—Cajval Jesús, ich'bun ta aventa ti jch'ulele —xi.
60 Ts'acal to un, lic squejan sba. Tsots lic avanuc:
—Cajval, mu me xavac' ta avo'nton smulic ti cristianoetic li'e —xi.
C'alal jech laj yale, ja' o icham.

8

Ti Sauloe ta xilbajin ti jch'unolajeletique

1 Ti Sauloe xmuyubaj xa ti jech ilaj ta milel ti Estebane. Ja' o yorail ilic yich'ic ilbajinel ti jch'unolajeletic ti ta Jerusalene. Scotolic ti jch'unolajeletique iloq'uic ta Jerusalén. Tan puc ibatic. Jlom tey itanijic ta Judea banomil. Jlom tey ibatic c'alal Samaria banomil. Ja' xa no'ox tey icomic ta Jerusalén ti lajcha'vo' jcholc'opetique.
2 Oy jun chib viniquetic ti oy sc'uxul yo'ntonique laj smuquic ti Estebane. Ep laj yoq'uitaic ti Estebane.
3 Yan ti Sauloe tey sujoj sba ta yilbajinel ti jch'unolajeletique. Tey ta xjochan loq'uel ta jujun naetic viniquetic, antsetic, yo' jech ta stac batel ta chuquel.

Ta xich' alel ti lequil ach' c'op ti ta Samariae

4 Ti jch'unolajeletic ti buch'utic itanijic loq'uel
ta Jerusalene, bu'yuc no'ox ti ta xanavique, ta
xalic ti lequil ach' c'op ti ja' colebale.
5 Oy jun ta scotol ti jch'unolajeletic ti ja'
Felipe sbie. Ti Felipee ibat ta jun jteclum ti
oy ta Samaria banomile. Tey lic yalbe ya'i ti
cristianoetique sc'oplal ti Cristoe.
6 Ti cristianoetic ti ta jteclume laj stsob sbaic.
Ta sjunul yo'ntonic ts'etel schiquinic ta xa'iic ti
c'usi ta xal ti Felipee. Ja' jech xtoc laj yilic smuc'ul
stsatsal Dios ti laj yac' iluque.
7 Yu'un ep ti cristianoetic ti ta x'ilbajinatic
yu'un ti pucujetique ta xcolic. Ti pucujetic ti
c'alal ta xloc' batele, tsots ta x'avan. Ja' jech xtoc
ep jt'elt'el chameletic, coxovetic laj colicuc.
8 Ja' yu'un un, xmuyubajic xa scotol ti jteclume.

9 Oy tey jun vinic, Simón sbi, ti ja' j'ac'chamel
to oxe. Ep laj slo'la ti cristianoetic ti oyic
ta Samaria banomile, yu'un ta xal ti tsots xu'
yu'une.
10 Scotol ti cristianoetique, c'alal ta biq'uit ta
muc', ts'ijilic ta xa'ibeic sc'op ti Simone. Jech ta
xalic ti cristianoetique:

—Ti vinic le'e yich'ojbe smuc'ul stsatsal ti
Diose —xi sc'oplal.

11 Scotolic laj yich'ic ta muc' ti Simone. Ja' ti jal
laj slo'la ti cristianoetic yu'un ti yac' chamelal to
oxe.
12 Pero ti cristianoetic ti c'alal lic xch'unic ti
lequil ach' c'op ti laj yal ti Felipee, sc'oplal ti
Jesucristoe, schi'uc sc'oplal ti ventainele, jech o
xal un, laj yich'ic vo', viniquetic, antsetic.

13 Ja' jech xtoc ti Simone laj xch'un, laj yich' vo'
ec. Tey lic xchi'in ta xanobal ti Felipee. Toj elom
ta xa'i ti c'u s'elan ta xac' ta ilel smuc'ul stsatsal
Dios ti Felipee.

14 Ti jcholc'opetic ti oyic ta Jerusalene laj ya'iic
ti laj xch'unic sc'op Dios ti jsamariaetique. Jech
o xal tey laj staquic batel ti Pedroe, ti Juane.
15 C'alal ic'otique, laj sc'oponbeic Dios ta stojol
ti Samaria jch'unolajeletique, yo' jech ta xich'ic
ti Ch'ul Espíritue.
16 Jech laj spasic, yu'un mu to junuc yich'ojic
ti Ch'ul Espíritue. Yu'un ja' to no'ox yich'ojic vo'
sventa ti Cajvaltic Jesuse.
17 Jech o xal ti Pedroe, ti Juane tey laj scajan
sc'obic ta sba ti jch'unolajeletique. Ja' o laj yich'ic
ti Ch'ul Espíritue.

18 C'alal jech laj yil ti Simone ti ta xich'ic
Ch'ul Espíritu ti jch'unolajeletic ti c'alal ta scajan
sc'obic ti jcholc'opetique, jech o xal ti Simone laj
yal ti ta xac' taq'uine. Jech lic yal:

19 —Ac'bun quich' ec ti vi s'elan tsots xu'
avu'unique, yo' jech ti vu'une c'alal ta jcajan
jc'ob ta sba ti cristianoetique, ta xich'ic ti Ch'ul
Espíritu cu'un eque —xi.

20 Jech laj yal ti Pedroe:

—Mu baluc xca'i ti ataq'uine. Batan ta ch'ayel
schi'uc. ¿Mi yu'un xavac'touc ti stac' manel ta
taq'uin ti c'usi ta xac' ti Diose?
21 Ti vo'ote ma'uc aventa ta xatic' aba ta yabtel
ti Diose, yu'un mu'yuc tuc' avo'nton ta stojol ti
Diose.

22 Ictao ti jech chopol ta xanope. C'anbo vocol
ti Diose, jq'ueltic quic mi ta to van xata perdón
yu'un ti Dios ti c'usi laj anop ta avo'ntone.
23 Yu'un quiloj ti noj ta yit'ixal ti avo'ntone, ti
toj chuculot yu'un ti mulile —x'utat.
24 Ti Simone jech laj stac':
—C'oponbeicun Dios ta jtojol yo' jech mu xc'ot
ta pasel ta jtojol ti va'i s'elan laj avalbeicune —xi.
25 C'alal laj yo'ntonic ta yalbe ya'i ti cristia-
noetic ti c'u s'elan icoltaatic yu'un ti Diose schi'uc
ti laj yalic ti lequil ach' c'ope, ts'acal to un, isutic
batel ta Jerusalén ti Pedroe, ti Juane. Tey ech'
yalic ti lequil ach' c'op ta stojol ti cristianoetic ti
oyic ta jujun jteclum ti ta Samaria banomile.

Ti Felipee schi'uc ti j'etiopia vinique

26 Ts'acal to un, tal jun yaj'ángel ti Cajvaltique
ti jech laj yalbe ti Felipee:
—Lican, batan ta be ti oy ta xocon smaleb
c'ac'ale ti ta xyal talel ta Jerusalene, ti ta xc'ot
ta jteclum Gazae —xi.
Ti be taje, ja' ti ta x'ech' ta xocol banomile.
27 Tey ibat ti Felipee. C'alal jech ta xanav
batele, laj snup sbaic ta be schi'uc jun vinic ti
liquem talel ta Etiopía banomile. Ti vinic taje
ja' jun capon ti tsots yabtel yich'oje. Yu'un
sventainojbe staq'uin ti me' ajvalil Candace ti ta
Etiopíae. Ti vinique i'ay ta Jerusalén. Ay sta ta
c'oponel ti Diose.
28 Ti vinic taje ta xa sut batel ta slumal. Tey
chotol batel ta carreta. Ta sq'uel batel ti sc'op
Dios ti sts'ibaoj ti j'alc'op Isaíase.
29 Ti ch'ul Espíritue jech laj yalbe ti Felipee:

—Nopajan batel ta sts'el ti carreta le'e —x'utat.
30 C'alal jech inopaj batel ti Felipee, tey laj ya'i
ti ta sq'uel ti libro ti ts'ibabil yu'un ti Isaíase.
Jech lic sjac'be ti vinique:
—¿Mi xava'ibe smelol ti c'usi ta xaq'uele?
—xut.
31 Ti vinique jech laj stac':
—¿C'usi chcut ta xca'ibe ti smelol ti c'alal
mu'yuc buch'u ta xalbune? —xi.
Jech ti vinique tey laj yalbe ti Felipee ti ac'o
muyuc xchi'in ta chotleje.
32 Ti bu ta sq'uel batel sc'op Dios ti vinique, ja'
jech ta xal:
Jech chac c'u cha'al chij ti ic'bil batel ta smilobile,
jech chac c'u cha'al junuc chij ti mu'yuc c'usi sna'
ta xal c'alal ta xich' loc'bel ti stsotsile,
ja' jech s'elan ti vinique, mu'yuc bu ic'opoj
jbeluc.
33 Ti stuque i'ac'at ta q'uexlal.
Mu'yuc laj xchapanbeic lec sc'oplal.
¿Buch'u xu' ta xal ti ta xbol ti yalab snich'nabe
ti c'alal imilate?
xi.
34 Ti vinic taje jech laj sjac'be ti Felipee:
—Avocoluc, albun ca'i, ¿buch'u sc'oplal ti va'i
s'elan ta xal ti j'alc'ope? ¿Mi ja' sc'oplal stuc, mi
sc'oplal yan? —xi.
35 Jech ti Felipee tey lic yalbe smelol ti ja'
sc'oplal ti Jesús ti bu ta sq'uel ti vinique. Tey
xcholet laj yalbe batel sc'oplal ti Jesuse ti butic
ts'ibabil ta sc'op Diose.
36 C'alal tey i'ech'ic ti bu oy vo'e, jech laj yal ti
vinique:

—Oy vo' li'e, ¿mi xu' ta xquich' vo' xana'? —xi.
37 Jech laj stac' ti Felipee:
—Mi ach'unoj ta sjunul avo'nton ti Cajvaltique, xu' umbi —xi.
Ti vinique jech itac'av:
—Jch'unoj ti ja' Snich'on Dios ti Jesucristoe —xi.
38 Jech o xal ti vinique lic yal mantal ti ac'o pajuc ta xanobal ti scarretae. Tey jmoj iyalic batel ta vo'. Jech ti Felipee laj yac'be yich' vo'.
39 C'alal isutic muyel talel ta vo'e, ti Ch'ul Espíritu yu'un ti Cajvaltique tey laj yic' batel ti Felipee. Ti vinique mu'yuc xa bu laj yil ti Felipee. Pero xmuyubaj xa yo'nton ti c'alal ta xanav batele.
40 Ti Felipee ja' to laj yil ti tey xa oy ta Azoto jteclume. Tey ta xalolan batel ti lequil ach' c'ope. Tey ic'ot c'alal to jteclum Cesarea.

9

Ijeltaj yo'nton ti Sauloe
(Hch 22:6-16; 26:12-18)

1 Yan ti Sauloe mu xicta sba ta sibtasel ta smilel ti jch'unolajeletic yu'un ti Cajvaltique. Jech o xal bat sc'opon ti banquilal palee.
2 Bat sc'anbe vunetic yo' ta xac'be yil ti paleetic ti oyic ta jujun ch'ul na ti ta jteclum Damascoe. Jech laj spas ti Sauloe yo' jech xu' ta stsacan talel ta chuquel c'alal to Jerusalén ti cristianoetic ti buch'utic xch'unojic ti lequil ach' c'ope, viniquetic, antsetic.
3 C'alal jech ta xanav batel ta bee, ti nopol xa sc'an ta xc'ot ta jteclum Damasco ti Sauloe, ta

jech to yepal joyobtabil ic'ot ta xojobal luz ti ilic
talel ta vinajele.
4 Jech ti Sauloe iyal ta lum. Laj ya'i ti oy Buch'u
ta xc'opoj ti jech ta xale:
—Saulo, Saulo, ¿c'u cha'al ta xacrontainun?
—xi.
5 Jech laj sjac' ti Sauloe:
—¿Buch'uot? —xi.
Ti Buch'u ta xc'opoje jech laj stac':
—Vu'un Jesusun, ti Buch'u ta xacrontaine. Ta
xayayijes aba atuc jech chac c'u cha'al ti vacax
ti ta syayijes sba stuc ti c'alal ta slic ta teq'uel ti
yabtejebe —xi.
6 Xnicnun xa ta xi'el lic sjac' ti Sauloe:
—¿C'usi ta xac'an ta jpas, Cajval? —xut.
Jech laj yal ti Cajvaltique:
—Lican, ochan batel ti ta jteclume. Tey ta
xa'albat ti c'usi xu' ta xapase —xi.
7 Ti viniquetic ti xchi'inojic ti Sauloe ixi'ic ta
jmec. Ja' ti laj ya'iic ti oy Buch'u ta xc'opoje, pero
mu'yuc buch'u laj yilic.
8 Ti Sauloe lic va'iuc ti tey puch'ul ta lume.
C'alal iva'ie, mu xa xil ti osile. Jech o xal un, nitbil
batel sc'ob yu'un ti schi'iltaque c'alal to jteclum
Damasco.
9 C'alal tey oye, oxib c'ac'al macal ti sate.
Mu'yuc bu ive'. Mu'yuc c'usi laj yuch'.
10 Ti ta jteclum Damascoe tey nacal jun
jch'unolajel ti Ananías sbie. Ti Cajvaltique laj
yac' sba iluc ta stojol. Jech laj yal:
—Ananías —xi.
Jech laj stac' ti Ananíase:
—Li' oyun, Cajval —xut.

11 Ti Cajvaltique jech laj yalbe ti Ananíase:

—Lican, batan tey ta calle ti ja' Tuq'uil calle sbie. Tey ta xajac' ta sna ti Judase mi tey oy jun vinic ti liquem talel ta jteclum Tarso ti ja' Saulo ti sbie. Yu'un ti Sauloe yacal ta sc'opon ti Diose.

12 Yu'un ti Sauloe i'ac'bat xa yil ti ta xc'ot jun vinic Ananías ti sbie, ti ta scajan sc'ob ta sbae yo' jech ta xjam ti sate —xi.

13 C'alal jech laj ya'i ti Ananíase, jech laj yal:

—Cajval, ep ti buch'u yalojbun sc'oplal ti vinic taje, ti toj chopol ti c'usi ta spase, ti ta xilbajin ti cristianoetic ti oy ta Jerusalene ti buch'utic ta xa xch'unote.

14 Aviloj, Cajval, ti ital li' ta jteclum Damascoe, ti yich'ojbe talel ye ti banquilal palee, yo' jech tal xchucan batel scotol ti buch'utic ta sc'anic coltael ta atojole —xi.

15 Ti Cajvaltique jech laj yal:

—Batan ta stojol ti vinic taje. Yu'un t'ujbil xa cu'un yo' ta xalbun ti jc'oplal ta stojol ti jyanlum cristianoetique schi'uc ti ajvalil yu'unique, schi'uc ti j'israeletique.

16 Ta xcac'be yil ti vinic taje ti ep ta xich' svocol ta jventae —xi.

17 Jech o xal ti Ananíase ibat ta na ti bu tiq'uil ti Sauloe. I'och batel ta yut na. Ic'ot scajan sc'ob ta sba. Jech laj yalbe:

—Quermano Saulo, ti Cajvaltic Jesuse ti Buch'u laj yac' sba iluc ta be ti c'alal latal li'e, laj yalbun talel ti li' ta xital ta atojole, yo' jech ta sjam ti asate, yo' jech ta sventainbot avo'nton ti Ch'ul Espíritue —xut.

18 C'alal jech laj yal ti Ananíase, ta jech to yepal
laj pochuc loq'uel ta sat jech chac c'u cha'al junuc
smic'al choy. Ja' o tey ijam ti sate. Jech o xal ti
Sauloe lic va'luc. Tey laj yich' vo'.
19 Ts'acal to ti Sauloe lic ve'uc. Itsatsub ti
sbec'tale. Tey icom jun chib c'ac'al ta stojol ti
jch'unolajeletic ti nacalic ta jteclum Damascoe.

Ti Sauloe ta xal ti lequil ach' c'op ti ta jteclum Damascoe

20 Ts'acal to ti Sauloe tey lic yal ta jujun ch'ul
na ti ja' Snich'on Dios ti Jesuse.
21 Scotol ti buch'utic ti ta xa'ibe sc'op ti Sauloe
toj elom no'ox ta xa'i ta jmec. Jech ta xalbe sbaic:
—Ti vinic le'e, ¿mi mu ja'uc ti ta xilbajin ti
buch'utic ta sc'anic coltael ta stojol ti Jesús ti tey
ta Jerusalene? Ja' jech xtoc, ¿mi mu ja'uc ti tal li'
xtoc yo' jech ta xchucan batel, yo' jech ta xba yac'
ta stojol ti banquilal pale ti buch'utic ta sc'anic
coltael ta stojol ti Jesuse? —xut sbaic.
22 Pero ti Sauloe mu'yuc xi'el ta xa'i ta xac' ta
na'el ti ja' Jcoltavanej ti Jesuse. Ti j'israeletic ti
nacajtic ta jteclum Damascoe mu stac' a'yeluc ta
xa'i c'usi xu' ta staq'uic.

Ti Sauloe icol batel ta yoc ta sc'ob ti j'israeletique

23 Ech' xa ox jaylajuneb c'ac'al, ti j'israelal
cristianoetique lic scomonopic ti ta smilic ti
Sauloe.
24 C'alal jech ta snopic ti j'israelal cristianoe-
tique, laj ya'i ti Sauloe. C'ac'al ac'obal ta smalaic
tey ta jujun sti' smacal ti jteclume yo' ta smilic ti
Sauloe.

25 Pero ti jch'unolajeletique ta ac'obaltic laj
sjatbiltasic ti Sauloe. Laj stiq'uic ochel ta muc'
ta moch. Tey laj xchechic yalel ta ch'ojon ta pat
moc ti ja' smacoj ti jteclume. Ja' jech icol batel.

Ti Sauloe tey oy ta Jerusalén

26 C'alal ic'ot ta Jerusalén ti Sauloe, ta stsob
sba ya'i schi'uc ti jch'unolajeletique. Pero ti
jch'unolajeletique ep ta xi'ic yu'un. Yu'un mu
sna'ic mi ja' xa jch'unolajel ec.
27 Ac'o mi jech ta xi'ic, pero ti Bernabee laj
yic' batel ta stojol ti jcholc'opetique. C'ot yalbe
ya'iic ti c'u s'elan laj yil ti Cajvaltic ta be ti Sauloe
schi'uc ti c'u s'elan ic'oponat yu'un ti Cajvaltique,
ti ta sjunul yo'nton ti Sauloe laj yalbe sc'oplal
Jesús ti ta Damascoe.
28 Jech o xal ti Sauloe tey icom ta Jerusalén.
Jmoj lic xanavicuc schi'uc ti jcholc'opetique.
29 Ti Sauloe mu'yuc xi'el ta xa'i ta xalbe sc'oplal
ti Cajvaltique. Ta xlo'ilajic ta stac'olanbe sbaic
schi'uc ti j'israeletic ti buch'utic ta xc'opojic ta
griego c'ope. Pero ti stuquique ta smilic ya'i ti
Sauloe.
30 C'alal jech laj ya'iic ti jch'unolajeletique, laj
yiq'uic batel ti Sauloe c'alal to Cesarea. C'alal
tey ic'otique, tey laj staquic batel c'alal to jteclum
Tarso.
31 Tey paj yilbajinelic ti jch'unolajeletic ti oyic
ta Judeae, ti ta Galileae, ti ta Samariae. Tey itsat-
sub ti yontonique. Scotolic ti jch'unolajeletique
ta xi'taic ti Cajvaltique. Ti jech coltabilic yu'un ti
Ch'ul Espíritue, yacal ta x'epajic batel.

Icol schamel ti Enease

32 C'alal ta svu'lanan jch'unolajeletic ti Pedroe,
bat sq'uel ti jch'unolajeletic ti nacajtic ta jteclum
Lidae.
33 Tey laj sta jun vinic ti ja' Eneas sbie. Oy xa
svaxaquibal jabil xpuch'lej ta stem. Yu'un pasem
ta moch'.
34 Ti Pedroe jech laj yalbe:
—Eneas, Jesucristo ta scoltaot. Lican, va'lan.
Toyo ti avayebe —xut.
Ti Enease ta ora no'ox ilic batel.
35 Scotol ti cristianoetic ti nacajtic ta jteclum
Lidae, ti ta jteclum Sarone, laj yilic ti jech icol
ti vinique. Jech o xal laj yictaic comel ti c'u
s'elan liquem yu'unic ta vo'nee. Laj xch'unic ti
Cajvaltique.

Icha'cuxi ti Dorcase

36 Ti jech yorail taje, tey nacal ta jteclum Jope
jun jch'unolajel ants ti Tabita sbie. Yan ti ta
griego c'ope, ja' Dorcas, xi. Ti ants taje stalel jech
cuxul ta spas ti leque, yu'un ta scolta ti buch'u
abol sbaique.
37 Pero ti Dorcase itsacat ta chamel, icham.
C'alal jech laj yich' poquele, tey bat stuts'anic ta
scha'cojal na.
38 Ti jteclum Jopee nopol xil sbaic schi'uc ti jte-
clum Lidae ti bu oy ti Pedroe. Ti jch'unolajeletic
teye ya'binojic ti tey oy ti Pedroe. Jech o
xal ti jch'unolajeletique laj staquic batel cha'vo'
viniquetic ti jech c'ot yalic ta stojol ti Pedroe:
—Batic ta ora ta Jopee —xutic.
39 Ti Pedroe jmoj ibatic schi'uc ti cha'vo'
viniquetique. C'alal ic'ot ta jteclum Jopee,
ti jch'unolajeletique yic'ojic batel ti Pedro ta

scha'cojal na ti bu tuts'ul ti animae. C'alal tey
xa oye, x'oc'lajetic xa talel ti me'lal antsetique,
tal yac'beic yil ti Pedroe ti c'u'il ti ja' smeltsanoj
ti anima Dorcas c'alal cuxul to oxe.
40 Ti Pedroe laj stac' loq'uel ti c'u yepal tey
oyique. Tey lic squejan sba ta sc'oponel ti Diose.
Sq'ueloj batel ti anima antse. Jech laj yalbe:
—Tabita, lican talel —xut.
Jech ti animae lic svic' ti sate. Tey laj yil ti
Pedroe. Tey lic chotluc.
41 Jech ti Pedroe laj snitbe liquel sc'ob. Ja' jech
xtoc tey laj yic' talel ti jch'unolajeletique schi'uc
ti me'lal antsetique. Tey laj yac' iluc ti cuxul xa
ti Dorcase.
42 Ti jech taje puc sc'oplal ta jteclum Jope. Jech
o xal ep ti buch'utic laj xch'unic ti Cajvaltique.
43 Ti Pedroe icom jayibuc c'ac'al ti ta jteclume
ta sna jun vinic, Simón sbi, ti ja' jc'a'esej-nucule.

10

Ti Pedroe oy ta stojol ti Cornelioe

1 Ti tey ta jteclum Cesareae oy jun vinic,
Cornelio sbi. Ja' capitán yu'un ti jvoc' soldado
ti Italiano sbie.
2 Ja' jun vinic ti yich'ojic ta muc' ti Diose schi'uc
ti c'u yepal tey ta snae. Ta xi'taic ti Diose. Ja'
jech xtoc ti Cornelioe ta xc'uxubin ti j'israeletic
ti buch'u abol sbaique. Mu xicta sba ta sc'oponel
ti Diose.
3 Oy jun c'ac'al, nopol xa batel oxib ora mal
c'ac'al, laj yil jun yaj'ángel ti Diose ti i'och batel
ti bu oye. Jech laj yal:
—Cornelio —xi.

4 Ti Cornelioe ts'ijil icom ta xi'el ta sq'uel batel
ti ángele. Jech laj sjac'be:
—¿C'usi, Cajval? —xut.
Ti ángele jech laj stac':
—Ti ta xata ta c'oponel ti Diose, ti ta xacolta ti
buch'u abol sbaique, ich'bil xa ta venta yu'un ti
Diose.
5 Jech o xal un, taco batel avinictac ta jteclum
Jope yo' jech xba yiq'uic talel ti Simone, ti ja'
Pedro ti yan sbi xtoque.
6 Ti stuque xch'amunojbe sna ti Simone, ti ja'
jc'a'esej-nucule, ti nopol ta ti' nab ti snae. Ti
Pedro taje ja' ta xalbot ava'i ti c'usi xu' ta xapase
—xi ti ángele.
7 C'alal jech ibat ti ángel ti ic'opoje, ti Cornelioe
lic sta ta iq'uel cha'vo' svinic schi'uc jun yajsol-
dado ti lec xil sbaic schi'uque, ti ja' xch'unoj ti
Diose.
8 Lic yalbe scotol ti c'u s'elan laj yile. Ts'acal to
un, laj stac batel c'alal to jteclum Jope.
9 Ta yoc'lomal un, c'alal nopol xa sc'an xc'ot
ti ta jteclum Jope ti svinictaque, jech ti Pedroe
ja' o imuy batel ta scha'cojal na yo' jech ta sta
ta c'oponel ti Diose. Ja' ti nopol xa sc'an o'lol
c'ac'ale.
10 Ti Pedroe ta xvi'naj. Ta xve' ya'i. C'alal yacal
to ta xich' meltsanel ti ve'lile, oy c'usi laj yil.
11 Laj yil ti ijam ti vinajele, ti jun to muc'
ta manta ti xlich'et yalel talel ta banomile.
Chucajtic schanjotal ti sba sni'taque.
12 Ti tey ta mantae tey tic'ajtic ep ta tos chonetic
ti chanib yac'ane schi'uc ti yan chonetique,
schi'uc ti mutetique.

13 Ja' o tey laj ya'i ti oy Buch'u ta xc'opoj ti jech
ta xale:
—Lican, va'lan, Pedro. Milo, ti'an —x'utat.
14 Ti Pedroe jech laj stac':
—Mu jc'an, Cajval. Yu'un mu'yuc bu jti' o ti
c'usi chopole, ti c'usi mu stac' ti'ele —xi.
15 Ti Buch'u ta xc'opoje jech lic yal xtoc:
—Ti c'usi lecubtasbil yu'un ti Diose, mu xu'
xaval ti chopole —x'utat.
16 Oxib velta ti jech i'albat ti Pedroe. Ts'acal to
un, ti mantae imuy batel ta vinajel.
17 C'alal jech ch'ayal yo'nton ti Pedro ta snopel
ti c'usi xal o ti jech laj yile, ja' o ic'otic ta ti' na
svinictac ti Cornelioe, ti ta sjac'olanic talel sna ti
Simone.
18 C'alal ic'otique, jamal yeic c'ot sjaq'uic:
—¿Mi li' oy ta xch'amun ana jun vinic ti ja'
Simón sbie, ti yan sbie ja' Pedro? —xiic.
19 C'alal jech ch'ayal to yo'nton ti Pedro ta
snopilanel ti c'usi laj yile, jech i'albat yu'un ti
Ch'ul Espíritue:
—Q'uel avil, tal sa'ot oxib viniquetic.
20 Va'lan, yalan batel ta olon. Chi'ino batel ti
j'ic'vanejetique. Mu xana'etuc. Yu'un vu'un laj
jtac talel —x'utat.
21 Ti Pedroe iyal batel ti bu oy ti viniquetic ti
ja' tacbilic talel yu'un ti Cornelioe. Jech laj yalbe:
—Vu'unun ti buch'u ta xasa'ique. ¿C'u cha'al
tal asa'icun? —xut.
22 Ti viniquetique jech laj staq'uic:
—Tacbiluncutic talel yu'un ti capitán Corne-
lioe. Jun lequil vinic ti xi'taoj ti Diose, ti ja'
c'uxubinbil yu'un ti j'israeletique. Yu'un i'albat

yu'un yaj'ángel ti Diose ti ac'o avich' iq'uel batele
yo' jech ta xabat ta sna, yo' jech ta xa'i ti c'usi ta
xavalbee —xiic.
23 Jech o xal ti Pedroe laj yac' ochicuc batel
ta na ti viniquetique. Tey icomic jun ac'obal.
Ta yoc'lomal un, ti Pedroe ibatic schi'uc ti
j'ic'vanejetique, schi'uc jun chib jch'unolajeletic
ti nacajtic ta jteclum Jopee.
24 Ta yan c'ac'al un, ic'otic ta Cesarea ti bu ta
xmalavan ti Cornelioe. Tey xa tsobolic schi'uc
yuts' yalaltac, schi'uc ti buch'u lec xil sbaic
schi'uque, ti ja' laj staan talel ta iq'uele.
25 C'alal ic'ot ta na ti Pedroe, jech ti Cornelioe
iloc' batel. Ba snup talel ta be. Laj squejan sba
ta stojol yo' jech ta xich' ta muc'.
26 Ti Pedroe jech laj yal:
—Mu xaquejan aba ta jtojol. Va'lan. Vinicun
no'ox jech chac c'u cha'al ti vo'ote —xut.
27 C'alal jech jmoj ta xlo'ilajic batele, ochic batel
ta yut na. Tey laj sta noj ta cristianoetic.
28 Ti Pedroe jech lic yal:
—Ti vo'oxuque xana'ic lec ti c'u s'elan liquem
yu'unic ti j'israeletique, ti mu xu' ta jtsob jbacutic
schi'uc ti jyanlum cristianoetique. Mi ja'uc xu' ta
xi'ochcutic ta yut snaic. Pero laj xchanubtasun ti
Diose ti mu junuc cristiano ti ta jbis ta chopole.
29 Jech o xal mu'yuc c'usi laj cal ti c'alal laj
ataicun ta iq'uele. Ta ora no'ox li' lital ta
atojolique. Jech o xal un, albun ca'i, ¿c'u cha'al
ti laj ataicun ta iq'uele? —xi.
30 Jech laj stac' ti Cornelioe:
—Oy xa chanib c'ac'al, jech ora jech chac c'u
cha'al li'e, yu'un ja' o li' oyun ta jna. Quictaoj cot

yo' jech ta jta ta c'oponel ti Diose ta sventa mal
c'ac'al. Ja' o laj quil jun vinic ti xnobobet xojobal
ti sc'u' slapoje.
31 Jech laj yalbun: “Cornelio, laj xa ya'ibot
ac'op ti Diose. Yiloj ti jech ta xacolta ti buch'u
abol sbaique.
32 Jech o xal un, Cornelio, taco batel avinictac
c'alal to jteclum Jope yo' jech ta xba yiq'uic
talel ti Simone, ti ja' Pedro ti yan sbie. Tey
xch'amunojbe sna jun vinic jc'a'esej-nucul ti ja'
Simón sbie, ti nopol ta ti' nab nacale. C'alal ta
xtale, ta xachi'in abaic ta lo'il”, xiyutun.
33 Jech o xal un, ta ora no'ox laj jtac batel
jvinictac ta sa'elot. Lec ti jech latale. Avi tana
un, tsobolotic li' ta stojol ti Diose. Ta jc'an ta
xca'icutic scotol ti c'u s'elan la'ac'bat ana' yu'un
ti Cajvaltique —xi ti Cornelioe.

Jech ta xal ti Pedro ta sna ti Cornelioe

34 Jech lic yal ti Pedroe:
—Avi tana ta jna' lec, ti Diose mu jeltosuc
yo'nton ta stojol ti cristianoetique.
35 Bu'yuc no'ox slumal ti cristianoetique
ich'bilic ta muc' yu'un ti Diose c'alal ta xi'taique,
ti lec ta spasique.
36 Ti vu'uncutic j'israeluncutique laj yac'bun
jna'cutic ti Diose ti ta jtacutic jun co'ntoncutic
ta sventa ti Jesucristoe, ti ja' Jcoltavanej cu'untic
jcotoltique.
37 C'alal laj yo'nton ti Juan ta yalel ti lequil
ach' c'ope, ta yac'bel yich' vo' ti cristianoetique,
ana'ojic lec ti c'usi ic'ot ta pasel ta sjunul Judea
banomile, ti ilic talel ti ta Galilea banomile.

38 Ana'ojic lec, ti Diose laj yac'be yich' ti Ch'ul
Espíritu ti Jesús ti liquem talel ta Nazarete, yo'
jech tsots xu' yu'un ta spas ti c'usi leque, ti
ta scoltaan ti buch'utic ta x'ilbajinatic yu'un ti
pucuje. Ja' jech s'elan laj spas, ja' ti chi'inbil
coltabil yu'un ti Diose.
39 Yu'un rextigouncutic ti jech laj spas ti Jesús
ti ta sjoylej Judea banomile schi'uc xtoc ti ta
jteclum Jerusalene. Ts'acal to un, jipil ta cruz
icham yu'unic ti cristianoetique.
40 Pero ti Diose laj xcha'cuxes ta yoxibal c'ac'al.
Jech laj sc'an ti Diose ti laj yac' quilcutique.
41 Mu'yuc laj yac' sba iluc ta stojol scotol ti
cristianoetique. Ja' no'ox laj yac' sba iluc ta
jtojolcutic. Ja' ti jech ono'ox nopbil jc'oplalcutic
yu'un ti Diose ti jech ta xicomcutic ta yajrextigoe.
Jmoj live'cutic, laj cuch'cutic vo' schi'uc ti Jesuse
ti c'alal cha'cuxiem xae.
42 Laj stacuncutic ta yalel ti lequil ach' c'op ta
stojol ti cristianoetique. Ja' jech xtoc ti i'ac'bat
xa yabtel yu'un Dios ti ja' Jchapanvanej yu'un ti
buch'u cuxule, ti buch'u chamemique.
43 Ja' jech xtoc scotol ti j'alc'opetique laj yalic
talel sc'oplal ti Jesuse. Ti buch'u ta xich'ic ta
muq'ue, ta xich'ic perdón yu'un smulic ta sventa
ti Jesuse —xi ti Pedroe.

Ta xich'ic ti Ch'ul Espíritu ti jyanlum cristianoetique

44 C'alal jech syaquil ta xc'opoj ti Pedroe, ja'
o ital ti Ch'ul Espíritu ta stojol ti c'u yepal ta
xa'ibeic ti sc'ope.

45 Ti j'israelal jch'unolajeletic ti ja' xchi'inojic
talel ti Pedroe, toj elom laj ya'iic ti jech laj yich'ic
Ch'ul Espíritu ti jyanlumetique.
46 Yu'un laj ya'iic ti ta xc'opojic ta yan
c'opetique schi'uc ti ta xlequil-c'opojic ta stojol
ti Diose.
47 Jech o xal ti Pedroe jech laj yal:
—Laj xa yich'ic ti Ch'ul Espíritue jech chac c'u
cha'al ti vo'otique. ¿Mi oy buch'u ta xmacbun
yo'nton ta yich'el vo' ti jyanlumetic xana'ic li'e?
—xi.
48 Jech o xal ti Pedroe laj yal ti ac'o yich'ic
vo' ta sventa ti Jesucristoe. Ts'acal to un, ti
jyanlumetique laj sc'anbe vocol ti Pedroe ti ac'o
comuc jun chibuc c'ac'al teye.

11

Jech ta xal ti Pedro ta stojol ti jch'unolajeletic ti oyic ta Jerusalene

1 Ti yan jcholc'opetique schi'uc ti
jch'unolajeletic ti oyic ta Judea banomile laj
ya'ibeic sc'oplal ti jyanlumetic ti laj xa xch'unic
ti sc'op Diose.
2 C'alal jech isut batel ta Jerusalén ti Pedroe, tey
isa'bat smul yu'un ti jch'unolajeletic ti buch'utic
ta xalic ti tsots sc'oplal ta xich' circuncisión ti
jyanlumetique. Jech lic sjaq'uic:
3 —¿C'u cha'al ay atsob abaic, jmoj lave' schi'uc
ti jyanlumetique? —xutic.
4 Jech ti Pedroe xcholet lic xchap scotol ti c'usi
laj yil ti ic'ot ta pasele. Jech lic yal:
5 —Ti jech tey oyun ta jteclum Jopee, c'alal ta
jta ta c'oponel ti Diose, laj quil ti co'ol s'elan jun

muc' ta mantae, ti xlich'et yal talel ta vinajele.
Chucbil schanjotal ti sbae. Tey ivul ti bu oyune.
6 C'alal laj jq'uel lec ti c'usi tiq'uil ta yute, tey
laj quil ti tey oy chonetic ti chanib yacane schi'uc
yan chonetic, schi'uc mutetic.
7 Laj ca'i ti oy Buch'u ta xc'opoj ti jech ta
xalbune: “Pedro, lican. Milo, ti'an”, xiyut.
8 Pero jech laj cal: “Mu jc'an, Cajval. Mu
bac'niuc jna' jti' ti c'usi chopole”, xcut.
9 Jech laj yalbun ti Buch'u ta xc'opoj talel ta
vinajele: “Ti c'usi lecubtasbil yu'un ti Diose, mu
xu' xaval ti chopole”, xiyut.
10 Oxib velta jech laj yalbun. Ts'acal to un,
scotol imuy batel ta vinajel.
11 C'alal jech laj quile, ja' o tey ic'otic oxib
viniquetic tey ta na ti bu oyune. Ta Cesarea to
tacbilic talel yo' tal sa'icun.
12 Ti Ch'ul Espíritue laj yalbun ti junuc co'nton
ac'o batcun schi'uc ti j'ic'vanejetique. Ja' jech
xtoc laj xchi'inun batel ti vaquib jch'unolajeletic
ti li' oyique. Jcotolcutic li'ochcutic batel ta sna ti
jun vinique.
13 Tey laj yalbuncutic ti laj yil ti tey va'al ic'ot
jun ángel ta sna ti jech i'albate: “Taco batel
avinictac ta jteclum Jope yo' jech ta xiq'uic talel
ti Simone, ti ja' Pedro ti yan sbie.
14 Ja' ta xayalbot ava'i ti stuque c'u s'elan ta
xata ti coltael schi'uc ti c'u yepal oy ta anae”,
x'utat la ti vinique, xiyut.
15 C'alal lic calbe ya'iic ti coltaele, ja' o ital ti
Ch'ul Espíritu ta stojolic co'ol s'elan jech chac c'u
cha'al ital ta jtojoltic ta ba'yele.

16 C'alal jech laj quile, ja' o tey ivul ta co'nton
jech chac c'u cha'al laj yal ti Cajvaltic Jesuse:
“Laj yac' ich' vo' ti Juane. Pero ti vo'oxuque ta
xavich'ic ti Ch'ul Espíritue”, ti xie.
17 ’Ti mi jech laj spas ti Dios ti laj yac'be yich'
Ch'ul Espíritu ti jyanlumetique jech chac c'u
cha'al laj quich'tic ti vo'otic c'alal laj jch'untic ti
Cajvaltic Jesucristoe, ¿buch'uun ya'yel ta jmacbe
yabtel ti Diose? —xi ti Pedroe.
18 Ti jch'unolajeletic ta Jerusalene, c'alal laj
ya'iic ti va'i s'elan taje, ts'ijil icomic. Jech lic
lequil c'opojicuc ta stojol ti Diose:
—Ati chcaltic un cha'e, ti jyanlumetique xu' ta
xictaic ti chopol yo'ntonique yo' jech ta staic ti
scuxlejalic sbatel osil yu'un ti Diose —xiic.

Ti jch'unolajeletic ti oyic ta jteclum Antioquíae

19 Ti j'israelal jch'unolajeletic ti laj tanijicuc
batel ti c'alal laj yich' milel ti Estebane, oy jlom
ibatic ta Fenicia banomil, ta Chipre banomil, ta
Antioquía jteclum. Tey lic yalic ti lequil ach' c'op
ta stojol ti schi'il sbaic ta j'israele. Mu'yuc laj
yalbeic ti jyanlumetique.
20 Pero oy jlom jch'unolajeletic ti liquemic
talel ta Chipre ta Cirene ti ic'otic ta jteclum
Antioquíae. Ti jch'unolajeletic taje tey lic yalbeic
ya'i xtoc ti lequil ach' c'op yu'un ti Cajvaltic
Jesuse, ti jyanlumetique.
21 Ti ch'unolajeletic taje coltabilic yu'un
smuc'ul stsatsal ti Cajvaltique. Jech o xal ep
ti jyanlumetique laj yictaic comel ti c'u s'elan
xch'unojic to oxe. Ja' laj xch'unic ti Cajvaltique.

22 C'alal jech laj ya'iic ti jch'unolajeletic ti
oyic ta Jerusalene, jech o xal laj staquic batel ti
Bernabee c'alal to Antioquía.
23 C'alal ic'ot ti Bernabee, laj yil ti ta melel laj
xa sva'an sba ti Dios ta stojolic ti jyanlumetique.
Jech o xal xmuyubaj xa. Tey laj sbijubtas
scotol ti jch'unolajeletique ti staojuc o yav junuc
yo'ntonic ta stojol ti Cajvaltique.
24 Ti Bernabee ja' jun lequil vinic. Ventainbil
yo'nton yu'un ti Ch'ul Espíritue, ti xch'unoj ti ta
xcoltavan ti Cajvaltique. Jech o xal un, ep laj
xch'unic Cajvaltic ta sventa ti Bernabee.

25 Ts'acal to un, ti Bernabee ibat ta jteclum
Tarso ta sa'el ti Sauloe. C'alal laj stae, laj yic'
batel c'alal to Antioquía.
26 Tey icomic jun jabil schi'uc ti
jch'unolajeletique. Laj xchanubtasic ep ti
cristianoetique. Ja' tey ilic talel ti laj sbiinic
ja' cristoetic ti jch'unolajeletique.

27 Ti jech yorail taje, oy jun chib viniquetic ta
Jerusalén ti ta xalic ti c'usi ta x'ac'bat sna'ic yu'un
ti Diose. Tey ibatic ta Antioquía.
28 Oy jun yu'unic ta scotolic ti ja' Agabo sbie.
Tey lic sva'an sba ta stojol ti jch'unolajeletique.
Ta sventa ti i'ac'bat sna' yu'un ti Ch'ul Espíritue,
laj yal ti ta xtal muc' ta vi'nal ta sjunul banomile.
Jech ono'ox ic'ot ta pasel c'alal tiq'uil ta ajvalil ti
Claudioe.
29 Jech ti jch'unolajeletic ti oyic ta jteclum
Antioquíae i'ayan ta yo'ntonic ti ta scoltaic ti
jch'unolajeletic ti oyic ta Judeae, ja' ti c'u yepal
xu' yu'unic ta jujun tale.

30 Ja' jech laj spasic. Ti c'usi laj stsobique,
laj yac'beic ti Bernabee, ti Sauloe, yo' jech ta
xac'beic ti ancianoetic ti oyic ta Judeae.

12

Ta xcham ti Jacoboe schi'uc ta xich' chuquel ti Pedroe

1 Ti jech yorail taje, ja' o lic yilbajin jlom
jch'unolajeletic ti ajvalil Herodese.
2 Laj yac' ta milel ta espada ti Jacoboe, ti ja'
yits'in ti Juane.
3 Ti jech laj spas ti ajvalil Herodese, toj lec
laj ya'iic ti j'israeletique. Jech o xal laj stsac ta
chuquel ti Pedroe. Ti jech taje, ja' o yorail ti q'uin
ti ta sve'ic pan ti ch'abal yich'oj ti spajubtasobile.
4 C'alal jech tsacbil xa ox batel ti Pedroe, ti
ajvalil Herodese laj stic' ta chuquel ti bu lec
chabibil ta chanchop soldadoetic ti oy chanib
soldado ti jujuchope. Yu'un laj snop ta yo'nton
ti ta sva'an ta sba ta sat ti cristianoetique ti c'alal
mi i'ech' ti q'uin Colele.
5 Ja' yu'un ti Pedroe lec chabibil ti tey ta
chuquinabe. Pero ti jch'unolajeletique yac'ojbeic
yipal ta stael ta c'oponel ti Dios ta sventa ti
Pedroe.

Ti Diose ta scolta loq'uel ti Pedro ti jech tiq'uil ta chuquinabe

6 Ta yac'obalil ti c'alal yoc'lomal xa ti ta xich'
va'anel ta sba ta sat ti cristianoetic yu'un ti
Herodese, ti Pedroe lec chabibil ta cha'vo' sol-
dado ta xvay. Chucul lec ta chib cadena. Ti yan
soldadoetique lec xchabiojic ti ti' chuquinabe.

7 Ta jech to yepal ic'ot jun yaj'ángel ti Cajvaltique. Jech sac jaman ta xojobal icom ti yut chuquinabe. Ti ángele laj svuyilanbe xocon ti Pedroe yo' stij. Jech laj yal:

—Lican ta ora —xi.

Ta jech to yepal ijituj ti cadena ti oy ta sc'ob ti Pedroe.

8 Ti ángele jech laj yal:

—Chuco ach'ut. Lapo axonob —xut.

C'alal jech laj spas ti Pedroe, jech laj yal ti ángele:

—Lapo ti ac'u' ti smacobil sique. Tijlan talel ta jpat —xi.

9 Ti Pedroe tijil batel ta spat ti ángele. Bats'i mu a'yibajuc ta xa'i mi ta melel jech ta spas ti ángele, mi mo'oj. Yac'touc ti ja' no'ox oy c'usi ta x'ac'bat yile.

10 Tey ijelavic batel ti bu oy ti sliqueb jchabivanejetique. I'ech'ic batel ti bu oy ti schibal jchabivanejetique. C'alal ic'otic ta muc' ta ti' chuquinab taq'uin ti ta sventa callee, ta jech to yepal ijam stuc. Tey iloq'uic batel. C'alal ixanavic batel jun callee, tey ictaat comel stuc ti Pedro yu'un ti ángele.

11 Ja' to tey laj yil ti Pedro ti melel ono'oxe. Jech laj yal ta yo'nton:

—Avi tana ta xquil ti ta melel laj stac talel yaj'ángel ti Cajvaltique, yo' jech tal scoltaun ta yoc ta sc'ob ti ajvalil Herodese schi'uc ti c'usi snopoj ta spasbun ti j'israeletique —xi.

12 C'alal jech ta snopilan batel ti Pedroe, ibat ta sna María ti ja' sme' ti Juane, ti ja' Marcos ti

yan sbi xtoque. Yu'un ti teye ep stsoboj sbaic ti jch'unolajeletic ti ta staic ta c'oponel ti Diose.

13 C'alal jech ic'ot sc'oj ti ti' nae, ja' o tal jun tseb, Rode ti sbie. Tal sq'uel buch'u ta sc'ojilan ti ti' nae.

14 C'alal laj ya'ibe sc'opojel ti Pedroe, pero mu'yuc bu laj sjam ti ti' nae. Cajomal xmuyubaj xa ibat ta anil. Ba yalbe ya'i ti jch'unolajeletic ti tey xa va'al ta ti' na ti Pedroe.

15 Pero ti stuquique jech laj yalic:

—Xlic achuvaj —xutic.

—Melel ti c'usi ta xcale —xi ti tsebe.

Manchuc mi jech laj ya'iic, pero ti jch'unolajeletique jech laj yalic:

—Ma'uc. Ja' sch'ulel —xiic.

16 Pero ti Pedroe tey xc'ojcun o ta ti' na. C'alal bat sjamique, tey laj yilic. Tey ixi'ic.

17 Pero ti Pedroe laj spas señail ta sc'ob ti ac'o ch'aniicuque. Tey lic yal ti c'u s'elan iloq'uesat ta chuqinab yu'un ti Cajvaltique. Jech laj yal:

—Albeic ya'i ti Jacoboe schi'uc ti yan quermanotique —xi.

Jech o xal ti Pedroe ibat ta yan parte.

18 C'alal sacub ti osile, mu stac' a'yeluc ta xa'iic ti soldadoetic ti c'usi ic'ot ta pasel ti ch'abal xa ti Pedroe.

19 Ti Herodese laj yal mantal ti ac'o yich' sa'el bu ta jmec ti Pedroe. C'alal mu'yuc laj yich' taele, lic xchapan cuenta schi'uc ti soldadoetique. Tey laj yal mantal ti ac'o yich' milel ti soldadoetique. Ts'acal to un, ti Herodese iloc' batel ta Judea. Bat nacluc ta jteclum Cesarea.

Ta xcham ti Herodese

20 Ti ajvalil Herodese isoc sjol schi'uc ti cristianoetic ti nacalic ta jteclum Tiroe schi'uc ti ta jteclum Sidone. Pero ti stuquique laj scomonop sc'opic ti ja' xloc' venta ti mi ta xtalic ta stojol ti ajvalil Herodese. Yu'un tey ta xlic talel sve'elic ta banomil ti bu smacoj ti Herodese. Jech o xal un, ti stuquique lic smatantasic ti Blastoe ti ja' yich'oj tsots yabtel yu'un ti ajvalil Herodese. Yu'un ta sc'anic ti ta sventa ti Blastoe yo' jech ta staic ti ta xcomic ta lec schi'uc ti ajvalil Herodese.

21 Jech o xal ti Herodese oy jun c'ac'al ti laj sta ta iq'uel ti cristianoetic taje. Ti jech c'ac'al taje, ti ajvalil Herodese lic slap ti slequil c'u'e. Bat chotluc ta schotleb ti bu ta xchapanvane. Tey laj yalbe ti c'usi ta xale.

22 Ti cristianoetique jech lic avanicuc:

—Ti buch'u ta xc'opoj li'e, ma'uc jun vinic. Ja' jun riox —xiic.

23 Ta ora no'ox i'ac'bat chamel ti ajvalil Herodese yu'un jun yaj'ángel ti Cajvaltique. Yu'un ma'uc laj yac' ta ich'el ta muc' ti Diose. Jech o xal bolol ta xuvit icham.

24 Pero ti sc'op Diose yantic ta xtanij batel. Ta x'epajic ti jch'unolajeletique.

25 Ti Bernabee, ti Sauloe, c'alal tsuts yu'unic ti c'usi ta sc'an pasel ta Jerusalene, isutic batel. Laj yiq'uic batel ti Juane, ti ja' Marcos ti yan sbie.

13

Ti Bernabee, ti Sauloe lic stsac ti yabtelique

1 Ti ta stojol ti jch'unolajeletic ti oyic ta jteclum
Antioquíae, oy j'alc'opetic, oy jchanubtasvane-
jetic. Ja'ic ti Bernabee, ti Sauloe, ti Simone, Negro
ti yan sbi xtoque, ti Lucioe ti liquem talel ta
Cirene banomile, ti Manaene ti ich'i talel ta stojol
ti ajvalil Herodes ta Galileae.
2 Oy jun c'ac'al ti viniquetic taje ti scomtsanoj
yotic ta staic ta c'oponel ti Diose. Jech i'albatic
yu'un ti Ch'ul Espíritue:
—T'ujbun loq'uel ti Bernabee, ti Sauloe, yo'
jech ta xich'ic ti yabtel ti vu'un ta xcac'bee —xi.
3 C'alal laj yo'ntonic ta scomtsanel ti yotique, ti
ta sc'oponel ti Diose, laj scajan sc'obic ta sbaic.
Ts'acal to tey laj staquic batel.

Ti jcholc'opetique ta xalic ti lequil ach' c'op ti ta Chipre banomile

4 Jech o xal ti Bernabee, ti Sauloe itacatic
batel yu'un ti Ch'ul Espíritue. Ic'otic ta Seleucia
jteclum. Ts'acal to un, i'ochic batel ta jun barco
yo' jech ta xc'otic ta Chipre banomil.
5 C'alal ic'otic teye, lic yalic ti sc'op Dios ta
jujun ch'ul na yu'un ti j'israeletic tey ta jteclum
Salamina ti bu xpaj ti barcoe. Ja' tey batem xtoc
ti Juane ti ja' yajcoltobbaique.
6 Tey lic xanobtaic ti c'u sjamlej ti Chipre
banomile. Tey ic'otic ta jteclum Pafos. Tey laj
staic jun j'ilol j'israelal vinic, Barjesús ti sbie. Ta
xal ti ta xc'opoj ta sventa ti Diose ti c'alal ja' jun
jutc'ope.
7 Ti j'ilol taje, ja' svinic ti bijil ajvalil Sergio
Pauloe. Ti ajvalile laj stac ta iq'uel ti Bernabee,
ti Sauloe. Yu'un ta sc'an ta xa'i ti sc'op Diose.

8 Ti j'ilol taje, ja' Elimas ti yan sbi xtoque, laj
yac' persa ta spajesel ti jcholc'opetique yo' jech
mu xch'un sc'op Dios ti ajvalil Sergio Pauloe.
9 Jech o xal ti Sauloe, ti ja' Pablo sbi xtoque, ti
ventainbil yo'nton yu'un ti Ch'ul Espíritue, tey
laj sq'uel batel ti j'ilol vinique.
10 Jech laj yalbe:
—Jti'o'nton, Jlo'lavanej, Snich'on pucuj, ta
xacrontain scotol ti c'usi leque. ¿C'u cha'al mu
xavicta aba ta soquesel yabtel ti Cajvaltique?
11 Avi tana un, ta xayac'bot castigo ti Cajval-
tique. Ma'sat ta xacom. Mi ja'uc xu' ta xavil ti
saquilal osil ti jayib c'ac'ale —xut.
Ta jech to yepal imac ti sate. Mu xa xil ti
saquilal osile. Jech o xal lic sa'olan buch'u ta
xnitbat batel sc'ob. Yu'un mu xa xil.
12 C'alal jech laj yil ti ajvalile, laj xch'un ti
Cajvaltique. Yu'un yan yutsil ta xa'i ti ta x'albat
sc'oplal ti Cajvaltique.

Ti Pabloe, ti Bernabee oyic ta jteclum Antioquía ti oy ta Pisidia banomile

13 Ti Pabloe schi'uc ti schi'iltaque tey i'ochic
batel ta jun barco ta jteclum Pafos. Tey ibatic
ta jteclum Perge ti oy ta Panfilia banomile. Yan
ti Juan Marcose ictavan comel. Isut batel ta
Jerusalén.
14 Ts'acal to un, iloq'uic batel ta jteclum
Pergee. Ibatic ta jteclum Antioquía ti oy ta Pisidia
banomile. Ti teye, ochic batel ta ch'ul na ti c'alal
ja' o sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale. Tey ichotiic.
15 Ti jpasmantaletic yu'un ti ch'ul nae, c'alal
laj yo'ntonic ta sq'uelel ti vun sventa ti mantale

schi'uc ti svun ti j'alc'opetique, laj staquic batel j'almantal ti jech laj yale:

—Jchi'iltac, mi oy ta avo'nton ti c'usi ta xac'an xaval yo' ta xabijubtas ti cristianoetique, xu' xaval avi li'e —xi.

16 Tey lic va'iuc ti Pabloe. Laj spas seña ta sc'ob ti ac'o sts'ijliicuque. Jech laj yal:

—A'yio ava'iic, Jchi'iltac, schi'uc vo'oxuc jyan-lumoxuc ti ta xaxi'taic ti Diose.

17 Ti Dios cu'untic j'israelotique laj st'uj ti jmolmuc'totic ta vo'nee. Laj spas ta jun muc' ta jteclum ti c'alal tiq'uilic to ox ta mosovil ta Egipto banomile. Pero ta sventa stsatsal stuc laj sloq'ues talel ta mosovil.

18 Ti Diose, cha'vinic (40) jabil laj sts'icbe stalel yo'ntonic ti jmolmuc'totic ta vo'nee ti c'alal jech xjoyetic talel ta xocol banomile.

19 Ja' jech xtoc ti Diose laj slilin vuc-chop lumetic ti nacalic ta Canaán banomile, yo' jech ta xtic'atic ochel ta yosilic ti jmolmuc'totique.

20 Oy nan o'lol yo'obal ciento (450) jabil ti jmolmuc'totique iventainatic yu'un ti Dios ta sventa ti jchapanvanejetique. Ja' jech s'elan iventainatic ja' to c'alal sta yorail iva'i ti j'alc'op Samuele.

21 Ti jmolmuc'totique lic sc'anic jun ajvalil. Tey i'ac'batic jun ajvalil yu'un ti Diose. Jech o xal iventainatic cha'vinic (40) jabil yu'un ti Saule, ti ja' snich'on ti Cise, ti ja' jun vinic snitilul ti Benjamine.

22 Ts'acal to un, ti Diose laj sloq'ues ta yabtel ti Saule. Ja' i'och ta ajvalil ti Davide. Yu'un jech laj yal ti Diose: “Laj xa jta jun vinic ti ximuyubaj

xa yu'une, ti ta spas scotol ti c'usi ta jc'ane, ti ja'
snich'on ti Isaie”, xi ti Diose.
23 Yo' jech ta xc'ot ta pasel ti yaloj ono'ox ti
Dios ti ta scoltaotique, jech o xal un, laj sva'an
jun snitilul ti Davide, ja' ti Jesuse.
24 C'alal mu to xtal ti Jesuse, ti Juane laj
yalbotic ti ac'o jelta ti co'ntontique yo' jech xu'
ta xquich'tic vo'.
25 C'alal po'ot xa xlaj yabtel ti Juane, jech laj
yal: “Mo'cun jech chac c'u cha'al ti ta xanopique.
Pero oy Buch'u ts'acal to ta xtal ti mi ja'uc juteb
oy jlequil jtuq'uil ta jitunbel ti yaq'uil xonobe”,
ti xi laj yale.
26 ’Jchi'iltac ti snitiluloxuc ti Abrahame schi'uc
ti vo'oxuc jyanlumoxuc ti ta xaxi'taic ti Diose, ja'
avu'unic ti lequil ach' c'op taje, ti ja' colebale.
27 Ti jchi'iltic ti nacalic ta Jerusalene schi'uc ti
banquilaletic yu'unique mi ja'uc laj sna'ic Buch'u
ti Jesuse. Mi ja'uc laj ya'ibeic smelol ti sc'op Dios
ti laj sts'ibaic ti j'alc'opetic ti ta sq'uelic ta ch'ul
na ti jujun sc'ac'alil cuxob o'ntonale. Ti jech laj
yaq'uic ta milel ti Jesuse, ja' ic'ot ta pasel yu'unic
ti c'usi laj sts'ibaic ti j'alc'opetique.
28 Manchuc mi mu'yuc laj stabeic smul yo' ta
xaq'uic ta milel, pero ti jchi'iltique laj sc'anbe ti
Pilatoe ti ac'o yal mantal ti ac'o yich' milele.
29 C'alal jech laj xa spasic scotol jech chac c'u
cha'al ts'ibabil sc'oplal ti Jesús ta sc'op Diose, tey
laj syalesic talel ta cruz. Laj smuquic.
30 Pero ti Diose laj xcha'cuxes ti jech ichame.
31 Jech o xal ti Jesuse ep c'ac'al laj yac' sba iluc
ta stojol ti buch'utic laj xchi'inic ta xanobal ti ilic
talel ta Galileae, ti ic'ot ta Jerusalene. Ja'ic avi

tana li'e ti ta xalbeic ya'i ti cristianoetic sc'oplal
ti Jesuse.

32 ’Jech o xal ti vu'uncutique ja' ta xcalcutic
ava'iic ti lequil ach' c'ope, ja' ti yalojbe ono'ox
ti jmolmuc'totic ti oy c'usi ta xac' ti Diose.
33 Avi tana un, ti vo'otic smamamtacotic ti
jmolmuc'totique, lij'ac'batotic yu'un ti Dios ti
yaloj ono'ox ti ta xaq'ue. Yu'un laj xa xcha'cuxes
ti Jesuse jech chac c'u cha'al ts'ibabil ta schibal
Salmoe: “Vo'ot Jnich'onot, ti c'ac'al li'e laj xa
cac'bot acuxlejal”, ti xie.
34 Spoco'aloj ono'ox ti Diose ti ta xcha'cuxes,
yo' jech mu xc'a' ti sbectale: “Ta xcac'boxuc
avich'ic ti c'uxubinel ti caloj ono'ox ta xcac'be
ti Davide”, ti xi ta xal ti sc'op Diose.
35 Jech o xal ta xal ti yan Salmoe: “Mu xavac'
c'a'uc sbec'tal ti avajtunel ti c'ux ta xava'ie”, ti
xie.
36 Ta melel, ti Davide itunesat yu'un ti Dios
c'alal cuxul to oxe. Ts'acal to icham. Ba xchi'in
ti stot sme'e. Tey ic'a' ti sbec'tale.
37 Pero ti sbec'tal ti Buch'u icha'cuxesat yu'un
ti Diose, mu'yuc xc'a'.
38 Jech o xal un, Jchi'iltac, ta xavich'ic albel
sc'oplal ti Jesuse, yo' jech ta xana'ic ti ta xataic
perdón yu'un ti amulique.
39 Buch'uuc no'ox ti ta xch'unic ti Jesuse ta
x'ac'batic perdón c'alal mu xu' staic perdón
yu'un smantal ti Moisese.
40 Bijanic me. Mu me jechuc xc'ot ta atojolic
jech chac c'u cha'al laj sts'iba comel ti j'alc'opetic
ti jech laj yalique:

41 Q'uel avilic, Jna'levanejetic, tey ch'ayal avo'ntonic xacham xalajic.

Vu'un Diosun oy c'usi muc'tic ta jpas ta atojolic ti mu xach'unique manchuc mi oy buch'u ta xalboxuc ava'iic ti smelole,
xi ti sc'op Diose —xi ti Pabloe.

42 C'alal iloq'uic batel ta ch'ul na yu'un ti j'israeletic ti Pabloe schi'uc ti schi'iltaque, jech ti jyanlumetique laj sc'anbeic ti Pabloe ti ac'o chanubtasvanuc yan velta c'alal sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale.

43 C'alal ilaj yo'ntonic ti jech tsobolic ta ch'ul nae, ep ti j'israeletique schi'uc ti jyanlumetic ti jun yo'ntonic xch'unojic jech chac c'u cha'al xch'unojic ti j'israeletique, laj sts'acliic batel ti Pabloe, ti Bernabee. Jech ti stuquique laj sbijubtasic ti mu me xch'ac sbaic loq'uel ta sc'uxul yo'nton ti Diose.

44 C'alal sta ti yan xemunae, sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale, jutuc mu scotoluc ti jteclum tal ya'iic ti sc'op Diose.

45 Pero ti j'israeletique, ti c'alal laj yilic ti ep laj stsob sbaic talel ti cristianoetique, lic yit'ixal yo'ntonic. Jech o xal lic babac'opojicuc, lic sa'beic smul ti Pabloe.

46 Pero ti Pabloe, ti Bernabee mu ta xi'eluc ti jech laj yalique:

—Tsots ox sc'oplal ti ba'yel ta xcalboxuc ava'iic ti sc'op Dios ta atojolic ti vo'oxuc jchi'il jbatique. Pero ta xquil ti mu xac'an xach'unique, ti mu'yuc c'usi bal o ta xava'iic ti cuxlejal sbatel osile. Jech o xal ta xibatcutic ta stojol ti jyanlumetique.

47 Jech ta jpascutic jech chac c'u cha'al laj
yalbuncutic ti Cajvaltic ti jech ta xale:
Co'ol s'elan luz laj cac'bot avabtel ta stojol ti
jyanlum cristianoetique.
Ta aventa vo'ot ta staic scolelic ti cristianoetic ta
sjoylej banomile,
xiyutuncutic, —xi ti Pabloe.
48 C'alal jech laj ya'iic ti jyanlumetique,
xmuyubajic xa laj yalic ti yan yutsil ti sc'op
Cajvaltique. Laj xch'unic scotolic ti buch'utic oy
sc'oplalic ta xich'ic ti cuxlejal sbatel osile.
49 Ja' jech itanij ti sc'op Cajvaltic ti ta scotol
banomil tey taje.
50 Pero ti j'israeletique laj sa'ic jun chib antsetic
ti xch'unojic Dios ta spas sbaique, ti ich'bilic ta
muq'ue, schi'uc viniquetic ti ich'bil yeic tey ta
jteclume. Ja'ic laj sliquesbeic sjolic ti cristianoe-
tique, ti ac'o yich' crontainel ti Pabloe schi'uc
ti Bernabee, yo' jech ta snutsic loq'uel ti ta
slumalique.
51 Jech o xal ti stuquique lic slilinic spucuquil ti
xonobique yo' jech ta xvinaj ti oy smulic ta stojol
Dios ti cristianoetique. Ts'acal to un, ibatic ta
jteclum Iconio.
52 Pero ti jch'unolajeletique xmuyubajic no'ox,
ventainbil yo'ntonic yu'un ti Ch'ul Espíritue.

14

Ti Pablo, ti Bernabee oyic ta Iconio Jteclum

1 Ti Pabloe, ti Bernabee ibatic ta ch'ul na yu'un
ti j'israeletic ti tey ta Iconioe. Oy yip ti sc'op

Dios ti laj yalique. Jech o xal ep laj xch'unic ti
j'israeletique schi'uc ti jyanlumetique.
2 Pero ti j'israeletic ti mu sc'an xch'unique laj
stijbeic sjol ti jyanlumetique yo' jech ac'o socuc
sjolic ta stojol ti Pabloe, ti Bernabee.
3 Pero ti stuquique jal tey icomic. Mu ta xi'eluc
ta xalic ti sc'op Diose, ja' ti spatoj yo'ntonic yu'un
ti Cajvaltique. C'alal ta xalic ti c'ux ta xa'iotic ti
Diose, ja' stuc ti Cajvaltique laj yac' ta ilel ti melel
ti c'usi ta xalique ta sventa ti i'ac'batic ti tsots xu'
yu'unique schi'uc ti oy c'usi señail laj yaq'uic ta
ilel ti jcholc'opetique.
4 Pero ti cristianoetic tey ta jteclum Iconioe
cha'ch'ac spasoj sbaic. Oy jlom ta xch'unic ti c'usi
ta xal ti j'israeletique. Oy jlom ta xch'unic ti c'usi
ta xalic ti jcholc'opetique.
5 Jech o xal ti j'israeletique, ti jyanlumetique
laj scomonop sc'opic schi'uc ti j'opisialetique
yo' jech ta xilbajinic, ta xac'beic ton ti
jcholc'opetique.
6 Pero ti Pabloe, ti Bernabee, c'alal jech laj
ya'iique, ijatavic batel. Ibatic ta jteclum Listra, ta
jteclum Derbe ti oy ta Licaonia banomile. Ts'acal
to tey ixanavic ta sjoylej ti Licaonia banomile.
7 Tey laj yalic ti lequil ach' c'op xtoque.

I'ac'bat ton ti Pablo ti ta Listra jteclume

8 Ti tey ta Listrae oy jun vinic ti tey chotol ti
mu xanave. Yu'un coxov ivoc'.
9 Ti coxov taje ts'etel schiquin ta xa'i ti c'usi ta
xal ti Pabloe. Ti Pabloe laj sq'uelbe lec ti sate. Laj
yil ti oy ta yo'nton ta xcole.
10 Jech tsots jech laj yalbe:

—Lican, tuc' xava'an aba —xi.

Ti coxov vinique toj bitel va'al ic'ot. Tey lic xanavuc.

11 C'alal laj yilic ti cristianoetic ti jech laj spas ti Pabloe, tey lic avanicuc ti jech laj yalique:

—Co'ol s'elan viniquetic iyal talel ti rioxetic ta jtojoltique —xiic.

12 Ta xalic, ti Bernabee ja' la ti riox Júpitere. Ti Pabloe, ta xalic, ja' la ti riox Mercurioe, yu'un ja' toj ep sna' xc'opoj.

13 Ti pale ti ja' sventainoj ti ch'ul na yu'un ti riox Júpitere, ti oy ta sliquebal jteclume, laj yich' talel nichimetic, vacaxetic. Ti palee schi'uc ti cristianoetique ta ox smilic ti vacaxetique, ta ox xchiq'uic ta sventa matanal, yo' jech ta squejan sbaic ta yich'el ta muc' ti jcholc'opetique.

14 C'alal jech laj yilic ti Pabloe, ti Bernabee, lic xch'i' ta jatel ti sc'u'ique. Tey x'avetic xa laj stic' sbaic ochel ta stojol ti cristainoetique:

15 —Chi'iltactic, ¿c'u cha'al jech ta xapasic le'e? Ti vu'uncutique vinicuncutic no'ox jech chac c'u cha'al ti vo'oxuque. Litalcutic li'e yo' jech tal calboxuc ava'iic ti ictaic xa le'e ti jech ta xapasique. Yu'un mu'yuc c'usi xtun o. Ich'ic ta muc' ti cuxul Diose, ti Buch'u laj spas ti vinajele, ti banomile, ti nabe, schi'uc scotol ti c'usitic oye.

16 Ac'o mi oy bu laj spas ti Diose ti laj yac'be comel ta sba ti cristianoetic ta spasel ti c'usi sc'an ti yo'ntonique,

17 pero tey ono'ox ta xac' avilic Buch'u ti stuque, yu'un ti c'usi lec ta spase. Ti Diose ja' ta xac'botic talel ti vo'e, ti lec ta xch'i ti

ts'unobaletique. Ta xac'botic lec jve'eltic yo' jech xijmuyubajotic —xiic.

18 Manchuc mi jech laj yalic ti jcholc'opetique, pero toj vocol ipajtsaj yu'unic ta smilel ti vacax-etique ti ta x'ich'atic ta muq'ue.

19 Ts'acal to un, tey ic'otic jun chib j'israeletic ti liquemic talel ta Antioquíae, ti ta Iconio jteclume. Ti j'israeletic taje ja'ic lic syanijesbeic yo'ntonic ti cristianoetic teye yo' jech ta xac'beic ton ti Pabloe. Yac'toicuc ti chamem xa yu'unic ti Pabloe. Jech o xal laj xjochic loq'uel ta sti'il xa jteclum.

20 C'alal laj stsob sbaic talel ti jch'unolajeletic ti bu bitsil ti Pabloe, lic va'iuc. Tey i'och batel ta jteclum yan velta xtoc. Ta yoc'lomal un, iloq'uic batel schi'uc ti Bernabee. Ibatic ta Derbe jteclum.

21 Ti ta jteclum Derbee ep ti cristianoetic laj xch'unic ti lequil ach' c'op ti i'albatique. Ts'acal to un, ti jcholc'opetique isutic batel yan velta xtoc ta Listra, ta Iconio, ta Antioquía jteclum.

22 Tey i'ech' stsatsubtasbe yo'ntonic ti jch'unolajeletque. Laj yalbe ya'i ti junuc yo'ntonic ta yich'el ta muc' ti Cajvaltique. Ja' jech xtoc laj yalbe ya'i ti oy ilbajinel ta stojolic ti buch'utic ta sc'an ta staic ti ventainel yu'un ti Diose.

23 Tey laj sva'anic xtoc ancianoetic ta jujun tsobobbaile. C'alal laj yo'ntonic ta scomtsanel ti yotique, ta sc'oponel ti Diose, laj yaq'uic comel ta sc'ob ti Cajvaltique, ja' ti com xa ta yajvalique.

Ti Pabloe, ti Bernabee isutic batel ta Antioquía jteclum ti oy ta Siria banomile

24 Ts'acal to un, tey i'ech'ic ta Pisidia banomil
yo' jech ta xc'otic ta Panfilia banomil.
25 Tey laj yalic ti lequil ach' c'op ta Perge
jteclume. Tsacal to un, ibatic ta Atalia jteclum.
26 Tey i'ochic ta jun barco yo' jech ta sutic
batel ta Antioquía jteclum. Ja' ti jteclum ti bu
ic'ubunatic ta yoc ta sc'ob ti Diose yo' ta spasic ti
yabtelic ti avi tsuts xa yu'unique.
27 C'alal ic'otic ta jteclum Antioquíae, laj stso-
bic ti jch'unolajeletique. Laj yalbeic ya'i ti c'u
s'elan i'abtej ti Dios ta stojolique. Ja' jech xtoc laj
yalic ti c'u s'elan laj sjam batel be stuc ti Dios ta
stojol ti jyanlumetique, yo' jech ta xch'unic ec.
28 Ti Pabloe, ti Bernabee ijoc'tsajic jal schi'uc ti
jch'unolajeletic teye.

15

Ti tsobajel ta Jerusalene

1 Ti jech yorail taje, oy jun chib viniquetic ti
iloq'uic batel ta Judea banomile, ibatic ta Antio-
quía jteclum. Tey laj yalbeic ti jch'unolajeletique
ti tsots sc'oplal ta xich' circuncisión jech chac c'u
cha'al ta xal smantal ti Moisese ti mi ta sc'an ta
xcolique.
2 Ti Pabloe, ti Bernabee tsots lic stsac sbaic
ta c'op schi'uc ti viniquetic taje. Ts'acal to un,
iva'anatic ti Pabloe, ti Bernabee, schi'uc jayib
schi'iltac, yo' jech ta xbatic c'alal to Jerusalén,
yo' jech ta xchapanic ti c'op taje. Ta xich'
chapanel schi'uc ti jcholc'opetique schi'uc ancia-
noetic yu'un ti jch'unolajeletic ti tey ta jteclume.

3 Jech o xal ti jch'unolajeletic ta Antioquíae laj
staquic batel ti jchapanejc'opetique. C'alal jech
ta xbatique, tey i'ech'ic ta Fenicia, ta Samaria
banomil. Tey ta xalic batel sc'oplal ti jyanlumetic
ti laj xa yictaic comel ti c'u s'elan xch'unojic to ox
ta ba'yele, yo' jech ta sts'acliic ti Diose. C'alal jech
laj ya'iic ti jch'unolajeletique, xmuyubajic xa.

4 C'alal jech ic'otic ta Jerusalén ti Pabloe,
ti Bernabee, ich'bilic ta muc' ic'otic yu'un
ti jch'unolajeletique schi'uc ti jcholc'opetique,
schi'uc ti ancianoetique. Lic yalic ti c'u s'elan
i'abtej ti Dios ta stojolique.
5 Pero oy tey jun chib jfariseoetic ti ja'
jch'unolajeletic xae tey iva'iic. Jech laj yalic:

—Q'uel avilic, ti jyanlum jch'unolajeletique
tsots sc'oplal ac'o yich'ic ti circuncisione. Ja' jech
xtoc ac'o spasic ti c'u s'elan ta xal smantal ti
Moisese —xiic.

6 Jech ti jcholc'opetique schi'uc ti ancianoe-
tique lic stsob sbaic yo' ta scomonchapanic ti c'op
taje.
7 C'alal jech jal xvulajetic ta scomonopele, tey
iva'i ti Pedro ti jech laj yale:

—Quermanotac, ti vo'oxuque ana'ojic lec ti oy
xa sjabilal ti laj st'ujun ti Dios ti li' ta atojolique,
yo' jech ta xcal ti lequil ach' c'op ti ja' colebale ta
stojol ti jyanlumetique, yo' jech ta xch'unic.
8 Ti Dios ti ta xojtiquin ti co'ntontique laj yac'
ta ilel ti lec ta xil ti jyanlumetique. Jech o xal
laj yac'be yich'ic ti Ch'ul Espíritue jech chac c'u
cha'al laj yac'botique.

9 Ti Diose mu sna' jeltos yo'nton ta jtojoltic. Ti
jyanlumetique pocbat xa yo'ntonic yu'un ti Dios
eque ta sventa ti laj xch'unic ti Cajvaltique.
10 Avi tana un, ¿c'u cha'al xana'etic to yu'un
ti c'usi laj xa spas ti Diose? ¿C'u cha'al ta
xavac'beic ol yicats ti jyanlum jch'unolajeletique
c'alal ti vo'otique schi'uc ti jmolmuc'totique
mu'yuc xu' cu'untic yicatsinel?
11 Yu'un ti vo'otique laj xa jch'untic ti ta
matanal colemotic ta sventa yutsil yo'nton ti
Cajvaltic Jesuse. Ja' jech ta xcol ti stuquique —xi.
12 C'alal jech laj ya'iique, ts'ijil icom scotolic.
Ja' jech xtoc tey ts'etel schiquin laj ya'iic c'alal ta
xlo'ilaj ti Bernabee, ti Pabloe ti c'u s'elan laj yac'
iluc smuc'ul stsatsal ti Dios ta stojolique ti c'alal
i'ayic ta stojol ti jyanlumetique.
13 C'alal laj yo'ntonic ta c'opojele, ja' o jech lic
yal ti Jacoboe:
—Quermanotac, a'yio ava'iic lec li'e.
14 Ti Simón Pedroe laj xa yalbotic ca'itic ti c'u
s'elan ti Diose lic yich' ta c'ux ti jyanlumetique,
ti laj st'uj loq'uel xtoc yo' jech ta xcom ta yalab
snich'nabe.
15 Ti jech taje, ja' co'ol schi'uc jech chac c'u
cha'al laj sts'ibaic comel ti j'alc'opetic ta vo'ne
ti ta sc'op Diose:
16 Ts'acal to ta xital yo' jech ta jcha'meltsanbe sna
ti ajvalil David ti ililij xae.
Ta jcha'meltsan ta ach' ti c'u yepal icom
st'ujbenale.
17 Ja' jech ta jpas yo' jech scotol ti yane ta xlic
sa'ic ti Cajvaltique,

ja' ti cristianoetic ti oy ta sjoylej banomile ti laj
yich'icun ta muq'ue.
18 Ti jech ta xal ti Cajvaltic taje, ta vo'ne xa laj
yac'botic jna'tic ti jech ono'ox ta spase,
xi.
19 ’Jech o xal ti vu'un ta xcale, ch'ancutic ti
jyanlumetique. Yu'un laj xa yictaic comel ti c'usi
xch'unojic to oxe, yo' ta sts'acliic ti Diose.
20 Ja' no'ox la' calbetic ya'iic ta carta ti mu
xa sti'ic ti beq'uet ti ac'bil ta smoton ti c'usi
meltsanbil ta c'abale, ti mu xmulivajique, ti
mu sti'beic sbec'tal ti c'usi mich'bil snuc' ta
xchamique, ti mu sti'ic ti ch'ich' xtoque.
21 Jech ta xcaltic, yu'un ta vo'ne ono'ox, bu'yuc
no'ox ta jujun lum ta xalic smantal ti Moisés ti ta
jujun ch'ul na ti c'alal sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale
—xi ti Jacoboe.
22 Jech ti jcholc'opetique, ti ancianoetique,
ti jch'unolajeletique lic st'ujic jayibuc
jch'unolajeletic ti oy ta stojolique, yo' jech ta
staquic batel ta jteclum Antioquía schi'uc ti
Pabloe, ti Bernabee. Ti buch'u ti laj st'ujique,
ja' ti Judas Barsabase, ti Silase, ti ja' ich'bilic ta
muc' yu'un ti jch'unolajeletique.
23 Tey laj yich'ic batel ti carta ti laj smeltsanic
ti jech ta xale:
“Ti jcholc'opuncutique, ti ancianouncutique,
chabanucoxuc ta xcalboxuc ava'iic ti vo'oxuc
jyanlum jch'unolajeloxuc ti nacaloxuc ta Antio-
quíae, ti ta Siriae, ti ta Cilicia banomile.
24 Ti vu'uncutique laj ca'icutic ti tey ic'ot ta ato-
jolic viniquetic ti ma'uc tacbil batel cu'uncutique.
Ti viniquetic taje ta xilbajinoxuc, ta xac'oxuc ta

vul o'nton yu'un ti sc'op ti ta xalique ti tsots
sc'oplal ta xavich'ic ti circuncisione, ti ta xapasic
smantal ti Moisese.
25 Jech o xal lec laj ca'icutic ti laj jcomonop jco-
tolcutic ti ta jva'ancutic viniquetic yo' jech jmoj
xtal sq'ueloxuc schi'uc ti quermanotic Pabloe, ti
Bernabee.
26 Ja'ic ti buch'utic stenojic ti scuxlejal ta sventa
ti Cajvaltic Jesucristoe.
27 Jech o xal tey ta jtaccutic talel ta atojolic ti
Judase, ti Silase, yo' jech ti stuquique ta xalboxuc
ava'iic ta asatic ti c'u s'elan laj xa jcomonopcutic
li' ta cartae.
28 Lec laj ya'i ti Ch'ul Espíritue schi'uc ti
vu'uncutique ti mu xcac'cutic avicatsic más.
Yu'un ja' no'ox jech yepal ta sc'an xapasic:
29 Mu xati'ic ti beq'uet ti ac'bil ta smoton
ti c'usitic meltsanbil ta c'abale. Mu xati'ic ti
ch'ich'e. Mu xati'ic sbec'tal ti animaletic ti
mich'bil snuc' ta xchame. Mu xamulivajic. Ti
mi jech ta xapasique, lec ta xapasic. Ja' no'ox
jech yepal ta xcalboxuc ava'iic. Ac'o xchi'inoxuc
ti Diose”, xi ti cartae.
30 C'alal jech itacatic batele, batic ta Antioquía.
Tey laj stsobic ti jch'unolajeletique. Laj yac'beic
ti cartae.
31 C'alal laj sq'uelic ti cartae, xmuyubajic xa
yu'un ti jech ipatbat yo'ntonique.
32 Ti Judase, ti Silase ta sventa ti xu' yu'unic
ta xalic ti c'usi ta x'ac'bat sna'ic yu'un ti Diose,
tey laj spatbe laj stsatsubtasbe yo'ntonic ti
jch'unolajeletique.
33 C'alal ilaj yo'ntonic ti c'u sjalil ijoc'tsajic teye,
tey i'albatic yu'un ti jch'unolajeletique ti junuc

yo'ntonic ac'o baticuque, yo' jech ta sutic batel ta stojol ti buch'utic itacatic talele.

34 Yan ti Silase tey lic snop ti tey ta xcome.
35 Ja' jech xtoc ti Pabloe, ti Bernabee tey icomic ta Antioquía. Jech o xal ti stuquique schi'uc ti yan jch'unolajeletique tey laj yaq'uic persa ta chanubtasvanej, ta yalel sc'op ti Cajvaltique.

Ti Pabloe ta xbat yan velta ta yalel ti lequil ach' c'ope

36 Ts'acal to un, ti Pabloe jech laj yalbe ti Bernabee:

—Batic yan velta ta sq'uelel ti jch'unolajeletic tey ta jteclumetic ti bu ech' caltic sc'op ti Cajvaltique, yo' ta jna'tic c'u s'elanic quil —xi.

37 Ti Bernabee oy ta yo'nton ti ta xic' batel ti Juane, ti sbiinoj Marcos xtoque.
38 Pero ti Pabloe mu lecuc ta xa'i ti ta xiq'uic batele. Ja' ti ictavan comel ta Panfilia banomile. Mu'yuc ichi'invan ta stsutsesel ti yabtelique.

39 Tey tsots laj svul sbaic. Jech o xal laj xch'ac sbaic. Ti Bernabee laj yic' batel ti Juan Marcose. I'ochic batel ta barco. Ibatic c'alal to Chipre.
40 Yan ti Pabloe ja' lic st'uj ti Silase. C'alal mu'yuc to ta xloq'uic batele, ti jch'unolajeletique laj yalbeic ti Cajvaltique ti ac'o c'uxubinaticuc yu'une. Ts'acal to tey ibatic.
41 Tey ech' stsatsubtasbe yo'ntonic ti jch'unolajeletic ti oyic ta Siriae, ta Cilicia banomile.

16

Ti Timoteoe ta xchi'in batel ti Pabloe schi'uc ti Silase

1 Ti Pabloe, ti Silase ic'otic ta jteclum Derbe
schi'uc ta jteclum Listra. Tey laj staic jun
jch'unolaj, Timoteo ti sbie, ti ja' squerem ol jun
j'israelal jch'unolajel ants. Ti stote ja' griego.
2 Ti jch'unolajeletic ti nacalic ta Listrae, ti ta
Iconio jteclume, lec ta xilic ti Timoteoe.
3 Ti Pabloe ta sc'an ta xchi'in ta xanobal
ti Timoteoe. Jech o xal ti Pabloe laj yac'be
yich' circuncisión yo' jech mu soc yo'ntonic ti
j'israeletic ti tey nacalique. Yu'un sna'ojic lec ti
ja' griego ti stote.
4 Scotol ti jteclumetic ti bu laj ech'icuque, laj
yalbeic ya'i ti jch'unolajeletique ti c'u s'elan laj
scomonopic ti jcholc'opetique schi'uc ti ancia-
noetic ti oyic ta Jerusalene.
5 Jech o xal ti jch'unolajeletique i'ayan yip
yo'ntonic ta yich'el ta muc' ti Cajvaltique. Ja'
jech xtoc jujun c'ac'al yantic ta x'epajic batel ti
jch'unolajeletique.

Co'ol s'elan jun jmacedonia vinic i'ac'bat yil ti Pabloe

6 Ti Ch'ul Espíritue mu laj yac' ochuc batel ti
Pabloe, ti Silase ta yalel sc'op ti Cajvaltic ti ta Asia
banomile. Jech o xal jelavel ijelavic ta Frigia, ta
Galacia banomil.
7 C'alal ic'otic ta sts'ac Misia banomile, laj snop
ti tey ta x'ochic ta Bitinia banomile. Pero ti
Ch'ul Espíritu yu'un ti Jesuse mu'yuc bu laj yac'
ochicuc.

8 Jech o xal jelavel ijelavic ta Misia banomil.
Iyalic batel ta Troas jteclum ti bu ta xpaj ti
barcoe.
9 Ti Pabloe tey i'ac'bat yil ta ac'obaltic co'ol
s'elan jun jmacedonia vinic ti va'al ta sc'an
vocole: “Ba coltauncutic ta Macedonia”, xi laj yil.
10 C'alal jech laj yil ti Pabloe, lic jmeltsan
jbacutic yo' jech ta xibatcutic ta Macedonia
banomil. Yu'un laj jna'cutic ti ja' stuc ti Diose
ta xiyic'uncutic batel ta yalel ti lequil ach' c'ope.

Ti Pabloe, ti Silase oyic ta Filipos jteclum

11 Tey li'ochcutic ta barco ta Troas. Tuc'
libatcutic ta Samotracia banomil ti joyobtabil ta
nabe. Ta yoc'lomal xtoc un lic'otcutic ta Neápolis
jteclum.
12 Ti teye libatcutic c'alal to Filipos jteclum, ti
ja' jun colonia yu'un ti jromanoetique, ti ja' jun
muc' ta jteclum ti oy ta Macedonia banomile. Tey
licomcutic jayib c'ac'al.
13 Sta jun c'ac'al ti ja' o sc'ac'alil ti cuxob
o'ntonale, liloc'cutic batel ta sti'il jteclum ti bu
nopol ch-ech' ti uc'ume, ti bu nopem xa'iic ta
staic ta c'oponel ti Diose. Tey lichoticutic. Tey
laj calbecutic ya'i ti lequil ach' c'op ta stojol ti
antsetic ti tey tsobolique.
14 Oy jun ta scotolic ti ja' Lidia sbie ti liquem
talel ta jteclum Tiatirae. Ja' jun jchon lequil poc'
ti ic'ic' losantic sba stsajale. Ti ants taje, ti ta
xich' ta muc' ti Diose, ts'etel schi'quin ta xa'i ti
lequil ach' c'ope. Pero ijambat yo'nton yu'un ti
Cajvaltique yo' ta xc'ot ta yo'nton ti c'usi ta xal ti
Pabloe.

15 Jech o xal tey laj yich' vo' schi'uc ti yalab
snich'nabe. Ts'acal to un, jech laj sc'anbuncutic
vocol:
—Mi ta xavil ti jch'unolajelun ta melel yu'un ti
Cajvaltique, la'ic, comanic ta jna —xi.
Laj sujancutic yo' jech ta xicomcutic ta sna.
16 Oy jun velta ti c'alal ta xibatcutic ti bu
ta stsob sbaic ti ta staic ta c'oponel ti Diose,
laj jtacutic ta be jun tseb ti ventainbil yu'un ti
pucuje, ti sna' xt'unvane. Ti tseb taje mosovinbil.
Ti yajvaltac ti tsebe ep ta spasic canal taq'uin ta
sventa ti jech sna' xt'unvan ti tsebe.
17 Ti tseb taje x'avet xa lic sts'acliuncutic batel
ti vu'uncutique schi'uc ti Pabloe:
—Ti viniquetic li'e, ja' yajtuneltac ti cuxul Dios
ti oy ta vinajele. Ta xalboxuc ava'iic ti c'u s'elan
ta xata ti acolelique —xi.
18 Ep c'ac'al ti jech laj spas ti tsebe. Pero oy
bu jun c'ac'al ti ta'lo laj ya'i ti Pabloe. Jech o xal
tey joybij. Jech laj yalbe ti pucuj ti oy ta stojol ti
tsebe:
—Ta sventa ti Jesucristoe ta xcalbot ava'i, locan
batel ta stojol ti tsebe —xut.
Ti pucuje ta ora no'ox laj yicta comel ti tsebe.
19 C'alal laj yilic ti yajvaltac ti tsebe, ti mu'yuc
xa ta x'och ti taq'uin ta sc'obique, laj stsaquic
ti Pabloe, ti Silase. Bat yaq'uic ta stojol ti
j'opisialetic ti bu ta xchapanvanique.
20 Tey bat yaq'uic ta stojol ti juezetique. Jech
laj yalic:
—Ti viniquetic li'e, ti ja' j'israeletique, ja'
no'ox ta soquesbe yo'nton ti cristianoetic li' ta
jlumaltique.

21 Yu'un yan ti c'usi ta xchanubtasvanique.
Mi ja'uc spas cu'untic, mi ja'uc xch'un cu'untic,
yu'un jromanootic —xiic.
22 —Jech ti c'usi ta xalique —xiic scotol ti
cristianoetique.
Ti juezetique laj yalic mantal ti ac'o yich'
loq'uesbel ti sc'u'ique, yo' jech ta xich'ic tsitsel
ta vach'.
23 C'alal laj stsitsique, laj sjipic ochel ta
chuquel. Laj yalbe mantal ti jchabiej chuquinabe
ti ac'o xchabi leque.
24 C'alal laj yich' mantal ti jchabiej chuquinabe,
tey laj stic' ochel ta yut to chuquinab ta j'ech'el.
Laj slats'beic comel ta ch'ojbil te' ti yacanique.
25 Pero ta o'lol ac'obal, ti Pabloe, ti Silase ta
sc'oponic ti Diose, ta xq'uejinic ta sq'uejoj Dios.
Ti yan jchuqueletique tey ta xa'iic.
26 Ta jech to yepal tal tsots niquel. Laj sc'uyilan
yibeltac ti chuquinabe. Ta ora no'ox ijam scotol
ti ti' chuquinabe. Scotol ti jchuqueletique icolic
ti jech chucajtic ta cadenae.
27 C'alal ijulav ti jchabiej chuquinabe, laj yil ti
jamajtic xa ti ti' chuquinabe. Laj snit loq'uel ti
yespadae yo' jech ta smil sba stuc. Yu'un laj snop
ti jatavic xa batel ti jchuqueletique.
28 Pero ti Pabloe jech lic yavta:
—Mu xamil aba. Yu'un li' oyuncutic jcotolcu-
tique —xi.
29 Ti jchabiej chuquinabe laj stac ta c'anel
sc'oc'. Xnicnun xa ta xi'el i'och batel ta anil. Ba
quejluc ta yoc ti Pabloe, ti Silase.
30 Tey laj sloq'ues batel ti jcholc'opetique. Jech
laj sjac'be:

—Jbanquiltac, ¿c'usi xu' ta jpas yo' jech ta xicol? —xi.

31 Ti stuquique jech laj stac'beic:

—Ch'uno ti Cajvaltic Jesucristoe. Jech ta xacolic schi'uc ti avalab anich'nabe —xutic.

32 Ja' jech xtoc tey laj yalbeic sc'op ti Cajvaltique schi'uc ti c'u yepal oy ta snae.

33 Manchuc mi syijil to ac'obal, pero ti jchabiej chuquinabe lic spocbe syayijemalic ti jcholc'opetique. Jech ti stuque schi'uc ti yalab snich'nabe i'ac'bat yich'ic vo'.

34 Ts'acal to un, ti jchabiej chuquinabe yic'oj batel ta sna ti Pabloe, ti Silase. Tey laj smalq'uin. Jech ti stuque schi'uc ti yalab snich'nabe xmuyubajic xa ti jech laj xch'unic ti Diose.

35 Ta yoc'lomal un, ti juezetique laj staquic batel mayoletic ta stojol ti jchabiej chuquinabe ti ac'o loq'uesaticuc batele.

36 Ti jchabiej chuquinabe jech laj yalbe ya'i ti Pabloe:

—Laj xa quich' mantal yu'un ti juezetique ti ta jloq'uesoxuc batele. Jech o xal un, junuc avo'ntonic loc'anic batel —xi.

37 Pero ti Pabloe jech laj yalbe ti mayoletique:

—Ti vu'uncutique jromano cristianouncutic. Ta sba ta satic ti cristianoetique laj stsitsuncutic ti juezetique c'alal mu'yuc chapajem ti jmulcutique. Ja' jech xtoc lisjipuncutic ta chuquinab. ¿Mi yu'un ta mucul ta sloq'uesuncutic ta chuquel? Mu xiloc'cutic. Ac'o taluc sloq'uesuncutic ti stuquique —xi.

38 Ti mayoletique ibat yalbeic ya'i ti juezetique.
Jech ti stuquique ep ixi'ic ta jmec c'alal laj ya'iic
ti ja' jromano cristianoetique.
39 Jech o xal ti juezetique ibatic xch'ay smulic
ta stojol ti Pabloe, ti Silase. Tey iloq'uesatic.
Ic'anbatic vocol ti ac'o loq'uicuc batel ta jte-
clume.
40 C'alal jech iloq'uic ta chuquele, ibatic ta
sna ti Lidiae. Ts'acal to un, bat sq'uelic
ti jch'unolajeletique. Tey laj stsatsubtasbe
yo'ntonic. Iloq'uic batel.

17

Xvochlajetic ti cristianoetic ti oy ta Tesalónica jteclume

1 C'alal iloq'uic ti Pabloe schi'uc ti Silase, tey
i'ech'ic ta Anfípolis jteclum schi'uc ta Apolonia
jteclum. Ts'acal to un, tey ic'otic ta jteclum
Tesalónica. Ti teye oy jun ch'ul na yu'un ti
j'israeletique.
2 Ti Pabloe stalel ono'ox jech ti ta xbat ta ch'ul
nae. Jech o xal oxib xemuna tey laj xchanubtas
ti cristianoetic ta sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale.
3 Ti Pabloe ta sc'op Dios ta sloq'ues c'alal ta
xalbe sc'oplal ti Cristoe, ti ta ono'ox xich' svocole,
ti ts'acal to ta xcha'cuxie. Jech o xal jech laj yal:
—Ti Jesús taje, ti ta xcalboxuc sc'oplale, ja' ti
Cristo Jcoltavaneje —xi.
4 Jech o xal un, oy jlom j'israeletic laj xch'unic
ti Cajvaltique. Laj stsob sbaic schi'uc ti Pabloe, ti
Silase. Ja' jech xtoc ep jyanlumetic ti xch'unojic
ti Diose, laj xch'unic ec ti Cajvaltique, schi'uc ep
antsetic ti ich'bilic ta muq'ue.

5 Pero ti j'israeletic ti mu xch'unique lic yit'ixal
yo'ntonic. Jech o xal laj stsobic jayibuc chopol
ch'ajil viniquetic ti ta xanavic ta calletique. Tey
lic soq'uesbe yo'ntonic ti cristianoetique. Tey
xvochvun liquel yu'un ti jteclume. Jech o xal tey
laj svol sbaic ta sna ti Jasone yo' ta sa'ic ti Pabloe,
ti Silase, yo' jech ta xjochic loq'uel talel, yo' chba
yaq'uic ta yoc ta sc'ob ti cristianoetique.
6 C'alal laj yilic ti mu'yuc tey laj staique, ja'
laj xjochic loq'uel talel ti Jasone schi'uc jun
chib jch'unolajeletic. Bat yaq'uic ta stojol ti
jchapanvanejetic yu'un ti jteclume. Jech i'avanic:
—Ti viniquetic li'e ta soq'uesbe yo'nton ti cris-
tianoetic ti bu'yuc no'ox oy ta sjoylej banomile.
Ja' jech xtoc li' xa italic ta jlumaltique.
7 Ti Jasone toj lec xa xa'i ti tey ta stic' ta sna
ti viniquetic taje. Scotolic ja' no'ox ta sbajbeic
smantal ti ajvalil romano cu'untique. Yu'un ta
xalic ti oy la yan ajvalile. Ja' la ajvalil ti Jesuse
—xiic.
8 C'alal jech laj ya'iic taje, ti cristianoetique, ti
j'opisialetique xvochetic xa liquel.
9 Pero ti Jasone schi'uc ti schi'iltaque laj yaq'uic
comel taq'uin sventa sq'uexolic yo' jech ta xcolic
batel.

Ti Pabloe schi'uc ti Silase oyic ta Berea jteclum

10 Ti jch'unolajeletique ta ora no'ox laj sjatbil-
tasic loq'uel ta ac'obaltic ti Pabloe, ti Silase, yo'
jech ta xbatic ta Berea jteclum. C'alal ic'otic teye,
ibatic ta ch'ul na yu'un ti j'israeletique.
11 Ti j'israeletic teye más lec yo'ntonic. Ja'
mu sta ti tey oyic ta Tesalónicae. Ti stuquique

ta yutsil yo'ntonic laj yich'ic ta muc' ti lequil ach' c'ope. Ja' jech xtoc jujun c'ac'al ta sa'ic ta sc'op Dios yo' jech ta sna'ic mi melel ti c'usi ta x'albatique.

12 Jech o xal un, ep laj xch'unic ti Cajvaltique. Ja' jech xtoc ti jyanlumetique ep laj xch'unic, viniquetic, antsetic ti ich'bilic ta muq'ue.

13 C'alal laj ya'iic ti j'israeletic ti nacalic ta Tesalónica ti ta xalic sc'op Dios ti Pablo ta Bereae, tey bat soq'uesbe yo'ntonic ti cristianoetique.

14 Pero ti jch'unolajeletic teye ta ora no'ox laj staquic batel ta ti' nab ti Pabloe. Ti Silase, ti Timoteoe ja' tey to icomic ta Berea.

15 Ti buch'utic laj xchi'inic batel ti Pabloe laj yiq'uic batel c'alal to jteclum Atenas. Ts'acal to un, tey laj yich'ic talel mantal ti ta ora no'ox ac'o baticuc ti Silase, ti Timoteoe, yo' tey chba stsob sbaic schi'uc ti Pabloe.

Ti Pabloe oy ta Atenas jteclum

16 Ti Pabloe ti c'alal jech ta smala ta xc'otic ti Silase, ti Timoteoe ti tey ta Atenase, tey i'och ta at o'nton yu'un toj chopol laj yil ti oy ep yajrioxic ti cristianoetic teye.

17 Jech o xal ti Pabloe ta xlo'ilaj ta ch'ul na schi'uc ti j'israeletique, schi'uc ti jyanlumetic ti xch'unojic ti Diose. Ja' jech xtoc jujun c'ac'al ta xlo'ilaj schi'uc ti cristianoetic ti bu'yuc no'ox ta sta ta ch'ivite.

18 Oy jlom viniquetic tey ta xchanic ti c'u s'elan xchanojic ti epicureoetique schi'uc ti buch'utic ta xchanic ti c'u s'elan xchanojic ti estoicoetique. Ti

viniquetic taje tey lic xchi'in sbaic ta lo'il schi'uc ti Pabloe. Oy jlom ti viniquetic taje jech laj yalic:

—¿C'usi ta xal ti vinic li'e ti jech no'ox xjovil-vulvune? —xiic.

Ti yan xtoque jech laj yalic:

—Ja' nan ta spucbe sc'oplal yan rioxetic —xiic.

Jech ta xalic, yu'un ti Pabloe ta xal ti lequil ach' c'op yu'un ti Jesuse schi'uc xtoc ti icha'cuxie.

19 Jech o xal ti viniquetique tey laj yiq'uic batel ta jun tsobobbail ti ja' Areópago sbie ti bu nopem xa'i ta sbijubtas sbaique. Jech laj sjac'beic:

—¿Mi mu xac'an xavac' jna'cutic ti c'usi ach' ta xachanubtasvane?

20 Yu'un ti c'usi ta xavalbuncutique toj yan ta a'yiel. Ta jc'an ta jna'cutic c'usi smelol scotol taje —xutic.

21 Ja' jech laj yalic, yu'un scotol ti yajval lum teye schi'uc ti jyanlum tey nacalique mu'yuc c'usi yan ti batem yo'ntonique. Yu'un ja' no'ox ta sc'an ta xa'iic ti c'usi ach' ta xich' alele.

22 Jech o xal ti Pabloe tey lic sva'an sba ta stojolic ti tey ta Areópagoe. Jech laj yal:

—Viniquetic ti li' nacaloxuc ta Atenase, ta xquil ti ja' avich'ojic ta muc' ti rioxetique.

23 Yu'un ti c'alal tey ech' jq'uelolan ti bu ta xavich'ic ta muc' ti rioxetique, tey laj jta jun altar ti ts'ibabil sletrail ti jech ta xale: “Ja' sventa ti Dios ti mu ojtiquinbaje”, xi. Lec oy un cha'e, ti Dios ti vo'oxuc ta xavich'ic ta muc' ti mu xavojtiquinique, ja' ti vu'un ta xcalboxuc ava'iic ti sc'oplale.

24 ’Ti Dios ti laj smeltsan ti banomile, scotol ti c'usitic oy ta banomile, ja' yajval ti vinajele, ti

banomile. Mu xnaqui ta ch'ul naetic ti meltsanbil
yu'un ti cristianoetique.
25 Mi ja'uc ta sc'an coltael yu'un ti cristianoe-
tique. Oy yu'un scotol. Yu'un ja' stuc ta xac' ti
jcuxlejaltique, ti ic' ta xquich'tique, schi'uc scotol
ti c'usitic ta xtun cu'untique.
26 Scotol ti cristianoetique ibolaj talel ta jun
no'ox vinic ti laj smeltsan ti Diose, yo' ta xnaqui
ta sjoylej banomil. Yu'un snopoj stuc ti bu ta xac'
naquiuc ti jujutos cristianoetique schi'uc ti c'u
sjalil ta xcuxiique.
27 Ti ja' jech laj spase, yo' ac'o sa'ic Dios ti
cristianoetique. Xu' van ta staic ti mi ta xvaxvax
piquic ta sa'ele, ac'o mi mu nomuc oy ti Dios ta
jtojoltique.
28 Yu'un ta sventa ti Diose, cuxulotic, ta xijx-
anavotic, ti li' oyotique. Jech laj yalic xtoc ti
bijil viniquetic avu'unique: “Yalab snich'nabotic
ti Diose”, ti xiique.
29 Ti jech yalab snich'nabotic ti Diose, jech o xal
un, mu xu' ta jnoptic ti ja' Dios ti c'usitic loc'tabil
ta oroe, ti ta platae, ti ta tone, ti pasbil yu'un ti
cristianoetic ti c'u s'elan ta xvul ta sjolique.
30 Ti Diose laj sts'icbe sbolil yo'ntonic ti cristia-
noetic c'alal mu sna'ic to oxe. Pero avi tana un,
ta xalbe sbejel banomil ti ac'o sjelta ti jech chopol
yo'ntonique.
31 Yu'un ti Diose oy xa bu xchapanoj jun c'ac'al
ti ta yutsil yo'nton ta xchapan ti cristianoetic ta
sventa ti jun vinic ti laj st'uje. Ja' svinajeb ti
t'ujbil ti vinic taje, ja' ti icha'cuxesat yu'un ti
Diose —xi ti Pabloe.
32 C'alal jech laj ya'iic sc'oplal ti cha'cuxiele,

tey na'levanic ti jlome. Ti jlom xtoque jech laj yalbeic:

—Tey to xavalbuncutic yan velta —xutic.

33 Ti Pabloe tey laj yicta comel ti cristianoetique.

34 Pero oy jlom laj sts'acliic batel ti Pabloe. Laj xch'unic. Ti ta scotole, oy jun vinic, Dionisio sbi, ti yich'oj yabtel tey ta tsobobbail Areópagoe. Ja' jech xtoc oy jun ants ti ja' Dámaris sbie schi'uc yan ti laj xch'unique.

18

Ti Pabloe tey oy ta Corinto jteclum

1 Ts'acal to un, ti Pabloe iloc' batel ti tey ta Atenase. Ibat ta jteclum Corinto.

2 Tey laj sta jun j'israelal vinic, Aquila ti sbie, ti liquem talel ta Ponto banomile. Ach' to tey svulelic ti Aquilae schi'uc ti yajnil, Priscila sbie, ja' ti iloq'uic talel ta Italia banomile. Laj yictaic comel ti Italia banomile yu'un laj yal mantal ti ajvalil Claudioe ti ac'o loq'uicuc batel ta Roma jteclum scotol ti j'israeletique. Jech ti Pabloe tey bat svu'lan ti Aquilae schi'uc ti Prisilae.

3 Ti jech co'ol yabtelic ta smeltsanel ti axibaletique, jech o xal ti Pabloe tey com abtejuc schi'uc.

4 C'alal ta sta jujun sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale, jech ti Pabloe ta xbat ta ch'ul na. Tey ta xac' persa ta xac'be sna' sc'oplal Jesús ti schi'iltaque schi'uc ti jyanlumetique.

5 C'alal ic'otic ta Corinto ti Silase schi'uc ti Timoteoe ti iliquic talel ta Macedoniae, jech ti Pabloe ja' lic yabtelan o ta yalel ti lequil ach'

c'ope. Jamal laj yalbe ya'i ti j'israeletique, ti
Cristo ti ta smalaique, ja' ti Jesuse.
6 Pero ti j'israeletique lic yich'ic ta cronta ti
Pabloe. Chopol ti c'usitic laj yalbeique. Jech ti
Pabloe lic slilin ti sc'u'e, señail ti ta xloc' batel
teye. Jech laj yal:
—Ta amul atuquic ti ta xabatic ta ch'ayele.
Ma'uc xa jmul ti vu'une. Avi li' tanae, ta xibat
ta stojolic ti jyanlumetique —xi.
7 Tey iloc' batel ta ch'ul na. Tey ibat ta sna jun
vinic ti ja' ta xich' ta muc' ti Diose ti ja' Justo sbie.
Tey nacal ta xocon ti ch'ul nae.
8 Ja' jech xtoc ti Crispoe, ti ja' banquilal yu'un
ti ch'ul nae, laj xch'un ti Cajvaltique schi'uc ti
yalab snich'nabe. Ja' jech xtoc ti jcorintoetique,
ti c'alal laj ya'iic ti ach' c'ope, ep laj xch'unic ti
Cajvaltique. Laj yich'ic vo'.
9 Ti Pabloe, oy jun ac'obal, i'ac'bat yil yu'un ti
Cajvaltique ti jech i'albate:
—Mu xaxi'. Ac'bo yipal ta yalel ti lequil ach'
c'ope. Mu xapajtsan aba.
10 Yu'un li' jva'anoj jba ta atojole. Mu'yuc
buch'u ta xayilbajinot. Yu'un ep to ti t'ujbil cu'un
ti cristianoetic li' ta jteclume —xi.
11 Jech o xal un, ti Pabloe tey ijoc'tsaj o'lol
schibal jabil ti ta Corintoe. Tey ichanubtasvan
ti ta sc'op Diose.
12 C'alal yorail ti ochem ta gobernador ta Acaya
banomil ti Galione, ti j'israeletique lic stsob sbaic
ta scrontainel ti Pabloe. Laj yiq'uic batel ta stojol
ti ajvalil ti bu ta xchapanvane.
13 Jech laj yalbeic ti ajvalile:

—Ti vinic li'e ta xalbe ya'i ti cristianoetique ti ac'o yich'ic ta muc' ti Dios ti mu xco'olaj schi'uc ti mantal cu'uncutique —xiic.
14 Ta xa ox xlic c'opojuc ti Pabloe, c'alal ja' o jech laj yal ti Galión ta stojol ti j'israeletique:
—Ti mi ja' jun jbajmantale, o mi tsots smul ti staoje, jech o xal xu' ta xca'iboxuc ac'opic ti vo'oxuc j'israeloxuque.
15 Pero mi yu'un ja' no'ox ac'op atuquic, mi ja' no'ox biiletic, mi ja' no'ox amantal atuquique, mu jc'an jchapan jech c'op taje. Chapano atuquic —xi.
16 Tey laj stacan loq'uel ti bu ta xchapanvane.
17 Scotol ti jgriegoetique laj stsaquic ta majel ta sba ta sat ti Galione ti jun vinic, Sóstenes sbie, ti ja' yich'oj ta sventa ti ch'ul nae. Pero ti ajvalil Galione mu sventauc.

Ti Pabloe ta sut batel ta Antioquía ta sliques yoxibal velta ti yabtele

18 Ep to c'ac'al ijalij ta Corinto ti Pabloe. Ts'acal to un, tey laj sc'opon comel ti jch'unolajeletique. Och batel ta barco. Bat ta Siria banomil schi'uc ti Aquilae, ti Priscilae. C'alal mu to ta x'och ta barco ta Cencrea jteclume, lic st'anbun ti sjole, yo' jech ta xc'ot ta pasel ti strate schi'uc ti Diose.
19 C'alal ic'otic ta jteclum Efesoe, ti Pabloe tey laj xch'ac sba ta stojol ti Aquilae, ti Priscilae. Tey ibat ta ch'ul na. Tey laj sc'opon ti j'israeletic ti tey ta stsob sbaique.
20 Ti j'israeletique laj sc'anbe vocol ti ac'o jalijuc teye. Pero ti Pabloe mu jechuc laj sc'an.
21 Jech o xal ti Pabloe jech laj yal ti c'alal laj sc'opon comele:

—Ta xibat ta Jerusalén. Tsots sc'oplal ti tey ch-
ech' cu'un ti q'uin ti ta xa xtale. Pero mi jech ta
sc'an ti Diose, ta xisut talel jq'ueloxuc yan velta
—xi.
Tey i'och ta barco ti Pabloe. Iloc' batel ta Efeso.
22 C'alal ic'ot ta Cesareae, ibat ta Jerusalén
ti Pabloe. Bat sc'oponan ti jch'unolajeletique.
Ts'acal to un, iyal batel ta Antioquía.
23 Tey ijalij ta Antioquía. Ts'acal to un,
lic xanavuc ta stsatsubtasbel yo'nton ti
jch'unolajeletic ti bu'yuc no'ox oyic ta Galacia,
ta Frigia banomile.

Ti Apolose tey ta xal sc'op Dios ta Efeso jteclum

24 Ti jech ora taje, ja' o ic'ot ta Efeso jteclum jun
j'israelal vinic, Apolos ti sbie, ti liquem talel ta
Alejandría jteclume. Ti Apolos taje lec xojtiquin
ti sc'op Diose. Xtojob lec ta yalel.
25 Ti stuque chanubtasbil lec yu'un sc'oplal ti
Cajvaltique. Sjunul yo'nton lec tuc' ta xchanub-
tasvan ti c'u yepal ta sna'be sc'oplal ti Jesuse, ac'o
mi ja' no'ox sna' ti c'u s'elan ichanubtasvan ti
Juan j'ac'-ich'-vo'e.
26 C'alal laj ya'iic ti Aquilae, ti Priscilae ti ta
sjunul yo'nton ta xchanubtasvan ti Apolos ta
ch'ul nae, tey laj yiq'uic batel, yo' jech ta xalbeic
ya'i ta jamal ti c'u s'elan sc'oplal ti Cajvaltique.
27 C'alal jech ta xbat ta Acaya banomil ti
Apolose, ti jch'unolajeletic ta Efesoe laj sts'ibaic
batel carta ta stojol ti jch'unolajeletic ti ta Acayae,
yo' jech ich'bil ta muc' ta xc'ot ti Apolose. C'alal
ic'ot ta Acayae, ep laj scolta ti jch'unolajeletic ti
icoltaatic yu'un ti Dios ti xch'unojic xa ono'oxe.

28 Ti stuque laj yac'be sna' ti j'israeletique ti
mu'yuc stuq'uil ti c'u s'elan ta snopique. Yu'un
lec tuc' ta sloq'ues ta sc'op Dios ti bu ta xale, ti
Cristo ti ta smalaique, ja' ti Jesuse. Jech o xal ti
j'israeletique mu xu' ta xalic ti mu jechuque.

19

Ti Pabloe oy ta Efeso jteclum

1 C'alal jech oy ta Corinto ti Apolose, jech ti
Pabloe i'ech' ta vitsetic. Tey ic'ot ta Efeso jteclum.
Tey laj sta jch'unolajeletic.
2 Jech laj sjac'be:
—C'alal laj ach'unic ti Jesuse, ¿mi laj xa avich'ic
ti Ch'ul Espíritue? —xi.
Jech laj staq'uic ti jch'unolajeletique:
—Mu'yuc ca'binojcutic mi oy Ch'ul Espíritu
—xiic.
3 Jech laj sjac' ti Pabloe:
—¿Buch'u ta sventa ti laj avich'ic vo' un cha'e?
—xi.
Jech laj yalic:
—Ja' ti ich'ob vo' yu'un ti Juane —xiic.
4 Jech laj yal ti Pabloe:
—Melel, ti Juane laj yac'be yich'ic vo' ti
buch'utic ta xicta ti chopol yo'ntonique. Pero
ja' jech xtoc laj yalbe ya'i ti tsots sc'oplal ti ac'o
xch'unic ti Buch'u ta to xtale, ja' ti Jesuse, ja' ti
Jcoltavaneje —xi.
5 C'alal jech laj ya'iic taje, ti jch'unolajeletique
lic yich'ic vo' ta sventa ti Cajvaltic Jesuse.

6 C'alal ti Pablo laj scajan sc'ob ta sbaic ti
jch'unolajeletique, tal ti Ch'ul Espíritu ta sto-
jolique. Tey lic c'opojicuc ta yan c'opetic. Tey lic
yalic ti c'usitic ta x'ac'bat sna'ic yu'un ti Diose.
7 Ti ta scotolique, ja' nan lajcha'vo' viniquetic.
8 Oxib u tey ta xc'otilan ta ch'ul na ti Pabloe.
Sjunul yo'nton ta xac'be sna' ti cristianoetic ti
ventainel yu'un ti Diose.
9 Pero oy jlom cristianoetic lic yijubuc ti
yo'ntonique. Mu sc'an xch'unic. Tey lic chopol
c'opojicuc ta stojol ti lequil ach' c'ope. Jech o xal
ti Pabloe tey laj xch'ac sba batel. Tey laj yic' batel
ti jch'unolajeletic ta jun escuela ti ja' yu'un jun
vinic ti Tiranno sbie. Tey ichanubtasvan scotol
c'ac'al.
10 Chib jabil ti jech laj spas ti Pabloe. Jech o
xal un, bu'yuc no'ox ti nacal ti cristianoetic ta
Asia banomile laj ya'iic ti lequil ach' c'op yu'un
ti Cajvaltique, j'israeletic, jyanlumetic.
11 Laj yac' iluc smuc'ul stsatsal ti Diose ta
sventa ti Pabloe.
12 Jech o xal un, manchuc mi spoc', mi sc'u'
ti tunemic yu'une, ta xich'ic batel ta stojol ti
jchameletique. Jech ti jchameletique ta xcolic.
Ja' jech xtoc ti pucujetique ta xloc' batel ta
stojolic.
13 Oy jun chib j'ech'el-be j'israelal viniquetic ti
ja' yabtelic ti ta sloq'uesic ti pucuj ti oy ta yo'nton
ti cristianoetique. Jech o xal ta spicbe sbi Jesús
ti jech ta xalic ta stojol ti pucuje:

—Ta xcalbot ava'i, loc'an batel ta sventa Jesús
jech chac c'u cha'al ti Pablo ta xalbe sc'oplale
—xiic.

14 Ja' jech s'elan laj spasic ti vucvo' snich'nab
jun pale ti ja' Esceva sbie.
15 C'alal jech laj spasique, jech itac'batic yu'un
ti chopol pucuje:

—Jna' Buch'u ti Jesuse. Jna' buch'u ti Pabloe.
Pero ti vo'oxuque, ¿buch'uoxuc? —x'utat.

16 Jech o xal ti vinic ti buch'u uninbil yu'un ti
pucuje, sjunul yip ibit batel. Tey laj stsal scotol.
Mu no'ox albajuc laj sbal ta majel. Yayijemic
t'anajtic jatavic batel ta snaic.
17 Jech o xal scotol ti cristianoetic ti nacalic
ta Efesoe, ti j'israeletique, ti jyanlumetique ixi'ic
ti c'alal jech laj ya'iique. Jech o xal un, ti
cristianoetique laj yalic ti oy smuc'ul ti Cajvaltic
Jesucristoe.

18 Ja' jech xtoc ti buch'utic laj xch'unique ta
xalic ta jamal ti c'usi chopol laj xa spasic ta
ba'yele.
19 Ja' jech xtoc ti buch'utic laj xchanic to ox ta
yaq'uel ti chamele laj yich'ic talel ti slibroique.
Ta sba ta sat ti cristianoetique laj xchiq'uic.
C'alal laj xchapic stojol ti slibroique, loc nopol
ta lajuneb yoxvinic ta mil (50,000) plata taq'uin.
20 Ja' yu'un un, tey itanij batel sc'op ti Cajval-
tique. Tey ta xac' iluc ti smuc'ul stsatsale.

21 C'alal jech ic'ot ta pasele, ts'acal to un,
ti Pabloe lic snop ti ta sc'an chba sq'uel
ti jch'unolajeletic ta Macedoniae, ti ta Acaya
banomile. Ja' jech xtoc ta xbat ta Jerusalén.
C'alal mi laj yo'nton ti ta Jerusalene, laj yal ti ta
xbat c'alal to Roma.

22 Jech o xal un, laj stac jelavel ta Macedonia
ti Timoteoe, ti Erastoe, ti ja' cha'vo' scoltobbae.
Yan ti stuque tey to ijalij ta Asia banomil.

Xvochlajet ti cristianoetic ti ta Efeso jteclume

23 Ti jech yorail taje, ja' o lic ta vochlajetel ti
cristianoetic yu'un ti lequil ach' c'ope.
24 Ja' laj sliques jun vinic ti Demétrio sbie, ti ja'
jun plateroe. Yu'un ti vinic taje ta sloc'ta ta plata
yuni ch'ul nail ti jme'tic Dianae. Ti jech yabtelic
taje lec ta spasic canal schi'uc ti schi'iltaque.
25 Jech o xal un, ti stuque lic stsob ti schi'iltac
ti jmoj ti yabtelique schi'uc ti yan cristianoetic ti
co'ol s'elan ti yabtelique. Jech laj yal:

—Jchi'iltac, ati vi s'elan ti cabteltique xana'ic ti
mu'yuc c'usi jna'tic schi'uque.
26 Pero ti vo'oxuque avilojic ava'yiojic ti ta
xalolan ti Pabloe ti ma'uc rioxetic ti c'usitic
meltsanbil ta c'abale. Jech o xal laj xa xch'un
yu'un ep ti cristianoetique. Pero ma'uc no'ox
li' ta Efesoe, yu'un bu'yuc no'ox ti li' ta Asia
banomile.
27 Ti jech taje, toj xi'bal sba. Xu' ta xch'ay ti
jbolomaltique. Ja' jech xtoc ti sch'ul na ti jmuc'
ta ch'ul me'tic Dianae xu' ta xch'ay sc'oplal ti
jech ich'bil ta muq'ue. Jech o xal xu' ti bajbil
ta xc'ot yutsil ti jme'tique ti c'alal ich'bil ta muc'
li' ta Asiae schi'uc scotol ti banomile —xi ti
Demétrioe.
28 C'alal jech laj ya'iique, jech lic avanicuc ta
scapemal sjolic:

—Mu xcom ta be smuc'ul ti jch'ul me'tic Diana
li' ta Efesoe —xiic.

29 Bu'yuc no'ox xvochlajetic ti cristianoetic ti
ta sjunul jteclume. Jech o xal tey laj stsaquic
ti Gayoe, ti Aristarcoe, ti ja' chib viniquetic ti
liquemic talel ta Macedoniae, ti ja' schi'iltac ti
Pabloe. Tey laj xjochic batel ta jun muc' ta na ti
bu ta stsob sbaique.
30 Ti Pabloe tey ta stic' sba ox ochel
ya'i ta sc'oponel ti cristianoetique, pero ti
jch'unolajeletique mu'yuc xaq'uic ochuc.
31 Ja' jech xtoc oy jun chib j'opisialetic ta Asia
banomil ti lec xil sbaic schi'uc ti Pabloe, laj
staquic mantal ti mu x'och tey ti Pabloe.
32 Ti bu stsoboj sbaic ti cristianoetique jeltos
ti c'u s'elan ta x'avanique. Yu'un tey no'ox
xvochvun ti cristianoetique. Pero ti yepalique
mu sna'ic ti c'u cha'al ti tey tsobolique.
33 Oy jlom cristianoetic tey ta xalic ti ja' jsa'c'op
ti Alejandroe, yu'un laj yilic ti xujbil i'och yu'un ti
j'israeletique. Ti Alejandroe tey lic sva'an sc'ob
yo' ta spajtsan ti cristianoetique, yo' ta spac ti
c'ope.
34 Pero c'alal laj yilic ti ja' jun j'israele, jech lic
avanicuc nopol chib ora:

—Mu xcom ta be ti jch'ul me'tic Diana li' ta
Efesoe —xiic.

35 C'alal cuch yu'un ta spajtsanel ti cristianoetic
ti jts'ibajob teye, jech laj yal:

—Jchi'iltac li' ta Efesoe, sjoylej banomil sna'ojic
lec ti vo'otic li' ta Efesoe ta jchabitic ti ch'ul na
yu'un ti jalal me'tic Dianae, schi'uc ti sloc'obbail
ti yal talel ta vinajele.

36 Jech o xal un, mu'yuc buch'u xu' ta xal ti mu
jechuque. Jech o xal un, ts'ijlanic. Mu'yuc c'usi
xapasic c'alal mu'yuc nopbil leque.
37 Yu'un ti viniquetic ti ajochojic talele, mu'yuc
c'usi chopol laj spasic. Mu'yuc chopol ta
xc'opojic ta stojol ti jme'tic avu'unique.
38 Mi ja' oy c'usi ta sc'an meltsanbel ti
Demétrioe schi'uc ti schi'iltaque, jech o xal oy
j'opisialetic, oy jchapanvanejetic. Xu' ta sc'an
parte ta stojolic, yo' jech xu' ta sa'be sc'oplal ti
c'usi ta xtun yu'unique.
39 Mi yan ti c'usi ta xac'anic chapanele, ja' o
xavalic c'alal tsobol scotol ti jchapanvanejetique.
40 Ati vi s'elan xavochlajetique, toj xi'bal sba.
Yu'un naca mi xij'albatotic ti jsa'letootique. Mu
me ja'uc xu' jpac jc'oplaltic ti mi lisjac'botic ti
ajvaliletic ti jech xijvochlajete —xi ti jts'ibajobe.
41 C'alal jech laj yale, tey laj stacan loq'uel
scotol ti cristianoetique.

20

Ti Pabloe ta stam batel sbe ta Macedonia schi'uc ta Grecia banomil

1 C'alal laj yo'ntonic ta vochlajetel ti cristia-
noetique, jech ti Pabloe laj stac ta iq'uel ti
jch'unolajeletique yo' jech ta sbijubtas. C'alal
jech laj spas ti Pabloe, tey laj sc'opon comel, laj
smey. Tey ibat c'alal to Macedonia banomil.
2 Ech' stsatsubtasbe yo'ntonic ti jch'unolajeletic
ti bu i'ech'e. Ts'acal to ic'ot ta Grecia banomil.
3 Ijoc'tsaj oxib u tey. Smeltsanoj xa sba yo'
jech ta stsac ti barcoe yo' jech ta xbat ta Siria
banomile, c'alal laj ya'i ti Pabloe ti chapanbil

sc'oplal ti ta xmilat yu'un ti j'israeletique. Jech
o xal ixanav ta yoc yo' jech ta x'ech' yan velta
xtoc ta Macedonia banomil.
4 Tey laj xchi'in batel ti Sópatere ti liquem talel
ta Berea jteclume, ti Aristarcoe, ti Segundoe ti
liquemic talel ta Tesalónica jteclume, ti Gayoe
ti liquem talel ta Derbe jteclume, ti Timoteoe, ti
Tíquicoe, ti Trófimose ti liquemic talel ta Asia
banomile.
5 Ti jchi'ilcutic taje ijelavic batel. Tey laj
smalauncutic ta Troas jteclum.
6 C'alal ech' ti q'uin ti ta xich' ve'el ti pan
ti ch'abal yich'oj ti spajubtasobile, jech o xal
ti vu'uncutique li'ochcutic batel ta barco ti ta
Filipos jteclume. Ta yo'obal to c'ac'al, tey c'ot
jtacutic ta Troas jteclum ti buch'u jelavemique.
Tey lijoc'tsajcutic vucub c'ac'al.

Ti Pabloe oy ta Troas jteclum

7 Ti sba c'ac'al ti sliqueb xemunae, lic jtsob jba-
cutic yo' jech ta xich' pasel sna'obil ti Cajvaltique.
Ti Pabloe tey lic xchanubtas ti jch'unolajeletique.
Yu'un ta xloc' batel ta yoc'lomal, jech o xal un, ti
Pabloe tey ista o'lol ac'obal yu'un ta sc'oponel ti
jch'unolajeletique.
8 Tey tsoboluncutic ta yoxcojal to na ti yo' bu
ep tsanajtic ti lamparetique.
9 Ti jech ijalij ta lo'il ti Pabloe, oy jun querem,
Eutíco sbi, ti chotol ta ti' ventana itsacat ta
vayele. Vayem ibaj yalel ti ta yoxcojal nae.
Chamem laj stamic ti quereme.
10 Jech ti Pabloe iyal batel tey. C'ot spatan sba
ta stojol ti quereme. Tey laj smey. Jech laj yalbe
ti jch'unolajeletique:

—Mu xaxi'ic. Cuxul —xi.
11 Jech ti Pabloe tey icha'sut muyel. Tey lic
sve'ic pan ti jch'unolajeletique. Tey yich'oj sacub
ti ta xlo'ilaj ta stojol ti jch'unolajeletique. Ts'acal
to un, iloc' batel ti Pabloe.
12 Ti quereme cuxul laj yiq'uic batel. Scotolic
xpatet yo'ntonic icomic.

Ti Pabloe ta xloc' batel ta Troas jteclum, ta xbat ta Mileto jteclum

13 Ti vu'uncutique li'ochcutic batel ta barco yo'
jech ta xijelavcutic c'alal to Asón jteclum, yo' jech
tey ta jmalacutic ti Pabloe. Yu'un jech laj snop ti
ta xanav ta yoque.
14 C'alal jech laj stauncutic ti Pablo ti ta Asóne,
jmoj li'ochcutic batel ta barco. Libatcutic c'alal
to Mitilene jteclum.
15 Tey liloc'cutic batel. Ta yoc'lomal li'ech'cutic
ta yelobal Quio banomil. Ta yoc'lomal lic'otcutic
ti bu xloc' chpaj ti barco ti ta Samos banomile.
Tey laj jcux co'ntoncutic ta Trogilio jteclum. Ti
ta yoc'lomal une, lic'otcutic ta Mileto jteclum.
16 Ja' jech ic'ot ta pasel, ja' ti mu sc'an ta
xjoc'tsaj más ta Asia banomil ti Pabloe. Jech o xal
mu'yuc xa bu i'ech' ti ta Efeso jteclume. Yu'un
ta sc'an ya'i ti Pabloe ti tey xa oy ta Jerusalén ti
c'alal sta sc'ac'alil ti q'uin Pentecostese ti mi jech
xu'e.

Ti Pabloe ta sc'opon comel ti ancianoetic ti ta Efeso jteclume

17 C'alal jech oyuncutic ta Mileto jteclume, ti
Pabloe laj stac ta iq'uel ti ancianoetic yu'un ti
jch'unolajeletic ti tey ta Efeso jteclume.

18 C'alal tey xa oyique, jech laj yalbe:
—Quermanotac, ti vo'oxuque ana'ojic lec ti c'u
s'elan laj jtuc'ulan jba ti c'alal livul ta sba c'ac'al
li' ta Asiae.
19 Ti c'u sjalil ti li' oyun ta atojolique, biq'uit laj
cac' jba ta tunel yu'un ti Cajvaltique. Li'oc' yu'un
ti buch'u mu sc'an xch'unique. Avilojic ti ep laj
jta jvocol yu'un ti c'usi ta sc'an ta spasbeicun
ya'iic ti j'israeletique.
20 Pero mu'yuc laj quicta jba ta yalel scotol
ti c'usi ta xtun avu'unic ti ja' alequilalique.
Bu'yuc no'ox laj jchanubtasoxuc ta sba ta satic
ti cristianoetique schi'uc tey ta anaic.
21 Laj calbe ya'i ti j'israeletique, ti jyanlume-
tique, ti ac'o yictaic ti chopol yo'ntonic ta stojol ti
Diose, yo' jech ta xch'unic ti Cajvaltic Jesucristoe.
22 Avi tana un, sujbilun yu'un ti Ch'ul Espíritue
ti ta xibat ta Jerusalene. Mi ja'uc juteb jna' c'usi
xu' ta xc'ot ta jtojol tey.
23 C'ajomal no'ox jna' ti ta jujun jteclum ti
bu ta xi'ech'e, ta xac'bun jna' ta co'nton ti
Ch'ul Espíritue, ti ja' ta smalaun ti chuquele, ti
ilbajinele, ti ep ta xquich' jvocole.
24 Ti jech taje, mu'yuc c'usi xal o co'nton yu'un.
Yu'un ma'uc ta jtunes jtuc ti jcuxlejale. Ja'
no'ox ximuyubaj ti ta jtabe spajeb ti cabtel ti
laj yac'bun ti Cajvaltic Jesuse, ti ta xcalbe ya'i
ti cristianoetic ti lequil ach' c'ope, ti ja' sc'uxul
yo'nton ti Diose.
25 ’Ta ora tana un, jna'oj xa lec ti c'u avepalic
ti vo'oxuc ti laj xa calboxuc ava'iic ti ventainel
yu'un ti Diose, mu'yuc jun avu'unic ti ta xavilbe-
icun ti jsat yan veltae.

26 Jech o xal un, ta xcalboxuc ava'iic, avi li'
tanae, mi oy buch'u mu'yuc laj sta ti lec oye,
ma'uc xa jmul.
27 Yu'un laj xa calboxuc ava'iic ti c'u s'elan ta
snop ti Dios ta atojolique. Jamal lec laj cal.
28 Jech o xal ti vo'oxuque, ich'o me abaic ta
c'ac'al. Bijanic me. Ja' jech xtoc tuc'ulanic me
ti jch'unolajeletic ti la'ac'batic ta abaic yu'un
ti Ch'ul Espíritue, yo' jech ta xaventainic ti
jch'unolajeletic yu'un ti Cajvaltique, ti ja' laj xa
sman ta sch'ul ch'ich'ele.
29 Yu'un c'alal mi libate, ta jna' ti oy buch'u ta
xtale ti ta soq'ues ti jch'unolajeletique jech chac
c'u cha'al junuc jti'oval oq'uil ti ta slilin ta ti'el ti
chije.
30 Ti jech taje, mu yanuc bu ta xloc' talel.
Li' no'ox ta xloc' ta atojolique. Ta xlo'lavanic.
Mu ta xchanubtasoxuc ti melele. Yu'un ja'
no'ox ta sc'anic ti ta sts'acliatic yu'un ti
jch'unolajeletique.
31 Bijanic me un cha'e. Ja' me vuleso ta
avo'ntonic ti c'u s'elan lichanubtasvan ti oxib
jabil ti li' oyun ta atojolique. Yu'un c'ac'al
ac'obal, ta ya'lel jsat, laj jbijubtasoxuc acotolic.
32 ’Avi tana un, Quermanotac, ta jc'ubanoxuc
comel ta sc'ob ti Diose schi'uc ti lequil ach' c'op
ti ja' sc'uxul yo'ntone. Yu'un ja' oy smuc'ul
stsatsal ti ta xac'boxuc yip avo'ntonique, yo' jech
ta xa'ac'batic ti amotonique jech chac c'u cha'al
ta x'ac'bat ti buch'u t'ujbilic xa yu'une.
33 Mu'yuc laj jc'anboxuc ataq'uinic, mi ja'uc
ac'u'ic yo' jech ta xtun cu'un.
34 Vo'oxuc xana'ic ti li'abtej ta coc ta jc'ob yo'

jech ta jmalq'uin jba, yo' jech ta jmalq'uin ti jchi'iltac xtoque.

35 Laj cac' avilic ti li'abteje, yo' jech ta xachanic ti abtel eque, yo' jech xu' xacoltaic ti buch'u abol sbaique. Mu xach'ay ta avo'ntonic ti jech laj yal ti Cajvaltique: “Ja' más xmuyubaj yo'nton ti buch'u ta xaq'ue. Ja' mu sta ti buch'u ta xich'e”, ti xie —xi ti Pabloe.

36 C'alal jech laj yal ti Pabloe, tey iquejiic scotolic. Tey laj sta ta c'oponel ti Diose.

37 Scotolic i'oq'uic. Laj smeyic. Laj sbuts'ic ti Pabloe.

38 Ta xat yo'ntonic. Yu'un i'albatic ti mu'yuc ta xilbeic ti sat yan veltae. Ts'acal to un, tey xchi'inojic batel ti bu ta x'och batel ta barco ti Pabloe.

21

Ti Pabloe ta xbat ta Jerusalén

1 C'alal laj quictacutic comel ti ancianoetique, li'ochcutic batel ta barco. Tuc' libatcutic ta Cos banomil. Ta yoc'lomal li'batcutic ta Rodas banomil. Ti teye libatcutic ta Pátara jteclum.

2 Ti ta Pátarae laj jtacutic jun barco ti ta xbat ta Fenecia banomile. Tey li'ochcutic, libatcutic.

3 C'alal libatcutique, ta jts'et c'ob icom cu'uncutic ti Chipre banomil ti joyobtabil ta nabe. Tey libatcutic c'alal to Siria banomil. Yu'un ti barcoe ta x'ech' yac' yicats ta Tiro jteclum, jech o xal tey li'ochcutic ta jteclum ti bu chpaj ti barcoe.

4 Tey laj jtacutic jch'unolajeletic. Tey licomcutic vucub c'ac'al schi'uquic. Ti jch'unolajeletique

i'ac'bat sna'ic yu'un ti Ch'ul Espíritue ti mu xbat
ta Jerusalén ti Pabloe.
5 Pero c'alal ista ti vucub c'ac'ale, liloc'cutic
batel. Scotol ti jch'unolajeletique, viniquetic,
antsetic, ololetic, laj xchi'inuncutic loq'uel c'alal
to ta sti'il jteclum. Ti tey ta ti' nabe laj jquejan
jbacutic, laj jc'oponcutic ti Diose.
6 Ts'acal to un, laj jc'oponcutic comel
ti jch'unolajeletique. Laj jmey jbacutic.
Ts'acal to un, li'ochcutic batel ta barco. Ti
jch'unolajeletique isutic batel ta snaic.
7 C'alal liloc'cutic ta Tiro jteclume, lixanavcutic
batel ta barco c'alal to Tolemaida jteclum. Tey laj
jtacutic ti jch'unolajeletique. Tey licomcutic jun
c'ac'al.
8 Ta yoc'lomal un, ti vu'uncutique tey liloc'cutic
batel. Libatcutic c'alal to Cesarea jteclum. Ti
teye, libatcutic ta sna ti Felipee, ja' ti jxanvil-
cholc'ope, ti ja' jun ta yucubal diacanoetique. Tey
licomcutic ta sna.
9 Ti Felipee oy chanvo' yantsil nich'on ti
mu'yuc malijemique. Xu' yu'unic ta xalic c'u
s'elan ta x'ac'bat sna'ic yu'un ti Diose.
10 Oy xa jayib c'ac'al ti tey oyuncutique c'alal
ja' o ic'ot jun yaj'alc'op Dios, Agabo sbi, ti liquem
talel ta Judeae.
11 Ti stuque tal svu'lanuncutic. Tey laj stsacbe
schuc ti Pabloe. Tey lic xchuc yoc sc'ob ti jech laj
yale:

—Ti Ch'ul Espíritue ta xal ti tey ta Jerusalene
jech ta xich' chuquel ti yajval chuquil li'e yu'un
ti j'israeletique. Ta xaq'uic batel ta sc'ob ti
jyanlumetique —xi.

12 C'alal jech laj ca'icutique, ti vu'uncutique
schi'uc ti jch'unolajeletic ta Cesareae laj
jc'anbecutic vocol ti Pabloe ti mu xbat ta
Jerusalene.
13 Pero ti Pabloe jech laj stac'buncutic:
—Ta xavaq'uicun ta at o'nton chquil ti jech
ta xa'oq'uique. Ti vu'une jchapanoj xa jba ti
ta xquich' chuquele, ti jech ta xquich' milel ta
Jerusalén ta sventa ti Cajvaltic Jesuse —xi.
14 Laj quilcutic ti mu sc'an pajtsanel ti Pabloe,
jech laj calbecutic:
—C'otuc ta pasel ti c'usi ta sc'an ti Dios ta
atojole —xcutcutic.
15 Ts'acal to un, tey lic jchapan jbacutic, libat-
cutic ta Jerusalén.
16 Tey laj xchi'inuncutic batel jun chib
jch'unolajeletic ti ta Cesarea jteclume. Laj
yic'uncutic batel ta xch'amunel sna jun vinic,
Mnasón sbi, ti liquem talel ta Chipre banomile,
ti vo'ne xa xch'unoj ti Cajvaltique.

Ti Pabloe ta svu'lan ti Jacoboe

17 C'alal jech lic'otcutic ta Jerusalene,
xmuyubajic xa laj sc'oponuncutic ti
jch'unolajeletique.
18 Ta yoc'lomal un, laj xchi'inuncutic batel ti
Pablo ta svu'lanel ti Jacoboe. Ti teye, tey laj
jtacutic scotol ti ancianoetique.
19 Ti Pabloe c'ot sc'opon ti ancianoetique.
Ts'acal to un, xcholet lic yal ta stojolic ti c'u s'elan
laj spas ti Dios ta stojol ti jyanlumetic ta sventae.
20 C'alal jech laj ya'iique, lequil-c'opojic ta
stojol ti Diose. Jech laj yalbeic ti Pabloe:

—Yan yutsil, Quermano, jech ti jchi'iltique ep
ta mil laj xa xch'unic ec. ¡C'u stu un! ti
jchi'iltique tsots to sc'oplal ta xa'iic ti ta spasic
smantal ti Moisese.
21 Ti jchi'iltique ta x'albatic ti vo'ot ta
xachanubtas ti jchi'iltic ti capalic ta naclej ti
ta yan lume, ti mu xa tsotsuc sc'oplal ti ta
spasic smantal ti Moisese, ti mu xa xac'beic yich'
circuncisión ti snich'onique, ti mu xa tsotsuc
sc'oplal ti ta xich'ic ta muc' ti c'u s'elan liquem
cu'untique. Jech la ta xaval ta xalique.
22 ¿C'usi xcutic taje? Yu'un ta stsob sbaic ti
jchi'iltic ti mi laj ya'iic ti li' xa oyot ta Jerusalene.
23 Ja' lec ti jech ta xapase. Oy li' chanvo'
viniquetic ta jtojolcutic ti ta xc'ot ta ts'aquiel
yu'un ti oy c'usi yalojbeic ti Diose.
24 Ic'o batel ta templo. Ac'o abaic ta lecubtasel.
Tey ta xatojbe ti c'usitic xtun yu'unique. Ts'acal
to un, xu' ta xac' ta t'axbunel ti sjolique. C'alal
ta xilic ti jchi'iltic ti jech ta xapase, tey ta snop
ta yo'ntonic ti mu jechuc ta xapas jech chac
c'u cha'al ya'binojique. Tey ta xilic ti mu'yuc
ach'ayoj jbeluc ti mantale.
25 Yan ti jyanlumetic ti laj xa xch'unique mu
xa xat yo'ntonic yu'un. Yu'un laj xa calbetic
ya'i ta carta ti mu sti'ic ti beq'uet ti ac'bil ta
smoton ti c'usitic meltsanbil ta c'abale, ti mu
sti'ic ti ch'ich'e, ti mu sti'ic sbec'tal ti animaletic
ti mich'bil snuc' ta xchame, ti mu xmulivajique
—xiic.

Ta stsaquic ti Pablo tey ta temploe

26 Jech o xal ti Pabloe laj yic' batel ti chanvo'
viniquetique. Ta yoc'lomal un, jmoj laj yac' sbaic

ta lecubtasel. Ts'acal to un, ti Pabloe i'och batel
ta templo yo' ta xal ti c'usi ora ta xlaj yo'ntonic
ta slecubtasel sbaique, ti yorail xtoc ti ta xaq'uic
ti matanal ta jujun tale.
27 C'alal ta xa sts'aqui yu'unic ti vucub c'ac'ale,
tey ta templo oy jun chib j'israeletic ti liquemic
talel ta Asia banomile. Tey laj yilic ti Pabloe. Tey
laj sliquesbeic sjol scotol ti j'israeletique. Tey laj
stsaquic ti Pabloe.
28 Jech lic avanicuc:
—Jchi'iltac, la' coltauncutic. Ti vinic li'e,
ja' ti buch'u ta xanav ta scotol banomil ti ta
xchanubtasvan ti mu xtun ta xal ti jlumaltique,
ti smantal ti Moisese, ti templo li'e. Pero avi tana
un, laj stic' ochel tal jyanlumetic, yo' tal soq'ues
ti ch'ul templo li'e —xiic.
29 Ja' jech laj yalic taje, ja' ti oy bu laj yilic
tey ta jteclum ti jmoj ta xanav ti Pablo schi'uc
ti Trófimoe, ti ja' jun j'efeso vinique. Jech o xal
ti j'israeletique laj snop ta yo'ntonic ti ja' ic'van
ochel ti Pablo tey ta temploe.
30 Jech o xal un, scotol ti jteclum Jerusalene
xvochlajetic talel, tal stsob sbaic ta anil ta
stsaquel ti Pabloe. Tey laj xjochic loq'uel, tey laj
smaquic ta ora ti sti'tac ti temploe.
31 Ti j'israeletique ta smilic ya'iic ti Pabloe. Laj
ya'i ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique ti scotol
ti jteclum xvochvun ta jmeque.
32 Jech o xal un, ti jpasmantal yu'un ti sol-
dadoetique laj stsob ta ora ti yajsoldadotaque
schi'uc ti jtsobvanejetic yu'un ti soldadoetique.
Tey ibatic ta anil ti bu xvochvun ti cristianoe-
tique. C'alal laj yilic ti j'israeletic ti ic'otic

ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique schi'uc ti
soldadoetique, laj yictaic ta smajel ti Pabloe.
33 Ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique inopaj
batel ta stojol ti Pabloe. Laj yal mantal ti ac'o
yich' chuquel ta chib cadena. Ts'acal to un, laj
sjac': “¿Buch'u li'e? ¿c'usi laj spas?”, xi.
34 Pero ti cristianoetique yalel toyol ti c'u s'elan
ta x'avanique. Ta scoj ti xvochvun ta jmeque,
jech o xal ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique
mi ja'uc juteb ta xa'ibe smelol ti c'usi ta xalique.
Jech o xal laj yal mantal ti ac'o yiq'uic batel ta
cuartel ti Pabloe.
35 C'alal ic'otic ta scojol cojol tec'obal yu'un
ti cuartele, ti soldadoetique laj xcuchic batel ti
Pabloe. Ja' ti ta smilic ya'i ta majele.
36 Yu'un scotolic x'avlajetic talel ta patil:
—¡Ac'o chamuc! —xiic ta jmec.

Ti Pabloe ta spac sc'oplal ta stojol ti cristianoetique

37 C'alal ta xa ox xtic'at ochel ta cuartel ti
Pabloe, jech laj yalbe ya'i ti jpasmantal yu'un ti
soldadoetique:
—¿Mi xu' xic'opoj jbeluc? —xi.
Ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique jech laj
stac':
—¿Mi xana' xac'opoj ta griego c'op cha'e?
38 ¿Mi mo'cot ti j'egipcio vinic un cha'e, ti le'
xa batel laj sliques jun muc' ta c'op ti laj stsob
batel chanmil (4000) jmilvanejetic ti ta xocol
banomile? —x'utat.
39 Jech laj stac' ti Pabloe:
—Mo'cun. Ti vu'une j'israelun. Voq'uemun ta
Tarso, ti ja' jun jteclum ti ich'bil ta muc' ti ta

Cilicia banomile. Avocoluc, ac'bun ave ti xu' ta
jc'opon ti jchi'iltaque —xi.
40 Ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique laj yac'
c'opojuc ti Pabloe. Jech ti stuque tey lic sva'an
sba ta tec'obal. Tey laj sva'an sc'ob ti ac'o
ts'ijlicuc ti cristianoetique. C'alal jech ts'ijilic xae,
jech laj yal ta sc'op stuquic:

22

1 —Jtot jme'oxuc, Jchi'iltac, a'yio ava'iic ti jech
ta jpac ti jc'oplale —xi.
2 C'alal laj ya'iic ti ta xc'oponatic ta hebreo
c'ope, más to its'ijiic. Jech o xal ti Pabloe jech
laj yal:
3 —Ti vu'une jchi'il jbatic. Voq'uemun ta
Tarso ti oy ta Cilicia banomile. Pero li' lich'i
ta Jerusalene. Laj quich' chanubtasel yu'un ti
Gamaliele co'ol s'elan jech chac c'u cha'al ti
mantal i'ac'batic ti jmolmuc'totique. Ti vu'une
tey ono'ox cac'oj persa ti ta xitun yu'un ti Dios ta
sjunul co'ntone jech chac c'u cha'al ta xapasic ti
vo'oxuc avi ti c'ac'al li'e.
4 Ta vo'ne laj quilbajin, laj cac' ta milel ti
buch'utic ta xch'unic ti ach' c'ope. Jech o xal un,
tey laj jchucan batel ti viniquetique, ti antsetique,
laj jtsacan talel ta chuquel.
5 Ja' rextigoetic ti banquilal palee, ti moletique,
ti laj yac'beicun carta yo' jech ta xquilbajin ti
jchi'iltic ti oy ta Damascoe. Tey libat ta sa'el ti
jch'unolajeletique yo' jech ta xquic' talel li' ta
Jerusalene, yo' jech ta xich'ic castigo.

Ti Pabloe ta xal ti c'u s'elan ijeltabat ti yo'ntone (Hch 9:1-19; 26:12-18)

6 ’C'alal libat ta bee, nopol xa sc'an xic'ot ti ta
Damascoe, nopol van batel o'lol c'ac'al, ta jech
to yepal iyal talel ta vinajel ti yan no'ox s'elan
xojobal ti joyobtabil licom yu'une.
7 Tey liyal ta lum. Tey laj ca'i ti oy Buch'u
ta xisc'opon ti jech ta xale: “Saulo, Saulo, ¿c'u
cha'al ta xacrontainun?”, xiyut.
8 Ti vu'une jech laj jac'be: “¿Buch'uot?”, xcut.
Jech laj stacbun: “Vu'un Jesusun ta Nazaret, ja'
ti Buch'u ta xacrontaine”, xiyut.
9 Ti jchi'iltaque laj yilic ti xojobal ti lic talel
ta vinajele. Ep ixi'ic. Pero mu'yuc laj ya'ibeic
sc'opojel ti Buch'u ta sc'oponune.
10 Ti vu'une laj calbe: “¿C'usi ta xac'an ta jpas,
Cajval?”, xcut. Ti Cajvaltique jech laj stac'bun:
“Lican, tamo batel abe ta Damasco. Tey ta
xa'albat scotol ti c'usi xu' ta xapase”, xiyutun.
11 Ti jech laj smacbun ti jsat ti xojobale, jech
o xal ti jchi'iltaque snitojbun batel jc'ob c'alal to
Damasco.
12 ’Ti teye, tey nacal jun vinic, Ananías ti sbie, ti
ja' jun jch'unej mantal yu'un smantal ti Moisese.
Scotol ti jchi'iltic ti tey ta Damascoe, lec sc'oplal
yu'unic.
13 Ti Ananíase bat sq'uelun ti bu tiq'uilune.
Jech laj yalbun: “Quermano Saulo, ac'o jamuc
yan velta ti asate”, xi. C'alal jech laj yale, ta ora
no'ox ijam ti jsate. Laj quil ti tey va'ale.
14 Ti stuque jech laj yalbun: “Ti Dios yu'un
ti jmolmuc'totique laj st'ujot talel yo' jech xana'
c'usi ta sc'an ti yo'ntone, yo' jech ta xavilbe sat,
yo' jech ta xava'ibe sc'opojel ti Buch'u stalel tuc'
yo'ntone.

15 Ti vo'ote ta xavalbe ya'i ti cristianoetique
sc'oplal ti Buch'u laj avile, ti Buch'u laj ava'ibe
sc'opojele.
16 Mu li'uc xana'ete. Va'lan. Lican. Ich'o vo'.
Pato avo'nton ta stojol ti Cajvaltique ti ta xch'ay
ti amule”, xiyut.

Ti Pabloe ta xal ti c'u s'elan itacat batel ta stojol ti jyanlumetique

17 ’C'alal lisut talel li' ta Jerusalene, libat ta
templo ta stael ta c'oponel ti Diose. Oy c'usi laj
quil tey.
18 Tey laj quil ti Cajvaltique. Jech laj yalbun:
“Loc'an batel ta ora ti li' oyot ta Jerusalene.
Yu'un ti achi'iltaque mu xch'unic ti ta xavalbe
ti jc'oplale”, xiyutun.
19 Ti vu'une jech laj jtac'be: “Pero, Cajval,
sna'ic ti stuquique ti lixanav ta jujun ch'ul na ta
smajel ta xchuquel batel ti buch'u ta xch'unote.
20 C'alal laj yich' milel ti avajtunel Estebane, tey
va'alun. Lec laj ca'i ti jech ta xich' milele. Ja' jech
xtoc vu'un laj jchabibe sc'u'ic ti jmilvanejetique”,
xichi'
21 Pero ti Cajvaltique jech laj yalbun: “Lican.
Yu'un ta jtacot batel ta nom ta stojol ti jyanlume-
tique”, xiyut.

Ti Pabloe oy ta sc'ob ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique

22 Ja' no'ox tey c'alal lec laj ya'iic ti
j'israeletique. Pero jech lic avanicuc:
—Altic ti jech ta xcuxi ti vinic li'e. Ac'o chamuc
—xiic.

23 Ti jech x'avlajetique, ti jech ta sjipolan ti
sc'u'ique, ti jech xvajet no'ox yu'unic ti pucuque,
24 jech o xal ti jpasmantal yu'un ti soldadoe-
tique laj yal mantal ti ac'o yich' tiq'uel ochel ta
cuartel ti Pabloe. Laj yal xtoc ti ac'o yich' nucul
yo' jech ta sjam ye ti Pabloe, yo' jech ta xal ti c'u
cha'al ti jech x'avlajetic o ti schi'iltac ta stojole.
25 C'alal jech chucul xa yu'unic ti ta xac'beic ti
nucule, ti Pabloe jech laj yalbe ti capitan ti tey
va'ale:
—¿Mi avich'oj mantal ti ta xatsits jun jromano
vinic ti c'alal mu'yuc to chapajem ti smule?
—xut.
26 C'alal jech laj ya'i ti capitane, bat yalbe ya'i
ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique:
—Bijan me ti jech ta xapase. Yu'un ti vinique
ja' jun jromano —xi.
27 Jech o xal ti jpasmantal yu'un ti soldadoe-
tique tey ibat ti bu oy ti Pabloe. Jech laj sjac'be:
—¿Mi melel ti jromanoote? —xut.
Jech laj stac' ti Pabloe:
—Romanoun —xi.
28 Ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique jech laj
yal:
—Ti vu'une ep jtaq'uin laj jlajes yo' jech libisat
ta jromano —xi.
Jech laj yal ti Pabloe:
—Pero ti vu'une, yu'un voq'uemun ta yosil ti
Romae —xut.
29 Jech o xal ti soldadoetic ti buch'utic ta ox
xac'beic nucul ti Pabloe laj sq'uej sbaic batel. Ja'
jech xtoc ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique, ti
c'alal laj ya'i ti ja' jromano ti Pabloe, ep ixi' ti
jech laj xa yac' ta chucbel ti sc'obe.

Ti Pabloe oy ta stojol ti banquilal jchapanvanejetic yu'un ti j'israeletique

30 Ta yoc'lomal un, ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique ta sc'an ta xa'i ya'i c'usi smul ti Pablo yu'un ti schi'iltaque. Jech o xal laj sjitunbe ti cadenae. Ja' jech xtoc laj stac ta iq'uel ti banquilal palee schi'uc ti banquilal jchapanvanejetique. Ts'acal to un, laj sloq'ues batel ti Pabloe. Laj sva'an ta stojol ti jchapanvanejetique.

23

1 Ti Pabloe tey laj sq'uel batel ti jchapanvanejetique. Jech laj yalbe:

—Jchi'iltac, ti c'usi laj xa jpas talele, mu'yuc jmul xca'i ta stojol ti Diose —xi.

2 Jech ti banquilal pale Ananíase laj yalbe mantal ti buch'utic tey nopol va'alic ta sts'el ti Pabloe ti ac'o spac'be ta majel ti yee.

3 Ti Pabloe jech laj stac':

—Ti vo'ote jeche' ta xapac'ta aba. Dios jech ta spac'ot ta majel. Yu'un tey chotolot ta xabis aba ti ta xachapanun yu'un ti mantale c'alal mu xavac' ta aventa ti mantale. Yu'un laj aval mantal ti ac'o quich' majele —xi.

4 Ti buch'utic tey va'alique jech laj yalic:

—¿Mi ja' jech ta xatoy ave ta stojol ti banquilal pale yu'un ti Diose? —xiic.

5 Ti Pabloe jech laj yal:

—Jchi'iltac, mu jna' mi ja' ti banquilal palee. Yu'un ta xal ti sc'op Diose: “Mu xachopol-c'opoj ta stojol ti jchapanvanejetic yu'un ti alumale”, ti xie —xi ti Pabloe.

6 Ti Pabloe laj yil ti oy jlom jsaduceoetic ti c'u
yepal tsobolic ti jchapanvanejetique schi'uc tey
oy jlom jfariseoetic xtoc. Jech tsots lic c'opojuc ti
jech laj yale:
—Jchi'iltac, ti vu'une jfariseoun. Ti jtot jme'e,
jfariseoetic. Ja' no'ox ta xachapanicun o ti jech
jpatoj co'nton ti ta xcha'cuxi ti animaetique —xi.
7 C'alal jech laj yal ti Pabloe, jech o xal ti
jfariseoetique, ti jsaduceoetique lic stsac sbaic ta
c'op stuquic. Mu xa jmojuc yo'ntonic ti c'u yepal
tey stsoboj sbaique.
8 Yu'un ti jsaduceoetique ta xalic ti mu'yuc
ta xcha'cuxi ti animaetique, ti mu'yuc ti
ángeletique, ti mu'yuc ti ch'ulelaletique. Yan
ti jfariseoetique xch'unojic ti ta xcha'cuxi ti ani-
maetique, ti oy ángeletique, ti oy ch'ulelaletique.
9 Jech o xal scotolic x'avlajetic ta jmec. Oy jun
chib jchanubtasvanejetic yu'un ti mantale ti co'ol
sjolic schi'uc ti jfariseoetique tey iva'iic. Jech laj
yalic:
—Mu'yuc c'usi chopol spasoj ti vinic li'e. Yical
nan oy bu ic'oponat yu'un jun ángel o yu'un jun
ch'ulelal. Jech o xal naca mi ja'uc ta jcrontaintic
ti Diose —xiic.
10 Ti jech mu no'ox albajuc xvochvun ti
j'israeletique, jech o xal ti jpasmantal yu'un ti
soldadoetique ixi' ti xu' ta xjecholanic ta milel
ti Pabloe. Jech o xal un, laj stac ta iq'uel
yajsoldadotac yo' jech ta xch'aquic loq'uel ti
Pablo ti bu tsobolique, yo' jech ta xbat yan velta
ta cuartel.
11 Ta yac'obalil un, tey laj yac' sba iluc ti
Cajvaltic ta stojol ti Pabloe. Jech laj yal:

—Mu xaxi', Pablo. Ti c'u s'elan laj xa aval ti jc'oplal li' ta Jerusalene, ja' jech ta xbat aval ti jc'oplal ti ta Romae —xi.

Chapbil sc'oplal ti ta xmilat ti Pabloe

12 Ta yoc'lomal un, oy jun chib j'israeletic ti laj scomonopic ti ta sc'an schamelic ti mi mu'yuc xmil yu'unic ti Pabloe. Jech o xal laj yalic ti mu xve'ic ti mu xuch'ic vo' ti mi mu to ta xc'ot ta pasel yu'unique.

13 Más jutuc ta cha'vinic (40) ti jech laj snopique.

14 Jech o xal ti stuquique ibatic ta stojol ti banquilal paleetique, ti moletic yu'un ti j'israeletique. Jech laj yalic:

—Ti vu'uncutique laj xa jc'an jchamelcutic ta stojol ti Diose ti mi mu to xmil cu'uncutic ti Pabloe. Jech o xal mu xive'cutic c'alal mu to xlaje.

15 Jech o xal un, ti vo'oxuque schi'uc ti yan banquilal jchapanvanejetique, ti oc'ome c'anbeic ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique ti ac'o yic' talel ta atojolic ti Pabloe. Albeic ya'i ti ta xac'an xacha'meltsanbeic ti smule. Ja' jech ti vu'uncutique tey chapaluncutic ta jmilcutic ta be yo' jech mu xc'ot ta atojolic —xiic.

16 Pero ti squerem ol ti schi'il ta voq'uel ti Pabloe laj ya'i ti c'op taje. Jech o xal bat ta cuartel, bat yalbe ya'i ti Pabloe.

17 Jech o xal ti Pabloe laj stac ta iq'uel jun ta scotol ti capitanetique. Jech laj yalbe:

—Ic'o batel ti querem li'e ta stojol ti jpasmantal avu'unique. Yu'un oy c'usi ta xal —xut.

18 Ti capitane laj yic' batel ti quereme. Jech laj
yal:
—Ti jchuquel Pabloe laj sc'anbun vocol ti ta
xquic'bot talel ta atojol ti querem li'e. Yu'un la
oy c'usi ta sc'an ta xalbot —xi.
19 Ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique snitojbe
batel sc'ob ti quereme. Tey laj sq'uej sbaic batel.
Jech laj sjac'be:
—¿C'usi ta xavalbun? —xut.
20 Ti quereme jech laj yal:
—Ti j'israeletique laj xa scomonopic, ti oc'ome
ta xtal sc'anbot ti ac'o avic' batel ti Pablo ta stojol
ti jchapanvanejetique. Yu'un la ta sc'an ta sna'ic
lec c'usi ti smule.
21 Pero mu xach'un. Yu'un jeche' ta xalic.
Yu'un más jutuc ta cha'vinic (40) svinictac ti
jchapanvanejetique ti tey nacal ta xmalavanic ta
bee. Yu'un laj xa sc'an schamelic ti mu xve'ic ti
mu xuch'ic vo' ti mi mu to ta xcham yu'unic ti
Pabloe. Ja' xa no'ox smalaojic ti c'usi ta xavale
—xi ti quereme.
22 Ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique laj
yalbe ti quereme ti mu me buch'u xalbe ya'i taje.
Tey laj stac batel.

Ti Pabloe tacbil batel ta stojol ti gobernador Felixe

23 Ti jpasmantal yu'un ti soldadoetique laj stac
ta iq'uel cha'vo' yajcapitanetic. Laj yalbe mantal
ti ac'o xchapanic chib ciento (200) soldadoetic ti
ta xanavic ta yoquique, lajuneb schanvinic (70)
ta vo' soldadoetic ti cajal ta ca' ta xbatique, ti chib
ciento (200) soldadoetic ti ta xich'ic slanzaique,

yo' jech ta xloq'uic batel ta baluneb ora ac'obal,
yo' jech ta xbatic ta Cesarea jteclum.
24 Ja' jech xtoc laj yal mantal ti ac'o chapan-
batuc sca' ti Pabloe yo' jech ta xcaji batel. Laj
yal mantal xtoc ti ac'o lecuc c'otuc ta stojol ti
gobernador Felixe.

25 Ti capitanetique laj yich'ic batel jun carta ti
laj spas ti jpasmantal yu'un ti soldadoetic ti jech
ta xale:

26 —Ajvalil Felix, ti ich'bilot ta muc'
cu'uncutique, chabanucot ta xcalbot ti vu'un
Claudio Lisiasune.
27 Ti j'israeletique laj stsaquic, ta sc'an ta
smilic ya'i ti vinic li'e. Pero c'alal laj ca'i ti ja'
jromano cristianoe, jech o xal libat jpoj schi'uc ti
cajsoldadotaque.
28 Ti jech laj jc'an ti ta xca'i c'usi smul ti
ta sa'bat yu'un ti j'israeletique, jech o xal ti
vu'une laj quic' batel ti vinic li'e ta stojol ti
jchapanvanejetic yu'un ti j'israeletique.
29 Pero laj ca'i ti ja' no'ox smul ta sa'bat yu'un
ti smantal stuquique. Pero ivinaj ti ma'uc smul
yo' ta xich' milele. Mi ja'uc ti tiq'uil ta xcom ta
chuquele.
30 Pero ti c'alal laj ca'i ti chapal xa sc'oplal ti ta
xmilat yu'un ti schi'iltaque, li' laj jtacbot talel ta
atojole. Ja' jech xtoc laj xa calbe ya'i ti buch'utic
ta sa'beic smul ti vinic li'e, ti ac'o talicuc li' ta
atojole, yo' jech ta xalbot ava'i c'usi ti smule. Ja'
no'ox jech yepal ta xcalbot ava'i, —xi ti cartae.

31 Ti c'u s'elan i'albatic yu'un ti jpasmantal
yu'unique, jech laj spasic ti soldadoetique. Laj

yiq'uic batel ta ac'obaltic ti Pabloe c'alal to Antípatris jteclum.
32 Ta yoc'lomal un, ti soldadoetic ti ta xanavic batel ta yoquique isutic batel ta cuartel. Yan ti cajajtic ta ca'e tey stam batel sbeic schi'uc ti Pabloe.
33 C'alal ic'otic ta stojol ti gobernador tey ta Cesarea jteclume, laj yaq'uic ti cartae. Laj yaq'uic comel ti Pablo xtoque.
34 C'alal laj yo'nton ta sq'uelel carta ti gobernadore, tey laj sjac'be ti Pablo ti bu liquele. C'alal jech laj ya'i ti liquem talel ta Cilicia banomile,
35 jech laj yalbe:
—Ja' to ta xca'i ac'op c'alal mi talic ti buch'u ta sa'ic amule —xut.
Tey laj yal mantal ti ac'o yich' chabiel lec ti Pablo tey ta cabilto yu'un ti Herodese.

24

Ti Pabloe ta spac sc'oplal ta stojol ti gobernador Felixe

1 Vo'ob c'ac'al xa ox yech'el c'alal ja' o tey ic'ot ti banquilal pale Ananíase, schi'uc jun chib ti moletique, schi'uc jun licenciado ti ja' Tértulo sbie. Ti stuquic taje tey ic'otic ta stojol ti gobernador Felixe, yo' jech ta xalbeic smul ti Pabloe.
2 C'alal ic'bil talel ti Pabloe, ti licenciado Tértuloe jech laj yal ti lic sa'be smul ti Pablo ta stojol ti gobernador Felixe:
—Colavalbuncutic, Gobernador, ti ta aventa vo'ot ti mu'yuc c'usi jna'cutique, ti mu'yuc c'ope, ti lec oyuncutic ta sventa abijile.

3 Colavalbuncutic ti vo'ot ta aventa ti jcotolcutic jech ta jtacutique.
4 Pero mu jc'an ta jch'ay ep avo'nton. Ta jc'anbot vocol ti a'yibuncutic jliqueluc ti yatel co'ntoncutique.
5 Ja' schamel jteclum ti vinic li'e. Yu'un bu'yuc no'ox ta xanav ta sjoylej ti banomile ta sliques c'op. Ja' yu'un ta xch'acan sbaic ti jchi'iltaque. Pero ma'uc no'ox jech taje. Ja' banquilal totil yu'unic ti buch'utic xch'unojic ti Nazareno sbie.
6 Ja' jech xtoc oy bu laj yac' persa ti ta sts'i'le ti temploe. Jech o xal ti vu'uncutique laj jtsacutic. Ta ox jchapancutic jech chac c'u cha'al ta xal ti jmantalcutique.
7 ¡C'u stu un! ti Lisiase, ti ja' banquilal jpasmantal yu'un ti soldadoetique, laj stic' sba ochel ta jtojolcutic. Ta persa laj spojbuncutic ta coc ta jc'obcutic ti vinic li'e,
8 Ja' jech xtoc laj yal, ti buch'utic ta sa'be smul ti vinic li'e ti ac'o talicuc li' ta atojole. Jech o xal un, jac'bo ava'i atuc ti smule yo' jech xana' ti ja' melel jech chac c'u cha'al ta xcalcutique —xi ti Tértuloe.
9 Ti j'israeletic ti tey va'ajtique scotol laj yalic ti ja' melele.
10 Jech o xal ti gobernador Felixe laj spasbe seña ti Pabloe ti xu' ta xc'opoje. Ti Pabloe jech lic yal:

—Lec ta xca'i ti jech ta jpac jc'oplal li' ta atojole. Yu'un jna'oj ti jal xa jabil jchapanvanejot yu'un ti banomil li'e.
11 Oy xa slajchebal c'ac'al ti lic'ot ta Jerusalén yo' jech ta xquich' ta muc' ti Diose. Xu' xajac'

ava'i ta yan mi melel ti c'usi ta xcale.
12 Mu'yuc yacalun ta sa' c'op laj staicun ti
viniquetic li'e. Mi ja'uc xvochvun cu'un ti
cristianoetic tey ta temploe, mi ja'uc ta ch'ul
naetic, mi ja'uc ti ta jteclume.
13 Ti viniquetic li'e mu xu' ta staic ti jmule.
14 Pero ti c'usi jamal ta xcal ava'ie, ja' ti ta
xquich' ta muc' ti Dios yu'un ti jmolmuc'totaque,
ti co'ol schi'uc jech chac c'u cha'al ti ach' c'op
ti toj chopol sbiinoj yu'unique. Yu'un ta jch'un
scotol ti c'usi ta xal ti mantale schi'uc ti c'usitic
laj sts'iba comel ti j'alc'opetique.
15 Jech jpatoj co'nton ta stojol ti Diose jech
chac c'u cha'al ti stuquique, ti ta xcha'cuxi ti
animaetique, ti buch'u lec i'ech' ta sba banomile
schi'uc ti buch'u chopolique.
16 Jech o xal un, ti c'usi ta jpase ta xcac' persa
ti lec ta xbat cu'une, yo' jech mu jta jmul ta stojol
ti Diose schi'uc ta stojol ti cristianoetique.

17 ’C'alal laj co'nton ta xanobal jayib jabil ta
yan lumetique, lisut talel ta jlumal, yo' tal cac'be
smotonic ti buch'u abol sbaique. Ja' jech xtoc tal
cac'be smoton ti Diose.
18 Ja' jech yacal ta jpas ta templo c'alal ja' o
tey laj staicun jun chib j'israeletic ti liquemic
talel ta Asia banomile. Mi ja'uc ep cristianoetic
xvochvun ti c'alal laj co'nton ta slecubtasel jbae.
19 Ja' ac'o talicuc taje yo' jech ta xalic ti jmul li'
ta atojole, ti mi oy ti jmul ta xilique.
20 Mi mo'oje, ac'o yalic ti jchi'iltac li'e c'usi ti
jmul laj stabeicun ti banquilal jchapanvanejetic
cu'uncutique c'alal oyun ta stojolique.

21 Mu jna' mi ja' van jmul laj ya'i ti jchi'iltac
ti jech tsots laj calbe ya'iique: “Ta xachapanicun
yu'un ti jech jch'unoj ti ta xcha'cuxi ti animae-
tique”, ti xichie —xi ti Pabloe.
22 Ti gobernador Felixe ya'binoj lec ti c'u
s'elan xch'unojic ti buch'utic ta xich'ic ta muc'
ti Cajvaltique. Jech o xal c'alal laj ya'i ti c'usi laj
yal ti Pabloe, tey quechel ta be com sc'oplal. Jech
laj yal:
—Ja' to ta xca'i lec ac'opic c'alal mi tal ti
Lisiase ti ja' jpasmantal yu'un ti soldadoetique
—x'utatic.
23 Jech o xal un, ti gobernador Felixe laj yal
mantal ta stojol ti capitane ti ac'o ba yich' tiq'uel
ta chuquel yan velta ti Pabloe. Pero ti teye xu' ta
x'och vu'lanatuc ti Pabloe.
24 Ech' jayibuc c'ac'al, ti gobernador Felixe
schi'uc ti yajnil, Drusilae, ti ja' j'israelal antse,
laj staic ta iq'uel ti Pabloe, yo' jech ta x'albatic
sc'oplal ti c'u s'elan ta ch'unel ti Jesucristoe.
25 Pero c'alal laj yal ti Pabloe sc'oplal ti tuq'uil
o'ntonale, ti pajtsanobbaile, ti chapanel ta slaje-
bal c'ac'ale, ixi' ti gobernador Felixe. Jech o xal
jech laj yal:
—Avi li'e, batan. Tey ta jtaot ta iq'uel c'alal mi
oy bu xocolune —xut.
26 Ja' jech xtoc ti gobernador Felixe ta smala
ti ta x'ac'bat taq'uin yu'un ti Pabloe, yo' jech ta
scolta batel. Jech o xal ep ta velta laj staolan ta
iq'uel.
27 I'ech' chib jabil ti mu'yuc imeltsaj sc'oplal
ti Pabloe. Ti gobernador Felixe sta yorail ti
iloc' ta yabtele. Ja' icom ta sq'uexol ti Porcio

Festoe. Ti Felixe ta sc'an ti lec sc'oplal yu'un ti j'israeletique. Jech o xal tey tiq'uil ta chuquel laj yicta comel ti Pabloe.

25

Ti Pabloe oy ta stojol ti gobernador Festoe

1 Jech o xal ti Festoe lic yich' ti yabtele, yo' jech ta x'och ta gobernador tey ta Cesarea. Ech' xa ox yoxibal c'ac'al tey imuy batel ta Jerusalén.

2 Ti banquilal paleetic teye, ti j'israeletic ti ich'bil yeique tey laj yac'be sna' ti Festoe ti ac'o to yich' chapanel ti Pabloe.

3 Ti stuquique laj sc'anbeic vocol ti gobernadore ti ac'o taluc yu'un ta Jerusalén ti Pabloe. Ti jech ta sc'anic taje, ja' ti oy ono'ox ta yo'ntonic ti ta smilic ya'iic ta bee.

4 Pero ti gobernador Festoe laj yal ti tiq'uil ta chuquel ta Cesarea ti Pabloe. Laj yal xtoc ti Festoe ti snopoj xa ti ta xbat teye.

5 Jech o xal jech laj yal:

—Ti buch'utic yich'oj yabtelic avu'unique ac'o xchi'inun batel ta Cesarea. Yu'un mi oy smul ti vinic taje xu' ta xavalic teye —xi.

6 Ti gobernador Festoe ja' no'ox ijoc'tsaj vaxaquib o mi lajuneb c'ac'al tey ta Jerusalén. Ts'acal to un, tey isut batel ta Cesarea jteclum. Ta yoc'lomal un, bat chotluc ti bu ta xchapanvane. Tey laj stac ta iq'uel ti Pabloe.

7 C'alal i'och batel ti Pabloe, jech o xal un, ti j'israeletic ti liquemic talel ta Jerusalene inopajic batel. Tey ep ta tos c'u s'elan lic sa'beic smul ti Pabloe. Pero mu'yuc smelol ti c'usi ta xalique.

8 Ti Pabloe jech laj yal ti ta spac sc'oplale:
—Ti vu'une mu'yuc c'usi jtaoj jmul, mi ja'uc ti mantal yu'un ti jchi'iltaque, mi ja'uc ti ta temploe, mi ja'uc ti banquilal ajvalil ti oy ta Romae —xi.
9 Pero ti gobernador Festoe ta sc'an ti lec ta x'ilat yu'un ti j'israeletique. Jech o xal jech laj sjac'be ti Pabloe:
—¿Mi ta xac'an ta xabat ta Jerusalén yo' jech ta jchapanot tey? —xut.
10 Ti Pabloe jech laj stac':
—¿C'u cha'al, Gobernador, ti c'alal li' va'alun ta chapanobbail yu'un ti ajvalil ta Roma ti bu ta sc'an ta xquich' chapanele? Xana' ti mu'yuc jtaoj tsots jmul ta stojol ti j'israeletique.
11 Mi laj xa jta jmul ti ja' xtun o ti ta xichame, tey c'alal. Mu xu' jpac jc'oplal. Pero mi jeche' no'ox ta xalic ti oy jmule, mu'yuc buch'u ta xiyac' ta yoc ta sc'ob ti j'israeletique. Ja' ta jc'an ti ac'o xchapanun stuc ti ajvalil ti ta Romae —xi ti Pabloe.
12 C'alal laj sc'an bijubtasel yu'un ti jtojobtasvanejetique, jech laj yal ti Festoe:
—Laj xa ac'an ti ta xchapanot ti ajvalil ta Romae. Tey ta xabat —xi.

Ti Pabloe oy ta stojol ti ajvalil Agripae

13 Ech'em xa jun chib c'ac'al, ti ajvalil Agripae schi'uc ti yajnil, Berenicee, ibatic ta Cesarea ta svu'lanel ti gobernador Festoe.
14 Tey ijalijic. Jech o xal ti Festoe tey laj yalbe ya'i sc'oplal Pablo ti ajvalil Agripae. Jech laj yal:
—Oy li' jun vinic ti tiq'uil ta chuquel ti laj yicta comel ti gobernador Felixe.

15 C'alal li'ay ta Jerusalene, ti banquilal paleetique schi'uc ti moletic yu'un ti j'israeletique laj sc'anbeicun ti ac'o jchapan yo' jech ta xich' milel ti vinic taje.
16 Pero ti vu'une laj jtac'be ti mu'yuc jtalel ti vo'otic jromanootique ti ta xcac' ta milel jun vinic ti c'alal mu'yuc ta spac sc'oplale, ti mu'yuc ta stsac sbaic ta satilal schi'uc ti jsa'muliletique.
17 Jech o xal ti c'alal italic li'e, mu'yuc laj jaliltas. Yu'un ta yoc'lomal no'ox bat chotlucun ti ta chapanobbaile. Tey laj jtac ta iq'uel ti vinique.
18 Pero ti jsa'muliletique mu jechuc laj sa'beic ti smule jech chac c'u cha'al jnopoje.
19 Ti smul ti laj sa'beique, ja' no'ox la ta scoj ti c'usi xch'unojique, schi'uc la xtoc ti Jesús ti ichame, pero ti ta xal ti Pabloe ti cuxul la xtoque.
20 Tey mu stac' a'yeluc laj ca'i ti c'usi xu' ta jpase. Jech o xal laj jac'be ti Pabloe ti mi ta sc'an ta xba yich' chapanel ta Jerusalén ti va'i s'elan ti sc'oplale.
21 Pero ti stuque ja' laj sc'an ti ta xich' chapanel yu'un ti ajvalil Augustoe. Jech o xal un, laj cal mantal ti ac'o tic'luc to ta chuquel ja' to ti mi xu' cu'un ta jtac batel ta stojol ti ajvalile —xi ti Festoe.
22 Ti ajvalil Agripae jech laj yalbe ti Festoe:
—Ta jc'an ta xca'ibe sc'op ti vinic taje —xi.
Jech laj stac' ti Festoe:
—Oc'om ta xava'i c'usi ta xal —xut.
23 Ta yoc'lomal un, ti ajvalil Agripae schi'uc ti Berenicee yan no'ox yutsil smeltsanoj sbaic ochel, schi'uc ti banquilal soldadoetique, schi'uc ti buch'u ich'bilic ta muc' ta jteclum Cesareae.

Jech ti Festoe laj stac mantal ti ac'o yich' loq'uesel
talel ti Pabloe.
24 Jech o xal ti Fesote jech lic yal:
—Ajvalil Agripa schi'uc ti c'u avepalic li'
tsoboloxuc Jchi'iltac, li' oy va'al ti vinique ti ep ta
sa'bat smul yu'un ti j'israeletic tey ta Jerusalene,
ti li' ta Cesareae. Ti stuquique mu xictaic ta yalel
ti ac'o chamuc ti vinic li'e.
25 Pero ti vu'une ta xquil ti mu'yuc c'usi chopol
spasoj yo' jech ta xchame. Pero ti stuque laj
xa sc'an ti ta xich' chapanel yu'un ti ajvalil
Augustoe. Jech o xal laj xa jnop ti ta jtac batel
ta Romae.
26 Pero mu stac' a'yeluc ta xca'i c'usi xu' ta
jts'ibabe batel ti ajvalil cu'untique, sc'oplal smul
ti vinic li'e. Jech o xal laj jtac ta iq'uel yo' jech li'
oy va'al ta atojolique. Pero lec ta xca'i ti li' oyot,
Ajvalil Agripa, yo' jech ta xavich'be ye ti vinique,
yo' jech oy c'usi xu' ta jts'ibabe scarta ti ajvalile.
27 Yu'un q'uexlaltic sba ya'yel ta jtac batel jun
jchuquel ti c'alal mu'yuc ta xich' alel c'usi ti
smule —xi ti Festoe.

26

Ti Pabloe ta spac sc'oplal ta stojol ti ajvalil Agripae

1 Ti ajvalil Agripae jech laj yalbe ti Pabloe:
—Xu' xapac ac'oplal —xut.
Ti Pabloe tey lic sva'an sc'ob. Jech lic c'opojuc:
2 Lec ta xca'i ti xu' ta jpac jc'oplal li' ta atojol,
Ajvalil Agripa, ti c'u s'elan ta sa'beicun jmul ti
jchi'iltaque.

3 Ti vo'ote xana' lec, xavojtiquin lec scotol ti c'u
s'elan liquem cu'uncutique, ti c'u s'elan ti c'op
cu'uncutic ti vu'uncutic j'israeluncutique. Jech o
xal ta jc'anbot ti ts'ico avocol a'yio ti jc'ope.

Stalel ti Pablo c'alal mu'yuc to ox jelbil ti yo'ntone

4 ’Scotol ti jchi'iltaque sna'ic lec ti c'u s'elan
lich'i tey ta jlumale, ti tey ta Jerusalene.
5 Ja' jech xtoc ti jchi'iltaque sna'ic lec, xu' ta
xalic ti mi ta sc'anique, ti c'alal lich'i talele,
jfariseoun, ti ja' jun jch'unojcutic ti tsots sc'oplal
ta jpascutic ti mantale.
6 Ti jmul ta xil ti jchi'iltaque, ti li' va'alun ti
ta xquich' chapanele, ja' ti jpatoj co'nton ti ta
xcha'cuxes animaetic ti Diose jech chac c'u cha'al
i'albatic ti jmolmuc'totcutique.
7 Ja' jech spatoj yo'ntonic ti lajcha'chop jmol-
muc'totcutic ec ti ta xc'ot ta pasel yu'un ti Dios
taje. Jech o xal un, ti stuquique, c'ac'al ac'obal
yac'oj sbaic ta tunel ta yich'el ta muc' ti Diose.
Ti jech jpatoj co'ntone, ja' jmul ta xiyilic ti
jchi'iltaque, Ajvalil Agripa.
8 Ti vo'oxuc li'e, ¿mi mu xach'unic ec ti ta
xcha'cuxes animaetic ti Diose?

Ti Pabloe laj to ox yilbajin ti jch'unolajeletique

9 ’Ta vo'ne, laj jnopilan ti oy c'usi tsots sc'oplal
ta jpase yo' jech ta jcrontain ti Jesús ta Nazarete.
10 Ja' jech laj jpas tey ta Jerusalén. Ti jech
yac'ojbun ye ti banquilal paleetique, laj jtsac laj
jtic' ta chuquel ti jch'unolajeletique. C'alal jech
ta xich'ic milele, lec laj ca'i.

11 Ep ta velta laj jtsits yo' jech ta xicta sbaic
ta xch'unel ti Jesuse. Ti va'i s'elan laj jpas taje,
jech laj jpasolan ta jujun ch'ul na. Bats'i capem
ti jol yu'unique. Jech o xal un, bat jsa'olan ti
jch'unolajeletic ti oyic ta jujun jteclume, c'alal to
ta yan banomil.

Ti Pabloe ta xcha'al ti jeltabil ti yo'ntone
(Hch 9:1-19; 22:6-16)

12 'Tey libat ta jteclum Damasco, jnopoj batel
ti chba jtsac talel ti jch'unolajeletique. Yu'un
yac'ojbun ye sti' ti banquilal paleetique.
13 C'alal oyun xa ta bee, ¡c'u stu un! Ajvalil
Agripa, ti ta o'lol c'ac'ale, joyobtabil lic'otcutic
schi'uc ti jchi'iltaque ta jun luz ti lic talel ta
vinajele, ti tsots ta jmec ti xojobale, ti ja' mu sta
xojobal ti c'ac'ale.
14 Jcotolcutic libajcutic ta lum. Tey laj ca'i ti oy
buch'u ta xc'opoj ta hebreo c'op ti jech ta xale:
"Saulo, Saulo, ¿c'u cha'al ta xacrontainun? Ta
xayayijes aba atuc jech chac c'u cha'al ta spas ti
vacaxe ti ta slic ta teq'uel ti yabtejebe", xiyutun.
15 Jech laj jtac'be: ¿Buch'uot? xcut. Ti
Cajvaltique jech laj yalbun: "Vu'un Jesusun, ti
Buch'u ta xacrontaine.
16 Lican, va'lan. Yu'un laj cac' jba iluc ta atojol
yo' jech ta xatun cu'un, yo' jech rextigo ta xac'ot
ti c'usi laj avil li'e, schi'uc ti c'usi ta to xavil
batele.
17 Tey ta jpojot ta yoc ta sc'ob ti achi'iltaque, ta
yoc ta sc'ob ti jyanlumetique, ti tey ta jtacot batel
ta stojolique.
18 Ti jech ta jtacot batel ta stojolique, yo' jech ta
xajambe satic, yo' jech mu teyuc no'ox ta xanavic

ta ic'al osil, yo' ac'o xanavuc ta saquil osil, ti mu
staojuc yav ti pasbilic ta mantal yu'un ti pucuje,
yo' jech ta xisch'unicun yo' jech ta xich'ic perdón
yu'un ti smulique, yo' jech ta x'ac'bat srextoic
jmoj schi'uc ti buch'u t'ujbilic yu'un ti Diose”,
xiyut ti Cajvaltique.

Ti Pabloe ta xch'unbe smantal ti Cajvaltic ti laj yile

19 ’Jech o xal un, Ajvalil Agripa, mu'yuc laj
jbajbe smantal ti Buch'u laj quil ta vinajele.
20 Tey lic cal ti lequil ach' c'op ta stojol ti
cristianoetic tey ta Damascoe. Ts'acal to tey laj
calolan tey ta Jerusalén schi'uc scotol ta Judea
banomil, schi'uc ti jyanlumetic xtoque. Laj calbe
ya'i ti ac'o yictaic ti chopol yo'ntonique, ti ac'o
suticuc talel ta stojol ti Diose, ti ac'o spasic ti c'usi
leque, yo' jech ta xvinaj ti jeltabil ti yo'ntonique.
21 Ja' jech jmul ti laj stsaquicun ti jchi'iltac ti
tey ta temploe, ti ta xismilic ya'iique.
22 Ti jech coltabilun yu'un ti Diose, li' to
va'alun ta yalel ti lequil ach' c'op ta stojol scotol
ti cristianoetique, manchuc mi yalel toyol ti
sbijilique. Mi ja'uc ta jel jutebuc ti c'usi laj yal
comel ti j'alc'opetique schi'uc ti c'usi laj yal ti
Moisese ti oy c'usi ta xc'ot ta pasele.
23 Ti jech taje, ja' sc'oplal ti Cristo ti ta ono'ox
xich' ti svocole. C'alal mi jech chamem xae, ja'
ba'yel ta xcha'cuxi, yo' jech ta xa'iic sc'oplal ti
saquilal osil ti ja' colebale ti jchi'iltaque schi'uc
ti jyanlumetique —xi ti Pabloe.

Ti Pabloe ta xac' persa yo' ti ac'o xch'un Cajvaltic ti ajvalil Agripae

24 Ti jech laj yal ti Pablo ti ta spac ti sc'oplale,
jech o xal ti Festoe jech i'avan:
—Chuvajot, Pablo. Ti jech ep laj achan ti vune
lajoybij ta chuvaj yu'un —xi.
25 Ti Pabloe jech laj stac':
—¡Bu xata ti chuvajune, Gobernador Festo! Ti
c'usi ta xcale ja' melel, oy smelol.
26 Ti va'i s'elan ta xcale, sna' lec ti ajvalil Agripa
ti li' oy ta jtojoltique. Jech o xal un, jamal ti que
jti' ta stojole. Yu'un jna' ti ta sna' lec ti ajvalil
Agripa scotol taje. Yu'un mu ta muculuc ti c'usi
ic'ot ta pasele.
27 ¿Mi ta xach'un, Ajvalil Agripa, ti c'u s'elan
laj yalic comel ti j'alc'opetique? Ta jna' ti ta
xach'une —xi ti Pabloe.
28 Ti ajvalil Agripae jech laj stac':
—Juteb xa sc'an ta xicom ta jch'unolajel avu'un
ya'yeluc —xi.
29 Ti Pabloe jech laj yal:
—Mi ep ta bel, mi jutuc no'ox, pero ta sc'an ti
Diose ti ma'uc no'ox vo'ot ta xach'une, ja' jech
xtoc, ac'o xch'unic ti c'u yepal oy ta xa'iic avi
li'e. Ac'o staic jech chac c'u cha'al ti vu'un laj
jtae. Pero ma'uc ti chuquel ta cadenae —xi.
30 C'alal jech laj yal ti Pabloe, tey lic va'iuc ti
ajvalil Agripae, ti gobernadore, ti ants Berenicee,
schi'uc scotolic ti c'u yepal tey chotolique.
31 Tey laj sq'uej sbaic batel yo' ta snopic ti c'op
taje. Jech laj yalbe sbaic:
—Ti vinic le'e mu'yuc c'usi chopol spasoj ti jech
ta xich' aq'uel ta milele, mi ja'uc ti jech tiq'uil ta
xcom ta chuquele —xut sbaic.
32 Ti Agripae jech laj yalbe ti Festoe:

—Xu' ta xich' coltael batel ti vinic li'e ti manchucuc laj xa sc'an ti ta xich' chapanel yu'un ti ajvalil ta Romae —xi.

27

Ti Pabloe itacat batel c'alal to Roma

1 C'alal ista sc'ac'alil ti ta xistacuncutic batel ta Italia banomile, jech o xal ti Pabloe schi'uc ti yan jchuqueletique i'ac'bat ta yoc ta sc'ob jun capitán ti Julio sbie, ti ja' totil yu'un ti jvoc' soldado ti ja' Augusto sbie.

2 Tey li'ochcutic ta jun barco ti liquem talel ta Adramitio jteclume, ti ta xa xloc' batel yo' ta xbat ta Asia banomil. Tey laj xchi'inuncutic batel ti Aristarco ti liquem talel ta Tesalónica jteclum ti oy ta Macedonia banomile.

3 Ta yoc'lomal un, lic'otcutic ta Sidón jteclum ti bu ta xpaj ti barcoe. Ti capitan Julioe tey laj xc'uxubin ti Pabloe. Yu'un laj yac' ye ti xu' ta svu'lan ti cristianoetic ti lec xil sbaic schi'uque, yo' jech xu' ta x'ac'bat ti c'usi ta xtun yu'une.

4 Ti c'alal liloc'cutic batel ta barco ti ta Sidone, ti Chipre banomile icom cu'uncutic ta jts'et c'obcutic, ja' ti ta xismacuncutic ta be ti iq'ue.

5 Ech' jtuch'cutic ti nab ti ja' yelobal Cilicia schi'uc ti Panfilia banomile. Lic'otcutic c'alal Mira jteclum ti oy ta Licia banomile.

6 Ti ta Mira jteclume, ti capitane tey laj sta jun barco ti liquem talel ta Alejandría ti ta xbat ta Italiae. Ti capitane tey laj yac' ochcuncutic batel ti ta barco taje, yo' jech ta xibatcutic.

7 Ep ca'c'al lixanavcutic yu'un c'un c'un libat-cutic. Toj vocol lic'otcutic ta yelobal jun jteclum

Gnido sbi yu'un ti iq'ue ta xismacuncutic ta be.
Ta yelobal ti Salmone laj joycutic yalel yo' ta
xic'otcutic ta Creta.
8 Vocol ta jmec li'ech'cutic ta sti'il nab ta Creta
banomil. Pero lic'otcutic ti bu ta xloc' ta xpaj
ti barcoe, ti ja' Buenos Puertos sbie, ti nopol
jteclum Laseae.
9 Ep xa c'ac'al ch'ay ta jmec yu'un c'un c'un
lixanavcutic batel. Ja' jech xtoc xi'bal xa sba ti
xanobal ta nabe yu'un ta xa xnopaj talel yorail ti
vo'tique. Jech o xal jech ibijubtasvan ti Pabloe:
10 —Jchi'iltac, ta xquil ti toj xi'bal xa sba ti
jech ta xijxanave. Xu' ta xlilij ti barcoe. Xu' ta
xch'ay scotol ti yicatse. Pero ma'uc no'ox. Xu' ta
xijchamotic ec —xi ti Pabloe.
11 Pero ti capitan yu'un ti soldadoetique ja'
más laj xch'unbe sc'op ti yajval barcoe schi'uc
ti capitan yu'une. Ja' mu laj xch'unbeic sc'op ti
Pabloe.
12 Ti tey ta Buenos Puertose mu xu' lec ti
ta x'ech' yu'unic ti yorail vo'tique. Jech o xal
un, jutuc xa mu scotoluc ti laj snopic ti ja'
lec ti ta xloq'uic batel teye, yo' jech mi xu' ta
xc'otic ta Fenice jteclum ti oy ta Creta banomile.
Yu'un ja' lec scotleb barco tey ti oy ta yelobal
xocon sloq'ueb smaleb c'ac'ale, yo' jech ta x'ech'
yu'unic ti yorail vo'tique.

Ti tsots ic' vo' ta nabe

13 Tey lic talel uni ic' ti ta xocon smaleb c'ac'ale.
Jech o xal lic snopic ti xu' van ta xc'otic ta Fenice
jteclume. Jech o xal laj stamic batel ti sti'il-ti'il
nab ti tey ta Creta banomile.

14 Lec xa jliquel ti lixanavcutique c'alal ta jech
to yepal tal tsots ic' ti ilic talel ta xocon yelobal
sloq'ueb c'ac'ale.
15 Ti iq'ue tey lic xuj batel ti barco ta yutil nabe.
Ti jech mu xa xu' cu'uncutic ta stuch'el ti iq'ue,
tey jq'ueloj jbacutic ti xujbil libatcutic yu'un ti
ique.
16 Jech o xal li'ech'cutic ta xocon jun biq'uit
banomil ti joyobtabil ta nab ti Clauda sbie, ti ja'
smacoj jutuc ti iq'ue. Jech o xal un, laj cac'cutic
persa ta yotesel ta muc' ta barco ti pojobbail
canovae. Pero toj vocol i'och cu'uncutic ta jmec,
ja' ti xvalc'uj sutbij talel ta ic' ti canova ti jochbil
batele.
17 C'alal imuy cu'uncutic ta barco ti canovae,
tey lic sts'inic lec ta ch'ojon ti muc' ta barcoe yo'
jech mu xvoc'. Ti jech ta xi'ic ti cristianoetic ti oy
bu matsal ta xc'ot ta Sirte arena ti barcoe, jech
o xal un, lic syalesic ti mantaetic ti lich'ajtique.
Tey laj yac' sbaic ti ac'o ic'aticuc batel yu'un ti
iq'ue.
18 Ta yoc'lomal un, staoj to yav ti tsots ta jmec
ti iq'ue. Jech o xal un, lic sjipic ta nab yicats ti
barcoe.
19 Ta scha'ejal xtoc un, ta jc'obcutic lic jipcutic
yalel ta nab ti c'usitic xtun yu'un ti barcoe.
20 Ep c'ac'al ti mu'yuc xvinaj xojobal ti c'ac'ale,
ti c'analetique. Ti jech xjumet ti tsots iq'ue,
ti tsots vo'e, laj jnopcutic ti mu xa cha'bel
xicolcutique.
21 Ti jech ep xa c'ac'al ti mu'yuc ve'emcutic
jset'uque, jech o xal ti Pabloe tey iva'i. Jech laj
yal:

—Jchi'iltac, más lec ti lajuc ach'unic ti comcutic
ta Creta banomil ti xacutique. Avi tana c'ajomal
no'ox tal jch'aytic ti c'usitic oye, tal quich'
jvocoltic.
22 Pero avi tana, mu xavat avo'ntonic. Yu'un
mu'yuc buch'u ta xcham cu'untic junucal. Ja'
no'ox ta xch'ay ti barcoe.
23 Yu'un ti ac'obaltic samele, laj yac' sba iluc
jun ángel ti ja' tacbil talel yu'un ti Dios cu'une ti
ta xquich' ta muq'ue.
24 Ti ángele jech laj yalbun: “Mu xaxi', Pablo,
yu'un tsots sc'oplal ti ta ono'ox xac'ot ta stojol
ti ajvalil tey ta Romae. Ta aventa vo'ot, ti Diose
ta xchabi ti cristianoetic ti c'u yepal tiq'uilic ta
barcoe”, xiyut ti ángele.
25 Jech o xal un, Jchi'iltac, tsotsuc avo'ntonic.
Yu'un jpatoj co'nton ti jech ono'ox ta spas ti Diose
jech chac c'u cha'al laj yalbun ti ángele.
26 Tey busul ta xijc'ot ta jun banomil ti joyobta-
bil ta nabe —xi ti Pabloe.
27 Schibal xa xemuna ti lixanavcutic batel ti
ic'biluncutic batel ta jujot yu'un ti iq'ue, c'alal
ja' o jun ac'obal laj ca'icutic ti oyuncutic ta nab
Adria sbie. Ta o'lol ac'obaltic, tey laj ya'i ti
j'abteletic yu'un ti barcoe ti ta xijnopajcutic batel
ta ti' nabe.
28 Ti j'abteletique tey lic sbisic snatil ti nabe.
Tey laj yilic ti yich'oj vaclajuneb scha'vinic (36)
metro ti snatile. Tey jelavic batel jutuc. Tey lic
xcha'bisic xtoc. Tey laj yilic ti ja' xa no'ox yich'oj
vaquib scha'vinic (26) metro ti snatile.
29 Xi'ic ti oy bu xu' ta smaj sba ta ton ti
barcoe. Jech o xal laj syalesic ochel ta nab chanib

yicobtac ta spat ti barcoe. Tey ta xi'el laj smalaic
ti c'usi ora ta sacub ti osile.
30 Ti j'abteletic yu'un ti barcoe laj snopic ti ta
xjatavic loq'uel ta barco. Jech o xal un, tey lic
syalesic ta nab ti pojobbail canovae, ti co'ol s'elan
ta spas sbaic yilel ti ja' ta syalesic ti yicobtac ti
barco tey ta sni'e.
31 Pero ti Pabloe jech laj yalbe ya'i ti capitan
schi'uc ti yajsoldadotaque:
—Ti mi mu xcomic ta barco le'e, mi ja'uc ta
xacolic ti vo'oxuque —xi ti Pabloe.
32 Jech ti soldadoetique laj xtuch'ic yaq'uil ti
pojobbail canovae. Tey laj yac' bajuc ta nab.
33 C'alal po'ot xa ta sacub talele, laj yal ti Pablo
ti ac'o ve'icuc jujuti'uque. Jech laj yal:
—Schibal xa xemuna ti mu'yuc xave'ique, ti
mu'yuc xavayique.
34 Avocolicuc, ve'anic jutebuc, yu'un tsots
sc'oplal yo' jech mu xalubtsajic. Yu'un mu'yuc
buch'u ta xcham junucal cu'untic. Mi ja'uc jbej
stsotsil joltic ta xch'ay —xi.
35 C'alal jech laj yale, jech ti Pabloe laj stsac jun
pan. Laj yalbe vocol ti Diose tey ta sba ta satic
scotolic. Tey laj xet' ti pane. Tey laj sve'.
36 Ti stuquique tey lic tsatsubuc ti yo'ntonique.
Ive'ic ec.
37 Ti oyuncutic ta barco jcotolcutique, chib
ciento schi'uc vaclajuneb schanvinic (276) ta vo'.
38 C'alal sta yo'ntonic ti c'u yepal ta sc'an ta
xve'ique, tey laj sjipic comel ta nab ti trigoe, yo'
ta xicub ti barcoe.

Ta xmut'ij ta nab ti barcoe

39 C'alal sacub ti osile, ti j'abteletic yu'un ti
barcoe tey mu sna'ic bu oyic. Pero laj yilic ti bu
oy xa ti ti' nabe. Jech o xal tey lic scomonopic mi
xu' ta xujic loq'uel ti barco teye.
40 Tey laj xtuch'ic yaq'uil ti yiclebtac ti barcoe.
Tey laj yictaic comel ta nab. Laj xyochic xtoc
xujobil ti barcoe. Tey lic smuyesic ta sba sni'
barco ti muc' ta mantae. Tey naca sta xcajet batel
ta ti' nab ti barcoe.
41 ¡C'u stu un! matsal ic'ot ta yi'tic sjol ti barcoe
ti bu ta xtal chib yoc ti nabe. Mu xa stots sba.
Yan ti schac ti barcoe lic xet'olanuc ta syucbenal
ti nabe.
42 Ti soldadoetique laj snopic ti ta smilic ti
jchuqueletique, yo' jech mu ta nuxinajeluc ta
xjatavic batel.
43 Pero ti capitán yu'un ti soldadoetique mu
sc'an ti ta xlaj ta milel ti Pabloe. Jech o
xal laj spajtsan ti yajsoldadotaque. Laj yalbe
mantal ti ac'o batuc ba'yel ti buch'utic ta sna'ic
xnuxinajique, yo' jech ta xc'otic ta ti' nabe.
44 Yan ti cristianoetic ti buch'utic mu sna'ic
xnuxinajique, ti ac'o cajicuc ta tenel te' o mi
ta xet'emal ti barcoe. Ja' jech cuxul ic'otic ta
banomil scotolic.

28

Ti Pabloe oy ta Malta banomil ti joyobtabil ta nabe

1 C'alal jech cuxul liloc' jcotolcutique, laj
ca'icutic ti ja' Malta sbi ti banomile.
2 Ti jnaclejetic teye laj xc'uxubinuncutic. Laj
stsanic c'oc'. Yu'un toj toyol ti sique ti jech ta

xac' ti vo'e. Laj yic'uncutic ta c'atimol jcotolcutic
yo' jech ta jq'uixnaj jbacutic.
3 Ti Pabloe laj stam taquin si'. C'alal laj stic'
ochel ta c'oc' ti si'e, jcot chon ijatav loq'uel talel
c'alal laj ya'ibe sc'ac'al ti c'oq'ue. Tey tsacbil c'ot
sc'ob ti Pabloe.
4 Ti jnaclajetic teye laj yilic ti joc'ol ti chon ta
sc'ob ti Pabloe. Jech lic yalbe sbaic:
—Ti vinic li'e ja' nan jun jmilvanej. Manchuc
mi mu'yuc icham ta nab, pero mu xcuxi ono'ox.
Ta ono'ox xich' chapanel —xiic.
5 Pero ti Pabloe tey laj slilin ta c'oc' ti chone.
Mu'yuc c'usi ipasbat.
6 Ja' ono'ox ta smala scotolic mi ta situb ti
sc'obe, mi chamem ta xyal ta lum. C'alal jal xa
laj smalaic ti laj yilic ti mu'yuc c'usi ta spasbate,
tey lic sjelta ti sc'opique. Tey lic yalic ti ja' jun
riox ti Pabloe.
7 Ti bu tsobol ta xic'atincutique, tey oy nopol
yosil ti Publioe, ti ja' banquilal yu'unic teye. Tey
laj xc'uxubinuncutic. Tey laj smalq'uinuncutic
oxib c'ac'al.
8 Tey puch'ul ta stem, yu'un tsacbil ta c'oc'
schi'uc tsacbil ta ch'ich' stot ti Publioe. Ti Pabloe
ibat sq'uel ti vinique. Tey laj sc'oponbe Diose.
Tey laj yac' sc'ob ta sba ti jchamele. Icol yu'un.
9 Jech o xal un, tey italic ta stojol ti Pablo ti yan
jchameletic ti nacalic teye. Scotolic icolic.
10 Jech o xal un, ti cristianoetique tey laj
yich'uncutic ta muc'. C'alal ta xa xibatcutic ta
barco yan veltae, tey laj yac'buncutic scotol ti
c'usitic xtun cu'uncutic ta bee.

Ti Pabloe ta xc'ot ta Roma

11 Tey lijoc'tsajcutic oxib u ti ta Malta banomile.
Ts'acal to un, li'ochcutic batel ta jun barco ti
tey i'ech' yu'un ti yorail vo'tique. Ti jun barco
taje, ja' yu'un ti Alejandría jteclume. Ti ta sni'
ti barcoe yich'ojbe sloc'obbail ti riox Cástore
schi'uc ti riox Póluxe.
12 Tey lic'otcutic ta Siracusa jteclum. Tey
lijoc'tsajcutic oxib c'ac'al.
13 Ti teye, sti'il-ti'il nab libatcutic c'alal Regio
jteclum. Ta yoc'lomal un, oy ti ic' ta yelobal
smaleb c'ac'ale. Jech o xal lic'otcutic ta schibal
c'ac'al ti ta Puteoli jteclume.
14 Ti teye, tey laj jtacutic jch'unolajeletic ti
laj yic'uncutique. Tey licomcutic jun xemuna
schi'uquic. Ts'acal to un, libatcutic ta coccutic
c'alal Roma.
15 Ti jch'unolajeletic tey ta Romae ya'binojic xa
ti jc'oplalcutique. Jech o xal tal snupuncutic ta be
ti ta chib jteclume, ti Foro de Apio sbie schi'uc ti
Oxib Tabernas sbie. C'alal jech laj quilcutique,
jech ti Pabloe tey laj yalbe vocol ti Diose. Tey
itsatsub ti yo'ntone.
16 C'alal lic'otcutic ta Romae, ti capitán yu'un
ti soldadoetique tey c'ot yac'be ta yoc ta sc'ob
ti jchabiej chuquinab ti jchuqueletique. Yan ti
Pabloe parte bu ibat. Tey laj yich' chabiel yu'un
jun soldado.

Ti Pabloe ta xal ti lequil ach' c'op ti ta Romae

17 Yoxibal xa c'ac'al jc'otelcutic, ti Pabloe laj sta
ta iq'uel ti j'israeletic ti ich'bil yeic tey ta Romae.
C'alal tey xa tsobolique, jech laj yal ti Pabloe:

—Jchi'iltac, manchuc mi mu c'usi chopol laj jpas ta stojol ti jchi'iltique, manchuc mi mu'yuc laj jcrontain ti c'u s'elan liquem yu'unic ti jtot jme'tique, pero ti jchi'iltic ta Jerusalene laj yaq'uicun ta yoc ta sc'obic ti jromanoetique.

18 C'alal jech lijac'bat ti jmule, ti stuquique sc'an ox ta xiscoltaic yu'un mu'yuc laj staic jmul ti xu' ta xquich' milel yu'unique.

19 Pero ti jchi'iltique mu lecuc laj ya'iic ti ta xquich' coltaele. Jech o xal laj jc'an ti ac'o quich' chapanel yu'un ti ajvalil li' ta Romae. Pero mu yu'unuc tal jsa'be smul ti jchi'iltique.

20 Jech o xal laj jtacoxuc ta iq'uel, yu'un ta jc'an ta jq'ueloxuc ca'i. Ta jc'an ta jc'oponoxuc ca'i yo' jech ta xava'i ti li' chuculun ta cadena ta sventa ti oy c'usi jpatoj co'ntontic ti vo'otic j'israelotique —xi ti Pabloe.

21 Ti stuquique jech laj yalic:

—Ti vu'uncutique mi ja'uc junuc carta quich'ojcutic ti ta xal ac'oplale ti stacojic talel ti jchi'iltic ta Judeae. Ja' jech xtoc mi junuc ti jchi'iltic ti liquemic talel ta Judeae ti ta xalic ti chopol ac'oplale.

22 Ta jc'an ta xca'icutic c'usi ta xanop. Yu'un ca'binojcutic ti bu'yuc no'ox ti ta sjoylej banomile ti chopol ta xc'opojic ta stojol ti Jesuse —xiic.

23 Tey laj st'ujic jun c'ac'al ti c'usi ora ta stsob sbaique. Jech o xal ep cristianoetic ic'otic ti bu tiq'uil ti Pabloe. Sjunul c'ac'al tey laj yalbe ya'i ti ventainel yu'un ti Diose. Yo' jech ta xc'ot ta yo'ntonic sc'oplal ti Jesuse, tey laj yal ti sc'op Dios ti ts'ibabil yu'un ti Moisese, ti ts'ibabil yu'un ti j'alc'opetique.

24 Oy jlom laj xch'unic ti jech laj yal ti Pabloe.
Pero oy jlom mu'yuc laj xch'unic.
25 Ti jech mu co'oluc ti yo'ntonic scotolique, tey
xa ox ta xloq'uic batel ti c'alal jech i'albatic yu'un
ti Pabloe:
—Oy smelol ti ic'opoj ti Ch'ul Espíritu ta stojol
ti jmolmuc'totic ta vo'ne ta sventa ti j'alc'op
Isaías ti jech laj yale:
26 Batan, jech xavalbe ti cristianoetique: Ti
vo'oxuque ta xava'iic ti jc'opojele, pero mu
xava'ibeic ti smelole.
Ta xavil ta aba ta asatic, pero mu xatuc'ulanic,
xachi.
27 Yu'un yijuneb xa yo'ntonic ti cristianoetic li'e.
Chopol ta xa'i ti c'usi leque.
Mutsul ti satique yo' jech mu xilic ta satic ti c'usi
ta xilique.
Mu xa'iic ta schiquinic ti c'usi ta xa'iique.
Macal ti yo'ntonique.
Mu sc'anic ta sutic talel ta jtojol yo' jech ta jpoxta,
xi ti Ch'ul Espíritue,
xi.
28 Na'ic me ava'iic lec, ti coltael yu'un ti Diose
tey ta xba yich'ic albel ti jyanlumetique. Ti
stuquique lec ta xa'iic —xi ti Pabloe.
29 C'alal jech laj yal ti Pabloe, jech ti
j'israeletique tey xvulajetic xa batel ta be schi'uc
ti c'usi laj ya'iique.
30 Ti Pabloe ts'acal chib jabil tey icom ta na ti
bu xch'amunoje. Lec ta xa'i ti buch'utic ta xbat
q'uelvanicuque.

31 Jamal ti sbe ta yalel ti ventainel yu'un ti
Diose. Ja' jech xtoc ta xchanubtasvan ti c'u s'elan
sc'oplal ti Cajvaltic Jesucristoe.

TI ACH' REXTOMENTO YU'UN TI JESUCRISTOE

The New Testament in the Chamula dialect of the Tzotzil language of Mexico

El Nuevo Testamento Nuestro Se Jesucristo en el tzotzil de Chamula

copyright © 1979, 1988, 2009 La Liga Bíblica

Language: Tzotzil de Chamula (Tzotzil)

Dialect: Chamula

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
dc66b2e5-d3c1-56bb-a6a9-34535eb445d3